

ప్రార్థన

(డాక్టర్ వైయ్స్. రాజశేఖర రెడ్డి)

ఆయన సంతకమే మాకు స్వామీ
ఆయన ఆశ్చర్యమే మాకు ఉపాధి
ఆయన ఆదర్శాలే మాకు ఆన

వైయ్స్ ఐర్ కాంగ్రెస్ మేసఫ్స్ 2014

తెలంగాణ

జగన్ హమీలు

1. అమ్మజడి

బిడ్డ భవిష్యత్తు కోసం
ఏ తల్లి భయపడాల్సిన పనిలేదు.
పూర్తి ఫీజు రీయింబర్స్ మొంట్ తో పాటు
తల్లికి ఊరట!
బిడ్డను బడికి పంపితే అమ్మ భాతాలోకి ఉబ్బు.
1 నుంచి 10వ తరగి వరకు
ప్రతి బిడ్డకు నెలకు రూ.500.
ఇంటర్ చదివిస్తే రూ. 700, డిగ్రీలో రూ.1000
మీ పిల్లల్ని ఇంజనీర్లుగా, డాక్టర్లుగా తీర్చిదిద్దుతాం.

2. పించన్న

అన్నం కోసం వృద్ధులు కూలి చేయకూడదు.
ప్రతి అవ్వకు తాతకు నెలకు రూ.700 పించను.
వితంతువులకు నెలకు రూ. 700.
వికలాంగులకు నెలకు రూ. 1000.
ప్రతి నియోజకవర్గంలో వృద్ధులకు,
అనాధలకు ఆడ్రమాలు స్థాపిస్తాం...
మండలస్థాయికి విస్తరిస్తాం.
అవ్వతాతలకు ఇది మా భరోసా.

3. వ్యవసాయం

గిట్టుబాటు ధర, మద్దతు ధర ప్రభుత్వం బాధ్యత.
రూ.3000 కోట్లు స్థిరికరణ నిధి
ఇక కరువులకు, వరదలకు భయపడాల్సిన పనిలేదు
రూ.2000 కోట్లతో ప్రతి ఏదాది ప్రత్యేక సహాయ నిధి
భూసార పరీక్లు, దైతులకు సలహాలు,
సూచనల కోసం 102 సరీస్ను
ప్రతి రెండు జిల్లాలకు ఒక వ్యవసాయ కళాశాల.
విత్తనాలు, ఎరువులు, మందుల క్వాలిటీ
నియంత్రణ బాధ్యత 102 అనుసంధానంతో
కళాశాలకే అప్పిస్తాం.
108 లాగే పశునంపదకు 103 అంబులెన్స్.
ప్రతి జిల్లలో శీతల గిడ్డంగులు,
నిల్వ సామర్థ్యం పెంపు,
గ్రేడింగ్ వసతి, వ్యవసాయ ఉత్పత్తుల ప్రాసెసింగ్
మరియు ప్యాకేజింగ్ యూనిట్లు.
ఈ వ్యవస్థను రెవిన్యూ డివిజన్ స్థాయికి విస్తరిస్తాం.
వీటివల్ల దైతులకు మెరుగైన గిట్టుబాటుతో పాటు
గ్రామిణ ఉపాధి అవకాశాలు బాగా పెరుగుతాయి.
వ్యవసాయాన్ని మళ్ళీ పండగ చేస్తాం.

4. ద్వాక్రా రుణాలు మాఫీ

ద్వాక్రా రుణాలు మాఫీ.
మహిశలకు, దైతులకు వడ్డీలేని రుణాలు...
ద్వాక్రా అక్కచెత్తెక్కు మా హమీ.

5. పట్టెల్లికీ పాలన

కార్పూల కోసం కాశ్చరిగేలా తిరగాల్సిన పనిలేదు.
రేషన్కార్పు, పెస్సన్ కార్పు, ఆరోగ్య శ్రీ కార్పు,
పక్కాఖంటి కార్పు ఇలా....
అన్ని కార్పులు, పత్రాలు ప్రతి గ్రామంలో,
ప్రతి వార్డులో 24 గంటల్లో జారీ.
ప్రతి గ్రామంలో, వార్డులో ప్రత్యేకంగా
ఒక ప్రభుత్వాఘ్యాఘీను.
ప్రభుత్వాన్ని మీ ఇంటిముందుకే తెస్తాం...

6. పక్కా జిథ్లు

2019 నాటికి గుడినే లేని రాష్ట్రం... ఏటా 10 లక్షల ఇథ్లు నిర్మాణం.
ఇల్లు లేని ప్రతి ఒక్కరికీ పక్కా ఇల్లు.
ప్రస్తుతం ఇల్లు ఇచ్చినా
యాజమాన్య పాక్క లేదు.
ఇల్లు ఇచ్చినప్పుడే ఆడపడుచు పేరున పట్టా.
ఇల్లు రుణంలో కాదు... ఇంటిమీదే రుణం
తెమ్ముకనేలా చేస్తాం.
ఇంచీని తాకట్లు పెట్టుకుని పాచలా వడ్డీకే
రుణాలు తీసుకునే అవకాశం. ఉండటానికి నీడనిస్తాం... ఇంటి పత్రాలను
చేతికిస్తాం... ఆపదలో ఆమకుంటాం.

7. ఆరోగ్య శ్రీ

ప్రతి పెద్దానుపత్రిలో పేదలకు ఉచిత వైద్యం.
ఆరోగ్యశ్రీ నుంచి తప్పించిన అన్ని వ్యాధులనూ మళ్ళీ చేరుస్తాం.
డాక్టర్ కొరత లేకుండా జిల్లాకొక సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రి.
కార్మియాలజీ, క్యాప్సర్, కిడ్సీ, ఆర్టోపెడిక్,
మ్యారాలజీ వంటి ఖ్యాకల్టీ సూపర్ స్పెషాలిటీ
డాక్టర్ ను జిల్లాలకు అనుసంధానం చేసి
రోటీషన్ పథ్ఫిలో ఎక్కడా డాక్టర్ కొరత
లేకుండా చేస్తాం.. ప్రభుత్వ ఆరోగ్య సంస్థలను
మరింత బలపరుస్తాం...
108, 104 సేవలను ఇంకా మెరుగుపరుస్తాం.
ఆరోగ్యశ్రీలో వైద్యం పొందిన వారు కోలుకునే
సమయంలో ఉపాధి లేనందున మందుల కోసం నెలకు రూ. 3000
సహాయం. నా కుటుంబం ఏ హస్పిటల్లో చికిత్స పొందుతుందో
అదే హస్పిటల్లో మీకూ వైద్యం.

8. ఉచిత విద్యుత్

వ్యవసాయానికి రోజుకు 7 గంటల నిరంతర ఉచిత విద్యుత్.

పగటిపూటే రైతులకు కరెంటు.

2019 నాటికి విద్యుత్ కోతల్లేని రాష్ట్రం...

రైతు కుటుంబాల్లో మళ్ళీ కాంతులు పండిస్తాం.

9. 150 యూనిట్ల కరెంటు రూ. 100 కే...

తప్పుడు బిల్లులు, ఛారీల భారంతో ఇన్నాళ్లూ ఇక్కట్లు.

పెద్ద బిల్లులు కట్టకపోతే కనెక్షన్ కట్ చేశారు.

ఏం చేయాలో తెలియక బిక్కుబిక్కుమంటూ

నిరుపేద కుటుంబాలు కరెంటు కోసం

పక్కమార్గాలు వెతుక్కుంటున్నాయి. ఇక్కె ఈ బీకట్లు ఉండవు...

150 యూనిట్ల వరకు నెలకు రూ.100కే కరెంటు ఇస్తాం

3 బల్బులు, 2 ఫ్యాన్లు, ఒక టీవీ ఉన్న ఇంట్లో

విద్యుత్ వాడాలంటే భయపడే పరిస్థితి లేకుండా చేస్తాం.

10. బెల్లు పొపల నిర్మాలన

ప్రతి పల్లిలో అదే గ్రామానికి చెందిన 10 మంది మహిళా పోలీసులు.

గ్రామాల్లో బెల్లు పొపలు పూర్తిగా మాయం.

నిరుపేద కుటుంబాల్లో సరికొత్త పెలుగులు.

మద్యం మహామృది నా అక్కచెల్లిక్క జీవితాలను చిద్రం

చేయకుండా, పిల్లల ఉజ్జ్వల భవిష్యత్తు కోసం ఉద్యమిస్తాం.

11. యువతకు భవిత

ఒక అన్నలా నా తమ్ముళ్లు, చెల్లిక్క కోసం ఉద్యోగాలు వచ్చేలాగా త్రమిస్తాను.

చదువుకునే ప్రతి ఒక్కరికి అండ... ఉద్యోగం వచ్చేదాకా తోడు.

అంతర్జాతీయ స్థాయి చదువు ప్రతి ఒక్కరి హక్కుగా మారుస్తాం.

చదువుకున్న ఏ ఒక్కరికి భవిష్యత్తుపై భయం లేకుండా చేస్తాం.

నమ్మకానికి, విశ్వసనీయతకు ప్రతిరూపం

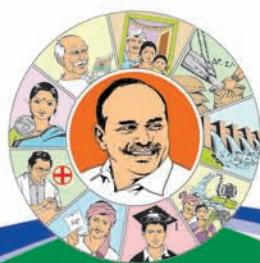
చరిత్రను మార్చే పొలన

శ్రీ.ఎస్. డిగ్న.

లీపలి పేజీల్లో...

మా సంకలనం	5
అవస్తాత్మిక తావులేని పారదర్శక పాలన	5
పాట్ల అధ్యక్షుడి ప్రాథాన్యాలు	6
జగన్ వాగ్దానాలు	7
మా మాట	8-12
తెలంగాణలో అసువసువునా వైయస్సార్ అభివృద్ధి వీణ	13-14
భారతదేశ 29 వ రాష్ట్రంగా తెలంగాణ	15
జలయిజ్ఞం - వ్యవసాయం	20-21
వైయస్సార్ వారసత్వం	23-24
వైయస్సార్ కాంగ్రెస్ పాట్ల అవిర్భావం	26
పరిపాలన	27-28
మహిళా సాభికారత	29
యువజన సాభికారత	29
వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషం	31
ఎన్నో, ఎస్టోల సంక్లేషం	32-33
హిందూ - ఖైనాట్లల సంక్లేషం	33-34

మా సంకల్పం:

మహానేత డాక్టర్ వైయస్ రాజశేఖరరెడ్డిగారు ప్రారంభించిన సంక్లమ పథకాలు ఈ రాష్ట్రంలోని ప్రతి గ్రామంలో, ప్రతి ప్రాంతంలో, ప్రతి మనిషికి, ప్రతి గడువుకూ కుల, మత, పార్టీ భేదాలు లేకుండా అందాయి. వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ అధికారంలోకి రాగానే ఆ పథకాలను సమర్థంగా అమలు చేయటమే కాకుండా వాటిని మరింతగా తీర్చిదిద్దుతాం.

ఆరోగ్యశ్రీ, రూపాయికి కిలో బియ్యం, పెంచిన పించస్తు, బలహీన వర్గాలకు గృహ నిర్మాణం, భూ పంపిణీ అభివృద్ధి, పూర్తి ఫీజు రీయింబర్చుమెంట్, వైఎస్‌ఆర్ అమ్మ ఒడి, సబ్సిడీ గ్యాస్ సిలిండర్లు, చేసేత కార్బూకుల ప్యాకేజీ, కల్లు గేత కార్బూకుల ప్యాకేజీ, ముస్లిం మైనారిటీలకు 4 శాతం రిజర్వేషన్, మైనారిటీల కళ్యాణమస్తు, హిందూ దేవాలయాలు- సంస్థల పటిష్ఠం, రైతులు, చేసేత కార్బూకులు, వికలాంగులకు, స్వయం సహాయక బృందాలకు ఇచ్చే వహ్సీ లేని రుణాలు... లాంటి పలు పథకాలను సమర్థవంతంగా అమలు చేస్తాం. ఈ పథకాల ద్వారా రాష్ట్రంలోని 80 శాతం ప్రజలకు లభ్యి చేకారుతుంది. ఎన్‌ఆర్‌ఈజీ పథకం వల్ల బీసీలు, ఎస్సీలు, ఎస్టీలు, మైనారిటీలు అధిక సంఖ్యలో నేరుగా లభ్యి పొందారు. వహ్సీ లేని రుణాలతో పనిముట్లు కొనుగోలు చేసుకునేందుకు స్వయం సహాయక బృందాలుగా ఎర్వెలా గ్రామమ ప్రాంతాలలోని చేతివృత్తుల వారిని ప్రొత్సహిస్తామని వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ వాగ్దానం చేస్తాంది.

ఇది మీ పార్టీ. మీ ఆశలు, ఆకాంక్షలు నెరవేర్చేందుకు, వైఎస్‌ఆర్గారి సంక్లమ పథకాలను కాపాడుకునేందుకు పుట్టిన పార్టీ. కాబట్టి మీ మద్దతుతో ఈ ఎన్నికల్లో చరిత్రలో ఏనాడూ, ఏ పార్టీకి అందనంతటి ఘన విజయం సాధించబోతున్నాం. మన పార్టీ నుంచి అత్యధిక సంఖ్యలో ఎమ్మెల్చేలను శాసనసభకు, ఎంపీలను లోకసభకు పంపించబోతున్నాం.

అవినీతికి తావులేని పారదర్శక పాలన

వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ అవినీతి రహిత పాలనకు కట్టుబడి ఉంది. అధికారంలోకి వచ్చిన వెంటనే విధానాల్లో అత్యున్నత పారదర్శకతతో పాలన సాగిస్తుంది. కొత్త రాష్ట్ర నిర్మాణం ఒక మహాత్మరమైన కార్యక్రమం. అంతటి బాధ్యతను భుజస్కుంధాలమీద మొస్తున్నప్పుడు, పారదర్శకంగా... ఎలాంటి విమర్శలకు తావు లేకుండా పరిపాలన నిర్ణయాలు ఉండాలి. తమకు అనుకూలమైన తెలుగుదేశం పార్టీ విధానాలకు అనుగుణంగా... నిత్యం వైఎస్‌ఆర్మీద, వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్‌మీద, పార్టీ అధ్యయనమీద ఏక్కు తరబడి బురద పూయటమే ఈ రాష్ట్రంలో ఎల్లో మీడియా పనిగా మారింది. వారి విమర్శలకు వెరవబోము. నిర్మాణంలో ముందుకు

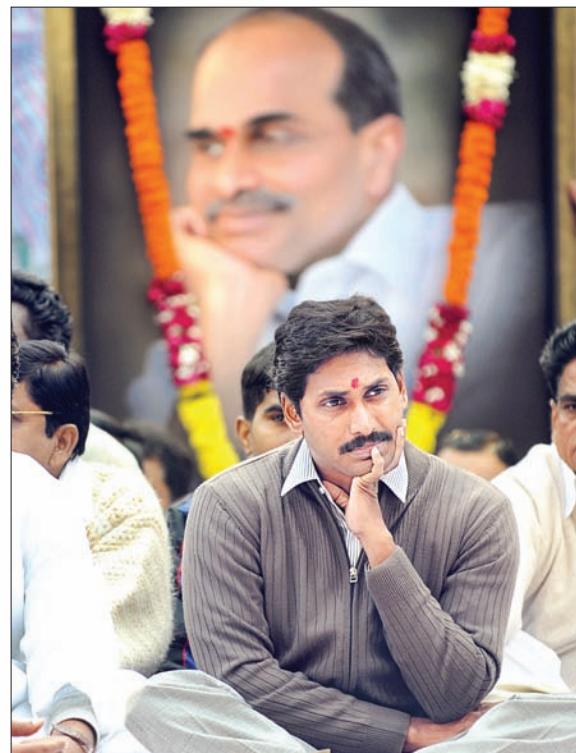

‘ఎవరిష్టైనా బలహీనవర్ధాలు అని అంటున్నమంతో అటి వాళ్ళ ఆర్థిక స్తోమణను బట్టి మేఘస్సులో వాళ్ళు ఎవలకీ తీసివిచిరు’

-వైయస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి

సాగుతాం. ప్రజలకు మరింత జవాబుదారీగా నిర్ణయాలు తీసుకునే సంకల్పంతో మేమే ఒక ప్రతిపాదన చేస్తున్నాం.

అధికారంలోకి రాగానే రాష్ట్ర ప్రైమ్ రెడ్డుకు, కాగ్గు మేమే విజ్ఞప్తి చేస్తాం. పరిపాలనకు సంబంధించి అత్యున్నత నిర్ణయాలను నిర్ణయాల అమలుకు ముందే పరిశీలించే వ్యవస్థను సూచించాల్సిందిగా కోరతాం.

అలాంటి వ్యవస్థ ద్వారా ఆ తరవాత విమర్శలకు తావు లేకుండా ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను త్రీ ఆడిట్ కు పెడతాం. నిర్ణిత వ్యవధిలో అత్యున్నత నిర్ణయాలమీద ప్రూచుటినీ చేయాల్సిందిగా కోరతాం. అవినీతి అంటూ గగ్గులు చేయటాన్నే ఉద్దేశ్యంగా పెట్టుకున్నవారి నోట్లు మూయించటమే కాకుండా ప్రభుత్వ నిర్ణయాలను వేగవంతం చేయాల్సిన సమయం ఇది. ప్రైమ్ రెడ్డు, కాగ్గు సూచనల మేరకు ప్రీ ఆడిట్ వ్యవస్థ ద్వారా సత్యరం పరిపాలన నిర్ణయాలను పరిశీలించి ధ్రువీకరించటం పారదర్శకమైన, వేగవంతమైన, స్వచ్ఛమైన, అవినీతి రహిత పాలనలో మరో ముందడుగు అవతుండని భావిస్తున్నాం.

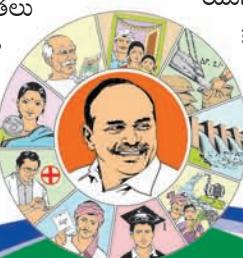
పార్టీ అధ్యక్షుడి ప్రాధాన్యాలు

1. అమ్మ బడితో అక్కాచెల్లెళ్ళకు భరోసా

ఇవాళ పూట గడవడానికి పనులకు పోవాల్సిన పరిస్థితి పేద కుటుంబాల్లో అక్కా చెల్లెమ్ములది. ఒక్క రోజు కూలికెత్తే రూ.100-150 వస్తుంది. దాంతో మూడు రోజులు గడిచిపోతోంది. నాలుగో రోజుకు మళ్ళీ పనికిపోవాల్సిందే. పని దొరక్కపోతే పస్తులుండాల్సిందే. దీంతో బడికి పంపాల్సిన తమ పిల్లల్ని కూడా పన్నోకి తీసుకేత్తే మరో రూ.50 వస్తే మొత్తం కలిపి నాలుగైదు రోజులు గడిచిపోతుంది కదా అనుకుంటు న్నారు అక్కాచెల్లెళ్ళ. అలాంటి అక్కాచెల్లెళ్ళ జీవితాన్ని మార్చేలా వైయస్సార్ అమ్ముబడి ప్రవేశపెడతాం. ఇందుకు అక్కాచెల్లెళ్ళ చేయాల్సింది తమ పిల్లలను పనికి కాకుండా బడికి పంపడమే. వారిని డాక్టర్లు, ఇంజనీర్లు, కలెక్టర్లు వంటి పెద్దపెద్ద చదువులు చదివించే బాధ్యత నాది. అలా బడికి పంపిన అక్కా చెల్లెళ్ళకు ఒక బిడ్డకు రూ.500 చొప్పున, ఇద్దరు పిల్లలకు రూ.1000 నెలనెలా వారి బ్యాంకు భాతాలో వేసి ‘అమ్మ బడి’ పథకానికి శ్రీకారం చుడతాం. రేపు ఇదే పిల్లలు పెద్ద పెద్ద ఉధ్యోగాల్లో చేరి ముసలి వయసులో ఉన్న ఇదే అక్కా చెల్లెళ్ళకు అన రాగా నిలవాలన్నదే అమ్మ బడి ద్వారా మా ఆశ.

2. పింథను రూ.700 చేస్తూ

ఇవాళ వయసు, శరీరం సహకరించకపోయినా.. అవ్వా తాతలు పన్నోకి పోతున్నారు. నేను చాలా గ్రామాల్లోకి వెళ్లి అవ్వాతా తల్లి ఆప్యాయంగా పలకరిస్తే.. ‘నాయనా. మీ నాయన పుణ్యంతో ఇస్తున్న రూ.200 పెన్నన ఒక పూట భోజనానికి సరిపోతోంది. మూడుపూటలూ తినాలంటే పనికిపోవాలి

కదా’ అంటున్నారు. అలాంటి అవ్వా తాతలకు భరోసా ఇస్తూ.. దివం గత మహానేత పైముంచి చూసి గర్వపడేలా రూ.200 పెన్నను రూ.700 చేస్తానని మాటిస్తున్నా..”

3. రూ.3 వేల కోట్లతో ధరల స్థిరీకరణ నిఱ

“రైతులు పంటలు పండిస్తున్నా.. మద్దతు ధర లేక, గిట్టుబాటు ధర దొరక్క సతమతమవుతున్నారు. పండిన పంట అమ్మకున్న రెండు మాసాలకే ధర రెండింతలవుతోంది. ఇక మీదట రైతునులు మద్దతు ధర కోసం ఆందోళన చెందాల్సిన అవసరం రాకుండా వారిలో భరోసా నింపేదుకు రూ.3 వేల కోట్లతో స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటు చేస్తాం. మద్దతు ధరపై భరోసా ఇస్తాం.”

4. ద్వాక్రా రుణాలు రద్దు

“ద్వాక్రా అక్కాచెల్లెళ్ళ తీసుకున్న రుణాలకు నెలకు రూ.2 వేలు చొప్పున ప్రతి నెలా ఒకటో తేదీన వాయిదా కట్టకపోతే వడ్డి మీద వడ్డి కట్టాల్సిన పరిస్థితి. దీంతో తమ పిల్లల్ని కూడా పన్నోకి తీసుకెళ్తున్నారు. అమ్మ బడి పథకంతో పాటు అక్కాచెల్లెళ్ళకు కొత్త జీవితం ఇచ్చేందుకు ద్వాక్రా రుణాలను మాఫీ చేస్తాం.”

5. ఏ కార్దయినా 24 గంటల్లోనే..

“ఏ వార్డుకు, గ్రామానికి వెళ్లినా.. అన్నా.. మాకు ఇల్లు లేదు, మాకు రేపున్కార్డు లేదు, మాకు పెన్నన లేదంటూ చెప్పున్నారు. రానున్న సువర్ణ యుగంలో ఏ కార్డు కావాలన్నా.. ఏ నాయకుడి చుట్టూ తిరగన క్రూరేకుండా మీ గ్రామం, మీ వార్డులోనే ఒక ఆఫీసు పెడ్డా. అందులో ఓ కంప్యూటర్, రెపీనా మిషన్, ట్రీంటర్, లామి నేపన్ మిషన్ పెట్టి 24 గంటల్లో ఏ కార్డుయినా అందిం చేలా పదో సంతకం పెట్టబోతున్నా..”

జగన్ వాగ్దానాలు...

6. ఐచ్చెళ్లలో 50 లక్షల ఇళ్లు..

“ఇవాళ ఏ గ్రామానికి వెళ్లినా.. ఇల్లు లేదు.. ఇప్పించండని కోరుతున్నారు. షైయస్టర్ బటిచున్నపుడు దేశం మొత్తం మీద 47 లక్షల ఇళ్లు కడితే.. ఆయన హాయాంలోనే ఒక్క రాష్ట్రంలోనే 48 లక్షలు ఇళ్లు కట్టారు. ఇవాళ 2014లో ఉన్నాం. 2019లో ఏ గ్రామానికి వెళ్లి ఇల్లు లేని పేదవారెవరని అడిగితే.. ఏ ఒక్కరూ చెయ్యేతే పరిణితి ఉండకూడదంటే ఐచ్చెళ్లలో 50 లక్షల ఇళ్లు నిర్మించాలి.”

7. జల్లకొక సూపర్ స్ప్రావిటీ అనుపత్తి

“రాజశేఖరరాధైగారి కలల పథకం ఆరోగ్యశ్రీ. ఆరోగ్యశ్రీ కార్ట్రూంటే జేబులో రూ.2-3 లక్షలున్నట్టేనని ప్రతి పేదవాడూ గర్వంగా చెప్పుకునేవారు. ఆయన మరణం తర్వాత ఈ పథకం నుంచి 133 రోగాల్ని తొలగించారు. ఇందులో భాగమైన 104కు ఫోన్ చేస్తే తమకే ఏడు మాసాలుగా జీతాలివ్వులేదన్న సమాధానం వస్తోంది. 108కు ఫోన్ చేస్తే 20 నిమిషాల్లో రావాల్చిన అంబులెన్స్ గంటనేపట్టికొనా.. వస్తుందో.. రాదో తెలియని పరిణితి. ఏదైనా గుండె జబ్బే.. యాక్సిడెంట్ జరిగి పెద్ద ఆస్పత్రికి వెళ్లాలంటే భయపడే రోజులివి. షైయానికి రూ.లక్షలు చెల్లించే స్థిరుత లేక రూ.3, 4, 5 వడ్డికి డబ్బులు తెచ్చి తమవారిని బటికించుకున్నా.. ఆ అనందం నిలవకుండా.. చేసిన అప్పు తీర్మానికి జీవితాంతం కుటుంబమంతా ఊడిగం చేయాల్చిన పరిణితి. అయినా అప్పు తీరుతుందో.. లేదో తెలియని పరిణితి. ఆస్పత్రికి వెళ్లినా.. సరిగ్గా పట్టించుకోరు. ఏమని అడిగితే.. ప్రభుత్వం ఆస్పత్రులకు నిధులివ్వట్టే దని చెప్పున్నారు. ప్రతి పేదవాడికి ఆరోగ్యం హక్కుగా.. జిల్లాకో సూపర్ రీస్ప్రావిటీ ఆస్పత్రి కట్టిస్తాం. దివంగత మహానేత గర్వపడేలా.. ఆయన కలల పథకం ఆరోగ్యశ్రీ రూపురేఖలు మారుస్తాం.”

8. కరెంటు కోతల్ని రాష్ట్రం..

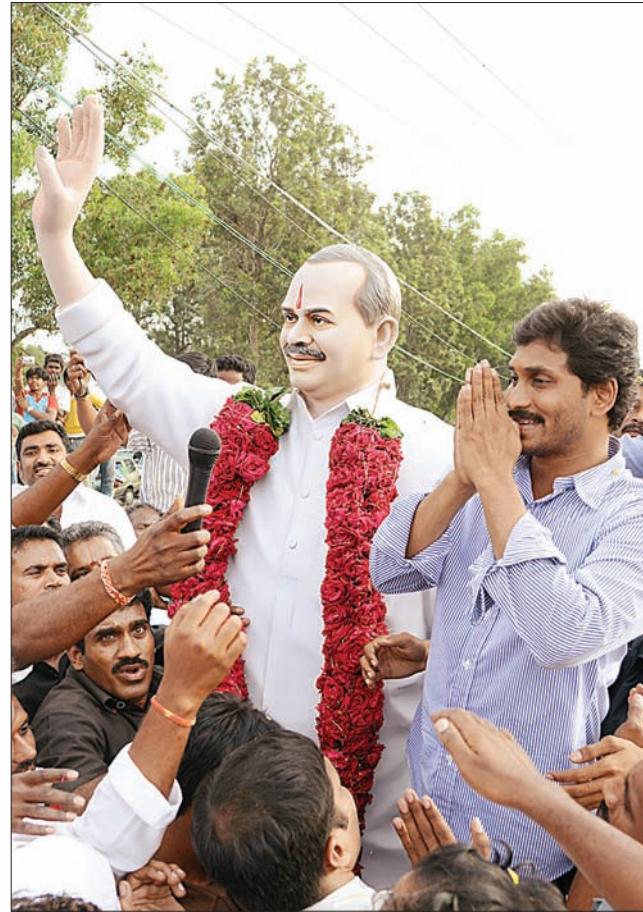
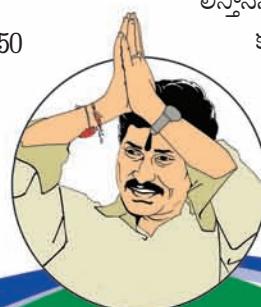
“గ్రామాల్లోకి వెళ్లి ఏ ఇంట్లో స్వీచ్ అన్ చేసినా.. కరెంటు ఉంటుందో.. లేదో తెలియదు. రైతున్నలకు కరెంట్.. పేరుకే ఏడు గంటలు. ఐదు గంటలు కూడా ఇష్టవిని పరిణితి. అదికూడా పగటిపూట కొంత.. రాత్రి పూట కొంత. రాత్రిపూట స్టోర్ బటన్ అన్ చేసేటపుడు తేలో.. పామో.. కట్టే పరిణితి రోజు చూస్తున్నాం. 2019 నాటికి విద్యుత్ కోతల్ని రాష్ట్రంగా తీర్చిదిద్దాలన్నది నా ఆశ.. రైతున్నకు ఏడు గంటల విద్యుత్ పగటిపూట అందించే ఏర్పాటు చేస్తాం.”

9. రూ. 100 కే 150 యూనిట్ల కరెంటు

“మూడు లైట్లు, రెండు ఫౌస్ట్లు, ఒక టీవీ వాడే పేదలు 150 యూనిట్లు వాడితే... నెలకు రూ. 100కే కరెంటు ఇచ్చే ఏర్పాటు చేస్తాం.”

10. బట్టు పొపలే లేకుండా చేస్తాం..

“పేదరికం పోవాలంటే.. ప్రతి కుటుంబంలో ఒకరు

డాక్టర్.. ఇంజినీరో.. కలెక్టర్ లాంటి పెద్దపెద్ద చదువులు చదవాలి. అయితే ఇవాళ ప్రతి గ్రామంలో బెల్ల్పాపులు కళముందే కనపడుతుండడంతో.. చదువుకున్నవాళ్లు మద్యానికి బానిసలవుతున్నారు. అధికారం షైయస్టర్ కాంగ్రెస్కు ఇస్తే ఒక్క బెల్ల్పాపు కూడా లేకుండా చేస్తాం. ఒకోడై గ్రామం నుంచి పది మంది అక్కా చెల్లెళ్లను మహిళా పోలీసులుగా చేస్తాం. నియోజకవర్గానికి ఒక్క దగ్గరే మద్యం ఉంటుంది. అక్కడ కూడా ధరలు షేక్ కొట్టేలా చేస్తాం. ఏ ట్రీస్టోర్.. పైవ్ స్టోర్ హోటల్కో వెళ్లి తాగే శ్రీమంతులు రోగాలోస్తే అట్టుంచటే.. ఆస్పత్రులకు పోయి వైద్యం చేయించుకోవాలి తప్ప.. పేదలు అనారోగ్యం పాలవకుండా చేస్తాం.”

11. చదువుకున్న ప్రతి ఒక్కరికీ ఉద్యోగ భరోసా..

“నేను చంద్రబాబు నాయుడిలా అబద్ధాలు చెప్పాము. కోట్ల ఉద్యోగాలు ఇంటిని వదిలి నేను ఎండనకా.. వాననకా.. రాత్రి నకా.. పగలనకా.. పడ్డ కష్టం మీకు తెలుసు. అంతే కష్టపడి.. నా తమ్ముడి ఉద్యోగం కోసం ఎంతగా తప్పిస్తానో.. అంతే స్థాయిలో చదువుకున్న ప్రతి ఒక్కరికీ ఉద్యోగ భరోసా కల్పిస్తాం.”

మా మాట...

■ ప్రతి సిలిండర్స్‌పై రూ.100 తగ్గిస్తాం

ప్రతి కుటుంబానికి వంట గ్యాస్ సిలిండర్ల మీద ఏడాదికి 12క మించకుండా ఒకోచ్చ దానిపై రూ. 100 సబ్సిడీ ఇస్తాం.

■ ఇక 30 కిలోల బయ్యం

2009లో వైఎస్సెఎర్ ఇచ్చిన హమీని అమలు చేసేందుకు ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న కిలో రూపాయి బియ్యాన్ని కుటుంబంలో ఒక్కొక్కరికి 6 కిలోల చొప్పున 30 కిలోల వరకు పంపిణీ చేస్తాం. ప్రస్తుతం కిలో రూపాయి బియ్యం ఒక్కొక్కరికి నాలుగు కిలోల చొప్పున మాత్రమే పంపిణీ జరుగుతోంది.

■ 60 ఏక్కుకే పించన్

పృథ్వీల పించన్ వయాపరిమితిని 65 నుంచి 60 సంవత్సరాలకు తగిస్తాం.

■ సబ్జెషన్ నిధులకు రక్షణ

ఎన్నో, ఎస్సో సబ్జెషన్ నిధులు మళ్ళీకుండా పూర్తి చర్యలు తీసుకుంటాం.

■ ఎన్నో ఎస్సోలకు ఎకరం భూమి

ఎన్నో, ఎస్సోలలో భూమి లేని ప్రతి నిరుపేద కుటుంబానికి సాగునీటి సదుపాయం కల్పించి ఒక ఎకరం భూమిని ఇస్తాం.

■ ఎన్నోలుగా దళత క్రైస్తవులు

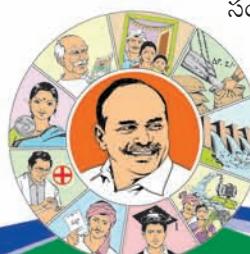
దళిత క్రీస్తియన్ ఆర్థిక, సామాజిక పరిస్థితుల్లో ఎలాంటి మార్పులేకపోయినా కేవలం మత మార్పిడి చేసుకున్నారనే ఒకే ఒక్క కారణంతో, వారికి అన్యాయం జరుగుతున్న నేపథ్యంలో... వారిని షెడ్యూల్లు కులాల వారిగా పరిగణించాలని కేంద్ర ప్రభుత్వాన్ని కోరుతూ.. రాజేశ్వరరెడ్డిగారి ప్రభుత్వం అసెంబ్లీ తీర్మానాన్ని ఆమోదించింది. కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెచ్చేందుకు అసెంబ్లీలో మరో తీర్మానం చేసి కేంద్రం మీద ఒత్తిడి తీసుకువస్తాం.

■ జిసీలకు రూ.12,000 కోట్ల సబ్జెషన్

బీసీల సంక్షేమానికి రూ. 12000 కోట్లు కేటాయిస్తాం. చేసేత కార్బూకుల సంక్షేమానికి రూ. 1200 కోట్లు కేటాయిస్తాం.

■ బలహీన వర్గాలకు తోడుగా...

బలహీన వర్గాల నివాస కాలనీలలో విద్యుత్, మంచినీరు, మరుగుద్దుల సదుపాయాలు కల్పిస్తాం. ఈ

కాలనీలన్నింటిలో రోడ్లు, పారిశుద్ధ వసతులు కల్పిస్తాం.

■ కుటీసీలకు...

బీనీలతో సమానంగా ఆదాయ పరిమితిని 2.5 లక్షలకు పెంచి విద్యుత్, వైద్య పదకాలైన ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంట్, ఆరోగ్యశ్రేణి వర్తింపజేస్తాం.

■ మొత్తం ఫీజు మేమే కడతాం

రోశయ్య, కిరణ్ ప్రభుత్వాలు ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటును అరకొరగా చెల్లించి నీరుగార్యాలు. అధికారంలోకి రాగానే పూర్తి స్థాయిలో ఫీజు రీయింబర్స్‌మెంటును అమలు చేస్తాం.

■ ధరలకు అనుగుణంగా మెన్ చార్టీలు

అన్ని సాంఘిక సంస్థల్లో హాస్టస్‌ష్ట్రోల్ సదుపాయాలు విస్పృత పరిచి, ధరలకు అనుగుణంగా మెన్ చార్టీలు పెంచుతాం.

■ గీతన్నలకు అండగా...

కల్లు గీత కార్బూకులు కల్లు గీనే సమయంలో చెట్టుపై నుంచి ప్రమాదహాత్ము పడి మరణిస్తే.. వారి కుటుంబాలకు రూ. 3 లక్షల వరకూ నష్టపరిహారం అందజేస్తాం. నెలలోగానే ఈ మొత్తాన్ని చెల్లిస్తాం. గీత కార్బూకుడు అంగవైకల్యానికి గురై, శాశ్వతంగా వృత్తికి అనర్థుడు అయితే రూ.1.5 లక్షలు చెల్లిస్తాం.

తాటి, ఈత, కొబ్బరి, ఖర్చుర ఉత్సవులను ప్రోత్సహిస్తాం.

■ చేసేతల రుణం మాఫీ...

చేసేత కార్బూకులు వ్యక్తిగతంగా తీసుకున్న రుణాలు మాఫీ చేస్తాం. చేసేత కార్బూకులకు రూ. 1 లక్ష వరకూ వడ్డి లేని రుణాలివ్యాటమే కాకుండా వారికి చేసేత పెడ్డుతో కలిపి ఇల్లు కట్టించి ఇస్తాం. మరమగ్గాల చేసేత కార్బూకులకు యూనిట్కు రూ. 1.50కి విద్యుత్ సరఫరా చేస్తాం. ముడి పదార్థాలమీద సబ్మిండ్ పెంచుతాం. జనతా వస్తాల పథకాన్ని పునరుద్ధరించటం ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల్లోనూ, పారశాలల్లోనూ చేసేత వస్తాల వినియోగాన్ని తప్పనిసరి చేస్తాం. ఆర్థిజాన్ కార్బూలపై ప్రయోజనాలు కల్పిస్తాం.

■ చేసేతల పించన్ రూ.1000

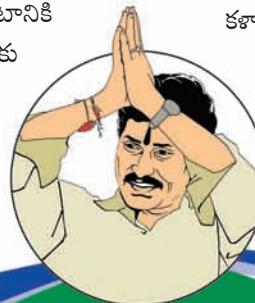
చేసేత కార్బూకుల పించన్నను రూ. 1000కి పెంచుతాం. వారి జీవనాన్ని మెరుగుపరచటానికి కావాల్సిన మరికొన్ని చర్యలను కూడా మేనిపెస్టో పొందుపరిచాం.

■ ఎస్టీలుగా...

బోయ, వాల్ట్మీకి, కొండ కుమ్మరి, వడ్డెర, మత్స్యకారుల్లో మరికొన్ని కులాలను పెడ్చుయల్లు తెగల జాబితాలో చేర్చాలినికి అవసరమైన చర్యలన్నింటినీ తీసుకుంటాం. ఇందుకు అసెంబ్లీలో తీర్చానం చేస్తాం.

■ వృధ్మలు, అనాధుల కోసం

ప్రతి నియోజకవర్గానికి వృద్ధాశ్రమం, అనాధాశ్రమం

‘జీడుబడిన తెలంగాణ భూముల్లో జలయిజ్ఞంతో ఆనందపు సిరులు పండాలి’

-శైయస్టర్ రాజశేఖర్ రెడ్డి

కలిపి నిర్మిస్తాం. క్రమేం వాటిని మండలాలకు విస్తరించాలన్నది మాసంకల్పం.

■ గిరిజన విశ్వ విద్యాలయం

కొన్ని ప్రత్యేక విద్యా సంస్థలతో పాటు గిరిజన విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేస్తాం.

■ తెలుగుకు వెలుగు

తెలుగు విశ్వ విద్యాలయం, తెలుగు ఆకాడమీలను ఏర్పాటు చేస్తాం. మహానేత వైఎస్స్‌ఐ హాయాంలోనే తెలుగుకు అత్యంత ప్రాచీనభాష హోదా డక్టిన విషయం తెలిసినదే. ఆ బాటలోనే తెలుగు కవులను, కళాకారులను, సాహిత్య వేత్తలను ప్రోత్సహిస్తాం. సాహిత్య అకాడమీ, లలిత కళా అకాడమీలను పునరుద్ధరిస్తాం.

■ ప్రతి రామానుకీ మినరల్ వాటు

ప్రతి గ్రామంలోనూ మినరల్ వాటర్ను నామమాత్రము ధరలకే సరఫరా చేసేందుకు ప్రభుత్వ నిధులతో రివర్స్

ఆస్తోసిన్ ప్లాంట్లను ఏర్పాటు చేస్తాం. తద్వారా నీచి కాలుష్య వ్యాధులను నివారిస్తాం. ప్లాంట్ల నిర్వహణలో స్థానిక నిరుద్యోగ యువతకు ప్రాధాన్యం కల్పిస్తాం.

జిల్లాలకు మహారాజ

- జిల్లాకు ఒక ఎయిర్పోర్టు, ఒక యూనివర్సిటీ, ఒక సూపర్స్పోలీటీ అనుపత్రి, రెండు జిల్లాలకు ఒక వ్యవసాయ కొశాల, ప్రతి జిల్లాకు ఆగ్రి ప్రాసెసింగ్ జోన్ ఏర్పాటు చేస్తాం.
- అంతర్జాతీయ మార్కెట్లో ఉండే అవకాశాల ప్రాతిపదికన ప్రతి

జిల్లాలో ఒక గ్రోట్ సెంటర్సు ఏర్పాటు చేస్తాం

- ప్రతి జిల్లాలోనూ స్కూల్ డెమాల్మెంట్ సెంటర్ ఏర్పాటు ద్వారా సంఘటిత లేదా అసంఘటిత రంగంలో పనిచేసే మన కార్బీకులందరూ నిరాటంకంగా వారి సైవణ్యాలను మెరుగుపరచుకునే విధంగా ప్రత్యేక సంస్థలను ప్రోత్సహిస్తాం.
- అన్ని జిల్లా ప్రధాన కేంద్రాలలోనూ ఆగ్రి ప్రాసెసింగ్ జోన్లను ఏర్పాటు చేస్తాం. త్వరలోనే వాటిని రెవెన్యూ డివిజన్ ప్రధాన కేంద్రాలకు కూడా విస్తరింపజేస్తాం.

వ్యవసాయంలో మరో విషపు

రాష్ట్రంలో మాడు వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయాలు, ప్రతి రెండు జిల్లాలకు వ్యవసాయ డిగ్రీ కొశాల, పంటలనుబట్టి ఒకటి చొప్పున వ్యవసాయ పరిశోధనా కేంద్రం ఏర్పాటు చేస్తాం. విత్తనాలు, ఎరువులు, పురుగు మందుల క్యాపిటీ కంట్రోల్, పర్యవేక్షణ బాధ్యతలను ఈ పరిశోధనా కేంద్రాలకు అప్పగిస్తాం. ఈ పరిశోధనా కేంద్రాలకు అనుబంధంగా భూసార పరీక్షలు, వ్యవసాయ సూచనల కోసం మొబైల్ క్లినికలు(102) ఏర్పాటు చేస్తాం. ఈ మొబైల్ క్లినికలు రైతులు ఫోన్ చేయగానే వారి పొలాలకు వద్దకు వచ్చి నమూనాలు సేకరించే ఏర్పాటు చేస్తాం. పరిశోధన కేంద్రాలను వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయానికి అనుసంధానం చేస్తాం.

■ పుతువులకు రఙ్గు 103

ప్రతి మండలానికి ఒక మొబైల్ వెటర్సు లైన్ క్లినిక్. 103 నెంబరు డయల్ చేయగానే 20 నిమిషాల్లో అంబులెన్స్ నదుపాయం. కృతిమ గర్భాత్మత్తి ద్వారా పశు సంపద అభివృద్ధికి, పశువుల ఆరోగ్య పరిరక్షణకు ప్రతి మండలంలో కనీసం ఒక పశు వైధ్యాలనైనా ఏర్పాటు చేస్తాం. మొబైల్ వెటర్సు లైన్ క్లినిక్లను కూడా వ్యవసాయ విశ్వ విద్యాలయాలకు అనుసంధానం చేస్తాం.

■ రైతులకు వడ్డి లేని రుణాలు

రైతులకు వడ్డి లేని పంట రుణాలు అందిస్తాం. యాంత్రీకరణను ప్రోత్సహించటానికి రైతులకు వ్యవసాయ యంత్రాల కొనుగోలుపై సబ్విడీలు అందజేస్తాం.

■ కరువు-వరదలల్లి తక్కు సాయం కోసం రూ.2000 కోట్లు

ప్రకృతి విపత్తుల సమయాల్లో రైతును కేంద్ర ప్రభుత్వం సహాయం చేసే వరకు ఎదురుచూడుండా వెంటనే ఆదుకునేందుకు రూ. 2000 కోట్లతో కాగ్నస్ ఘండ్సు ఏర్పాటు చేస్తాం.

■ రుణ మాఫీకి ఒత్తిడి

ప్రతి ఏటా వరదలు, తుప్పాల్లతో... మరో పక్క కరవతో రాష్ట్రం అల్లాడుతున్న నేపథ్యంలో పంటలు, పండ్కలోటలు, ఫింగీ హర్షర్లు, పశువులు కోల్పోయి, తీప్పంగా నష్టపోయిన రైతులను రుణాల ఊచి నుంచి గట్టిక్కించటానికి సరికొత్త రుణ మాఫీ పడకాన్ని ప్రవేశపెట్టాలని కేంద్రప్రభుత్వాన్ని చాలాసార్లు అభ్యర్థించాం. సరికొత్త రుణ మాఫీ పడకాన్ని కేంద్రం తెచ్చేలా మేం కృషిచేస్తాం.

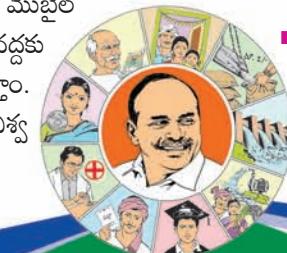
■ మరిన్ని గోదాములు

వ్యవసాయాత్మకులను నిల్వ చేయడానికి ఎదురువుతున్న సమయాలను పరిష్కరించటానికి అదనంగా 40 లక్షల చదరు అడుగుల వీసీర్లలో గిడ్డంగులు ఏర్పాటు చేస్తాం. ఆదే విధంగా రైతులకు వారి ఉత్పత్తులపై తగిన ప్రతిఫలం లభించేలా చూసేందుకు శీతల గిడ్డంగులు, ఆధునిక వసతులు కలిగిన గిడ్డంగులను నిర్మిస్తాం. వ్యవసాయ ప్రాసెసింగ్, గ్రేడింగ్, ప్యాకేజింగ్, మార్కెటింగ్ సదుపాయాలను విస్తరించటం ద్వారా రైతును, వ్యవసాయరంగాన్ని పరిపుష్టం చేస్తాం. తద్వారా, త్వరగా పాడ్సోపోయే వ్యవసాయ ఉత్పత్తులను రైతులు నిల్వ చేసుకునే సదుపాయం కల్పిస్తాం.

ఆరోగ్యశ్రీకి మళ్ళీ వైభవం

■ మరింత మానవత్వం

- ఆరోగ్యశ్రీ నుంచి తొలంగించిన 133 వ్యాధులను మళ్ళీ ఆ పడకంలో చేర్చి, మరిన్ని ఆస్కర్షణల్లో పడకం అమలయ్యేలా చూస్తాం. బధిరులకు, మూగవారికి...

ప్రత్యేకంగా కాలీయర్ ఇంప్లాంట్ వంటి భరీదైన వైద్యానికి అయ్య పూర్తి ఖర్చును రీయింబర్చు చేస్తాం. ఈ ఖర్చు ఒక్కొసారి రూ. 6 లక్షల వరకూ ఉంటుంది.

■ మరిన్ని 104, 108 వాహనాలు

- 108, 104 వాహనాల సంబ్ధము మరింతగా పెంచి ఆరోగ్య సేవల రంగాన్ని పట్టిపుం చేస్తాం.

■ ప్రతి ఒక్క జిల్లాలో సూపర్ స్పృష్టాలిటీ అసుపత్రి

- ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలోనూ వైద్య కళాశాలలో అనుబంధం ఉన్న సూపర్ స్పృష్టాలిటీ అస్పత్రి నిర్మాణానికి మేం కట్టుబడి ఉన్నాం.
- ప్రతి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలోనూ సరివడినన్ని మందులు, వైద్యులు, సిబ్బంది ఉండేలా చూస్తాం. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలలో పాటు వైద్య రంగాన్ని పూర్తిగా ప్రక్కాశన చేయటానికి మేం అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తాం.
- ఆవరేషన్ లేదా తీవ్ర ప్రాక్షర్షక వైద్యం పొంది ఆసుపత్రి నుంచి బయటపడినా పనిచేయలేని రోగికి ఉపాధి, మందుల కోసం నెలకు రూ. 3000 చౌప్పున సహాయం చేస్తాం.

■ మెడికల్ పీజీ సీట్లు రెట్టింపు

- ఎయిమ్స్ తరఫో సూపర్ స్పృష్టాలిటీ మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటుచేసి పోస్టు గ్రాడ్యూయేట్ మెడికల్ సీట్లు సంబ్ధము రెట్టింపు చేస్తాం.

■ నాంతి భద్రతలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం

సాంతి భద్రతలకు అత్యధిక ప్రాధాన్యం ఇస్తాం. మహిళల్మీద, విల్లలమీద నేరాలను తీవ్రంగా పరిగణిస్తాం. వాటి నిరోధానికి కావాల్చిన చర్చలు చేపడతాం.

■ ర్యాగింగ్ నిరోధం

కళాశాలల్లో ర్యాగింగ్ నిరోధ చట్టాలను తు.చ తప్పుకుండా అమలు చేస్తాం.

■ ఆర్టీసీని ఆదుకుంటాం

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఎన్నో ప్రతిష్టాత్మకమైన ప్రభత్త రంగ సంస్థలున్నాయి. మారు మూల ప్రాంతాల్లో, ఇతర బస్సు ఆవేటర్లు నడవటానికి కూడా ఇష్టపడని కుగ్రామాలకు పైతం రవాణాసుధపాయాలు కల్పించటమే కాకుండా వరుసగా అనేక జాతీయ అవార్డులు గెలుచుకున్న అద్భుత చరిత్ర ఆర్టీసీకి ఉంది. అలాంటి ఆర్టీసీని తెలుగుదేశం ప్యార్టీ హయాంలో ప్రివేట్‌జైప్స్ అంచులకు వెళ్లిన విషయం అందరికీ తెలుసు. వైఎస్‌స్‌ర్ కాంగ్రెస్ ప్యార్టీ ఆర్టీసీని కాపాడతాం అని మాట ఇస్తోంది. ఆర్టీసీ కార్బూకులు, ఉద్దోగుల ప్రయోజనాల పరిరక్షణకు, వారి ఉన్నతికి ప్యార్టీ కట్టుబడి ఉంటుంది. అధికారంలోకి రాగానే కమిటీ నియామకం ద్వారా కాంట్రాక్ట్ కార్బూకుల రెగ్యులరేజేషన్స్‌పై సిఫార్సులు కోరతాం. ఆ సిఫార్సుల మేరకు ఆర్టీసీ కార్బూకులను రెగ్యులర్ సేషన్లో నియమిస్తాం.

■ విద్యుత్ కార్బూకులకు అండ

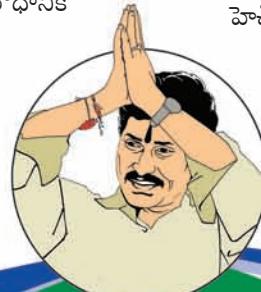
రాష్ట్రంలో ఎనలేని సేవలు అందిస్తున్న విద్యుత్ కార్బూకుల ప్రయోజనాలను వైఎస్‌స్‌ర్ కాంగ్రెస్ పరిరక్షిస్తుంది.

■ పెట్టేలకు పద్ధతినంట ఉద్ఘోగాలు

పెట్టేలో హాచెలర్ పాలసేంద్రా పని చేస్తున్న ఏరియా కోఆర్డినేటర్లు, ఏపీఎంలు, ఆకోంటింట్లు, సీఎల్ ఉద్యోగాలను రిక్రూట్‌మెంట్ నిబంధనలకు లోబడి క్రమబద్ధికరిస్తాం.

■ జీతాల పెంపు, రిటైర్మెంట్ బెనిఫిట్స్

హాచెలర్ విధానంలో కవర్ కాని బీమా మిత్ర, ఏవోయ్, క్లస్టర్ రిసర్చ్ పర్సన్లల జీతాలు పెంచుతాం. అదే విధంగా అంగన్‌వాడీ వరుళ్ల సమస్యలను సానుభూతితో పరిశీలించటంతో పాటు వారి జీతాలను పెంచుతాం. వారు అదుగుతున్నట్లుగా పోస్టు రిటైర్మెంట్ బెనిఫిట్స్‌పై సానుకూలంగా స్పుందిస్తాం.

■ హాంగార్డులు... గోపాలమిత్రుల జీతాలు పెంచుతాం

హాంగార్డులు, గోపాల మిత్ర వంటి ఉద్యోగులకు జీతాలు పెంచుతాం. వారు అడుగుతున్నట్టుగా పోస్టు రిటైర్మెంట్ బెనిఫిట్స్‌పై సానుకూలంగా స్పందిస్తాం. నీనియారిటీ, అర్థతల ప్రాతిపదికన కాంట్రాక్ట్ ఉద్యోగులకు రెగ్యులర్ ఉద్యోగాల భర్తలో ప్రాధాన్యత ఇస్తాం.

■ మునిపాలిటీలకు ఉపాధి హామీ

ఉపాధి హామీని మునిపాలిటీలకు వర్తింపజేసేలా కేంద్రం మీద ఒళ్లిడి తీసుకువస్తాం.

పరిశుభ్రతకు పెద్దపీట

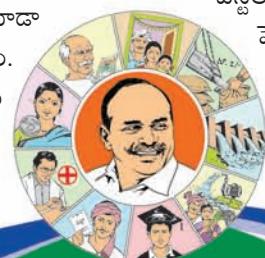
వల్లెలూ పట్టణాలలోని చెత్తా చెదారాల తొలగింపునకు ప్రాధాన్యం.

ఇందుక వేరుగా నిధులు కేటాయిస్తాం. పట్టణాలలోని మాలిక సదుపాయాల అభివృద్ధికి, మురుగునీటి పారుదల నిర్వహణకు... మొక్కల పెంపకం, పుట్టపాతల నిర్మాణం, విద్యుత్చక్కి పార్కులు మరియు ప్రజా రవాణా వ్యవస్థలను మెరుగుపరిచేందుకు ప్రత్యేక దృష్టి పెడతాం.

మైనారిటీలకు హామీ

ఉద్యోగాలు, విద్యా సంస్థల్లో ముస్లిం మైనారిటీలకు వైయస్‌లో కల్పించిన 4 శాతం రిజర్వేషన్లు ఇక ముందు కూడా కొనసాగుతాయి. వక్కు ఆస్తులకు రక్షణకల్పిస్తాం. చిన్నతరపో వ్యాపారాలు చేసుకునేందుకు ముస్లిం యువతకు ఆర్థిక సహాయం అందించే మైనారిటీ షైనాన్స్.

కార్బోరేఫన్సు పటిష్టపరుస్తాం. వారికి స్థాయిలో(అర్ధాలందరికీ) గృహ నిర్మాణం చేపడతాం.

■ అంతిమ సంస్కరాల కోసం...

హిందూ శ్రావణ వాటికలకు స్ఫలాలు కేటాయిస్తాం. క్రైస్తవ, ముస్లిం మైనారిటీలకు శ్రావణాల స్ఫలాలు కేటాయిస్తాం.

■ ధార్మికతకు అండ

హిందూ దేవాదాయ, ధర్మాదాయ సంస్థల నిర్వహణలో ప్రభుత్వ జోకాన్ని క్రమంగా తగింపటనికి మేము కట్టుబడి ఉన్నాం. అర్థకలకు, దేవాలయాల సిబ్బందికి పనిచేసేందుకు అనువైన పరిస్థితులను కల్పిస్తాం. ధూప దీప సైవేద్యాలకోసం ఇప్పుడు ఇస్తున్న కోసి మొత్తాన్ని నెలకు రూ.2500 నుంచి రూ.5000కు పెంచుతాం. హిందూ దేవాలయాల విషయంలో, అర్థకుల విషయంలో వైయస్‌లో ప్రభుత్వం తీసుకున్న నిర్ణయాలను అమలు పరచటానికి కట్టుబడి ఉన్నాం. ధూప, దీప, సైవేద్యాల కోసం ఇచ్చే నిధులను, పదవీ విరమణ చేసిన అర్థకుల పించన్ను పెంచుతాం.

మార్గదర్శకులు...

గాంధీ, అంబేద్కర్, జ్యోతిరావుపూర్లే

ప్రస్తుతం నెలకొన్న ఘన్ఱణ వాతావరణంలో జాతిపిత్ర మహాత్మా గాంధీ సందేశాలే వైయస్‌లో కాంగ్రెస్ కు ఆదర్శం. అవే మమ్మల్ని నడిసిస్తూ, మా మనోభావాలు, ప్రవర్తనను ప్రభావితం చేస్తున్నాయి. ‘ఇనీస్టిట్యూట్ అఫ్ గాంధీయన్ స్టడీస్’ పేరిట ప్రత్యేక నంపును నెలకొల్పి, మహాత్మా గాంధీ, అంబేద్కర్, జ్యోతిరావు పూర్లే జీవితాలను బోధనాంశాలుగా చేరుస్తాం.

ప్రతి విద్యార్థి అంతర్జాతీయ స్థాయి పట్టిలో నిలిచి, ఉపాధి సంపాదించుకునేలా చేయటమే మా విద్యా విధానం లక్ష్యం.

■ వయో పరిమతి 40 ఏళ్లు

గత నాలుగున్నరేశ్ముగా రాష్ట్రంలో పరిపాలన స్థంభించి ఏటా రిక్రూట్మెంట్ జరగనందున, ప్రభుత్వోద్యోగ నియామకాల వయోపరిమితిని 34 నుంచి 40కి (వన్టైమ్) పెంచుతాం. ఎన్నీ ఎస్టీలకు కూడా తదనుగుణంగా వయోపరిమితిని (వన్టైమ్) పెంచుతాం. ఏపీపీఎస్సీని సమూలంగా తీర్చి దిద్దుతాం. క్యాలెండర్ ఏర్పాటు ద్వారా ఏటా ఏటా ఉద్యోగ నియామకాలు, బ్యాక్టోర్గ్ పోస్టుల భర్తీ చేపడతాం.

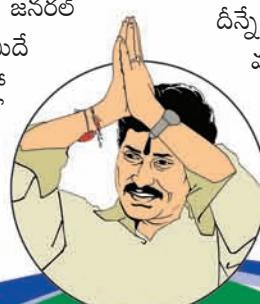
తెలంగాణ అముఖమువునా

శైయస్సుర్ అభివృద్ధి వీణ

రాష్ట్రం అంటే పల్లె. రాష్ట్రం అంటే రైతు. రాష్ట్రం అంటే నంక్షేమం. రాష్ట్రం అంటే... ఒక మనిషి ఎంతటి మారుమాల పల్లెలో జీవిస్తున్నా అక్కడ సగర్యంగా బతకగలిగే పరిస్థితి ఉండడం. ఇదే తెలంగాణ రాష్ట్ర అభివృద్ధికి మార్గదర్శకం కావాలి. అన్ని ప్రాంతాలూ కలిసి ఉంటేనే తెలంగాణలో కూడా అందరికీ మేలు జరుగుతుందని వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ త్రికరణపుద్ధిగా నమ్మింది. తరువాతి పరిణామాల్లో తెలుగువారికి రెండు రాష్ట్రాలు ఏర్పడుతున్నాయి. ఈ జూన్ -2న తెలంగాణ రాష్ట్రం అవసరించబోతోంది. వందలకోట్ల సామాజిక వర్గాలు, వేలకొట్టి ఆకాంక్షలు, కోట్ల ప్రజల సంక్షేమం, అభివృద్ధి అజెండాగా వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ ఈ ఎన్నికల మేనిఫెస్టోను తెలంగాణ ప్రజల ముందుంచుతోంది.

మా హాయాంలో తెలంగాణకు మేలు చేశాం- అని గర్వంగా చెప్పుకోగల చరిత్రగల ఏకైక నాయకుడు ఆ మహానేత వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డి. ఆయన ఆశయ సాధన కోసం వైఎస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి ఆధ్వర్యంలో పుట్టిన వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ ఇక్కడి తెలుగువారి అభివృద్ధి కోసం అంకితమాతోంది.

1956లో ఆంధ్రప్రదేశ్ ఏర్పడిన తరవాత... ఈ రోజు వరకు తెలంగాణలోగానీ, సీమాంధ్రలోగానీ వైఎస్గారికి మించి మనిషి మనిషికి, గ్రామ గ్రామానికి, ప్రతి ఒక్క కుటుంబానికి, ప్రత్యేకించి రైతుకు మేలు చేసిన మరొక్క ముఖ్యమంత్రి రాష్ట్ర చరిత్రలోనే ఎవరూ లేదు. ప్రవంచం అంతా లిబర్లైజేషన్, గ్లోబలైజేషన్, ప్రైవేటైజేషన్(ఎల్.పి.జి.) అనే మంత్రాన్ని జిపిస్టోందంటూ ప్రభుత్వ రంగ సంస్థల్ని మూనిసి, ప్రభుత్వోద్యోగాలను తీసి, పల్లెల్ని శ్రూసానులుగా చేసి, రాష్ట్ర రాజధానిలోని గవర్నమెంటు సంస్థలకు చెందిన వేల కొట్టి ఎకరాలను అన్యాక్రాంతం చేసి, మెట్ల రైతు సేద్యం చేయటానికి కరింటు ఉచితంగా ఇవ్వాలంటే గేలి చేసి, పన్నులు పెంచి, కరింటు-ఆర్టీసీ చార్జీల భారం మోపటాన్ని ఏటేటా తంతుగా మార్చి, కాదన్న రైతనులమీద బీర్చుబాగ్గలో జిల్లియన్వాలాబాగ్ జరిపించి... రక్కాన్ని ఏరులుగా పారించి, తొమ్మిదేశ్ లోనే 15,000 రైతులు ఆశ్రమాత్ములు చేసుకుంటుంటే ఎగతాళి చేసి... కరింటు బకాయిలు కట్టని రైతుల విచారణ కోసం ప్రత్యేక కోర్టులు, ప్రత్యేక పోలీస్ స్టేషన్లు పెట్టి... మహబూబ్ నగర్ జిల్లామొదలు, మొత్తంగా తెలంగాణ నుంచి రైతులు ఇశ్కు వదిలి కూడా కోసం... ముంబాయి రైతులో జనరల్ బోగీలో చోటు కోసం వేలాదిగా ప్లాటఫోరమిదే రోజులకొట్టి పడిగావులు పడి.... గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో కొకారులు చచ్చారో బతికారో చూసే దిక్కు లేకుండా... గ్రామాలు భాళీ అయ్య మగాడు లేని పల్లెలు వందల

కొట్టి ఏర్పడుతున్నా చెలించని రాష్ట్ర పాలన ఈ రాష్ట్రాన్ని 1995-2004లో ఎలా శ్రూసానంగా మార్చిందో ఈ తరానికి తెలియకపోవచ్చు. కానీ అదో భయానక చరిత్ర. ఆ చరిత్రనుంచి ప్రతి మనిషిని, ప్రతి పల్లెను, ప్రతి పేదను, ప్రతి జిల్లాలో మారు మూలల్లో గడువగడవలోనూ మళ్ళీ జీవం తీసుకువచ్చిన మహా నాయకుడు వైఎస్‌ఆర్. తెలంగాణలో నీటి కోసం, తెలంగాణ రైతుకు ఉచిత కరింటు కోసం, తెలంగాణ పల్లెకు జీవం పోయటం కోసం, తెలంగాణ నుంచి లక్షల సంబ్యలో రాష్ట్రం విచిచి వెళ్ళిపోయిన రైతులూ కూలీలూ వారి గ్రామాలకు తిరిగి రావటం కోసం, ఇక్కడి ప్రజల విద్య కోసం, వైద్యం కోసం, కూడు కోసం, గూడు కోసం... అయిదేళ్ళ మగాడు నెలల పాలనలో ఒక నిశ్శబ్ద విషపు తీసుకువచ్చిన మహాసేనాని వైఎస్‌ఆర్.

తొమ్మిదేళ్ళ చంద్రబాబు పరిపాలనలో పల్లెలు వేరే రాష్ట్రాలకు వలసపోతే... అయిదేళ్ళ వైఎస్‌గారి పాలనలో ఆ వలన వెళ్ళిన వారు మళ్ళీ మన రాష్ట్రానికి తిరిగిపచ్చారు. చంద్రబాబు పాలనలో రైతులు కూలీలుగా మారితే... ఆశ్రమాత్ములు చేసుకుంటే... వైఎస్‌గారి పాలనలో ఆ రైతులు మళ్ళీ తలెత్తుకుని గర్వంగా నిలబడేలా ఉచిత విద్యుత్తు, కరింటు బకాయిల మాఫీ, ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం, రైతుల రుణాల రద్దు.... ప్రతి జిల్లాకూ ఓ విశ్వ విద్యాలయం... గ్రామీణుల కోసం త్రిపుల్ ఐటీలు, 104, 108, ఆరోగ్యశీలి, ఫీజు రీయింబర్జుమెంట్, వికలాంగులు-వితంతువులు-వృద్ధుల పించన్న వంటివి ఎన్నో ఉపయోగపడ్డాయి. కాబట్టే తెలంగాణ ఆ అయిదేళ్ళలో అభివృద్ధి చెందినంతగా మరే ముఖ్యమంత్రి కాలంలోనూ అభివృద్ధి చెందలేదు.

తెలంగాణ మెడలో హారంలాంటి ప్రాణహిత, చేవెళ్ళ నిర్మాణానికి చంద్రబాబుకు కనీసం ఆలోచన రాలేదు. ఏడు జిల్లాల్లో ఈ పథకం ప్రజల జీవితాల్నే మార్చివేస్తుంది. వైఎస్గారు జీవించి ఉంటే ఆ ప్రాజెక్టు అనుమతుల దశలు దాటి నిర్మాణ దశకు చేరుకుని ఉండేది.

రాష్ట్ర వ్యాప్తంగా 28 లక్షల వ్యవసాయ పంపు సెల్లులో 17 లక్షల తెలంగాణలోనే ఉన్నాయి. వాటన్నింటికి ఉచిత విద్యుత్తు సరఫరా అవుతోండంటే అది కేవలం వైఎస్‌గారి పట్టుదల వల్ల. వైఎస్గారు అధికారంలోకి రాగానే అప్పటివరకు ఉన్న కరింటు బకాయిలు 1400 కోట్లను రద్దు చేశారు. అందులో సింహభాగం కూడా తెలంగాణ రైతులకు లభించింది. వైఎస్గారు అధికారంలోకి రాగానే... అప్పటివరకు ఆశ్రమాత్ము చేసుకున్న రైతుల కుటుంబాలకు రూ.1.5 లక్షలు నష్ట పరిహారంగా చెల్లించబట్టే కాకుండా... రాష్ట్రంలోని 16 జిల్లాలకు రూ.17,000 కోట్ల రూపాయల ప్యాకేజీ ఇవ్వటం జరిగింది.

దీన్నే విద్యు ప్యాకేజీ అనేవారు. అలాగే బీటీ పట్టి విత్తనాలను మార్కెట్లో రూ.1800కు అమ్ముతున్న కాలంలో వాటి ధరను కంపెనీల మెడలు వంచి రూ.650కి తగ్గించే ఏర్పాటు చేశారు. దీనివల్ల అశ్రుధికంగా లాభం పొందినది తెలంగాణలో ఉన్న రైతులు కూడా. తెలంగాణలోని

సిరిసిల్ నేత కార్బుకుడు కోలుకున్నాడంటే అది వైఎస్గారు వారికి ఇచ్చిన ప్యాకేజీ చలవ మాత్రమే.

అలాగే రేప్స్ కార్బుల జారీలోగానీ, రెండు రూపాయల బియ్యం అందరికీ ఇవ్వటంలోగానీ, పించన్నను శాచురేషన్లో మంజూరు చేయటంలోగానీ, రుణాల రద్దు పరిధిలోకి రాని రైతులను కూడా ఆదుకోవటంలోగానీ, సూక్ష్మ సేద్యం మీద సబ్సిడీలివ్యటంలోగానీ, పక్క ఇళ్ళ నిర్మాణంలోగానీ వైఎస్గారి పాలన రాష్ట్రం మొత్తంలో భాగంగా తెలంగాణకు ఓ సువర్ధ యుగం.

జిల్లాకో విశ్వ విద్యాలయం ఏర్పాటు చేయాలన్న నిర్దయంలో భాగంగా వైఎస్గారే నల్గొండ, నిజామాబాద్, మహబూబ్ నగర్, కరీంనగర్లలో విశ్వ విద్యాలయాలు నెలకొల్పారు. అలాగే... అదిలాబాద్ జిల్లా బాసరలో త్రిపుర్ ఎటీ మెడక్ జిల్లా కందిలో

దేవాదుల లిఫ్ట్ ఇంగేషన్ ప్రాజెక్టు

పపటీని ఏర్పాటు చేసింది చంద్రబాబు చక్రం తిప్పటం వల్ల కాదు... వైఎస్ఆర్గారు ఒత్తిడి తీసుకురావటం వల్ల మాత్రమే. అలాగే దేశంలో తొలిసారిగా మూలానా అజాద్ ఉర్దూ విశ్వవిద్యాలయం ప్రోదరాబాద్లో ఏర్పాటు అయింది. నిమ్మ విశ్వవిద్యాలయం బీబీ నగర్ దగ్గర వచ్చింది. వరంగల్కు సూపర్ సెప్పాలిటీ ఆసుపత్రి వచ్చింది. అదిలాబాద్కు వైద్య కళాశాల, నరింగ్ కళాశాల వచ్చాయి. వరంగల్కు సూపర్ సెప్పాలిటీ ఆసుపత్రి వచ్చింది. జపార్ లార్ నెప్రూ ఆర్కిటిక్చర్ అండ్ పైనార్ట్ యూనివర్సిటీ, ఇంటర్వెషన్ ఇన్సైట్యూట్ అఫ్ ఇన్ఫర్మేషన్ టెక్నాలజీ ఏర్పాటూ వైఎస్గారి హాయాంలోనే జరిగింది. దేశంలోనే తొలిసారిగా గిరిజనులకు దాదాపు 13 లక్షల ఎకరాల భూమిని పట్టాలిచ్చి పంపిణీ చేసింది, ఆ కార్బుక్రమాన్ని భమ్మంలో ప్రారంభించినది రాజేఖరరెడ్డిగారు మాత్రమే.

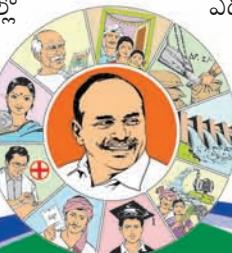
ఒక నాయకుడు ప్రజల కోసం ఒక పథకాన్ని అమల్లో పెడితే. దాన్ని ముట్టుకునేందుకు భవిష్యత్తులో ఏ ప్రభుత్వం అయినా భయపడేలా ఉండాలి. అది వజ్జంలా, కాపాడే రక్కణ కవచంలా ఉండాలి. అది ఒక ఉచిత విద్యుత్తులా ఉండాలి. అది ఒక 108లా ఉండాలి.

అది ఒక 104లా ఉండాలి. అది ఒక ఆరోగ్యశీలా ఉండాలి. అది ఒక ఫీజు రీయింబర్స్ మొంటులా ఉండాలి. అది ఆదివానీ సోదరులకు, ఎన్నీలకు భరోసా ఇచ్చే పట్టాల పంపిణీలా ఉండాలి. ఆ పథకాలను ముట్టుకుంటే ఆ పంట పొలాలనుంచి విఫ్పవం వస్తుంది. ఆ ఉచిత విద్యుత్తుకు సంబంధించి ఈ ప్రాంతంలో 18 లక్షల పంపు సెట్లకు ఉచితంగా కరెంటు రాకపోతే విఫ్పవం పుడుతుంది. ఒక 104, ఒక 108... ఆరోగ్యశీల, ఫీజు రీయింబర్స్ మొంటు ఇలా దేన్ని కదిలించాలని చూసినా... ప్రతి ఇంటి నుంచి ఒక విఫ్పవం పుడుతుంది.

చంద్రబాబు పాలన తెలంగాణకు ఓ పీడకలు

చంద్రబాబు 9 ఎళ్ళ పాలనలో తెలంగాణ పల్లెలన్నీ కన్నీరు పెట్టాయి. పంటలు పండక.. తిండి లేక, కూలీ చేద్దామన్నా పనులు లేని దారులా పరిస్థితులు ఉండేవి. ఉన్న ఊర్లో ఒతుకు దెరువు లేక ఒతుకు జీవుడా.. అంటూ పల్లె ప్రజలు పొట్టు చేతపట్టుకుని పిల్లాజెల్లలతో ముంబై, ఇతర నగరాలకు వలనలు వెళ్ళారు. కొంతమందైతే సప్త సముద్రాలూ దాటి.. దుబాయ్ లాంటి గర్జు దేశాలకూ వెళ్ళారు. ఎందుకంటే చంద్రబాబు పాలనలో తాగటానికి నీరు ఉండేది కాదు. పైరకు సాగు నీరు లేదు. వ్యవసాయ బోర్డుకు కరెంటు ఉండేది కాదు. ఆ పరిస్థితుల్లో కూడా కరెంటు చార్టీల పేరుతో రైతులను, ప్రజలను పీలిప్పి పీపి చేశారు చంద్రబాబు నాయుడు. క రువు వచ్చి- తింటానికి తిండి లేని దయనీయ పరిస్థితుల్లో రైతులు ఉంటే-వ్యవసాయ బోర్డుకు విద్యుత్ బిల్లులు చెల్లించమంటూ ప్రత్యేక పోలీస్ స్టేషనులు ఏర్పాటుచేసి మరీ పోలీసులతో వత్తిశ్శు చేయించారు చంద్రబాబు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 14వేల మంది రైతులపై కేసులు పెట్టించారు. దీనికోసం ప్రత్యేకంగా ఫాస్ట్ ట్రాక్ కోర్టులు పెట్టించారు. బిల్లులు చెల్లించకపోతే- పోలీసులు గ్రామాలకు వచ్చి.. రైతుల ఇళ్ళల్లో చెంబూ, తప్పాలు కూడా తీసుకుపోయారు. ఆ అవమానం భరించలేక వేల మంది రైతులు ఆత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. తెలంగాణ పల్లెల్లోనే ఈ దారుణాలు ఎక్కువగా జరిగాయి.

వైఎస్గారు ఏనాడూ రాయలనీమ నాయకుడు అనిపించుకోలేదు. ఆయన ఇంటింటి మనిషిగా పరిపాలన చేశారు కాబట్టే వైఎస్గారి హరాన్నరణంతో ఎక్కువగా తెలంగాణ బిడ్డలే ఇక జీవించలేం అంటూ గుండె ఆగి మరణించారు. తెలంగాణ ప్రాంతం ఇవాళ ఎంతోకొంత అభివృద్ధి చెందింది అంటే అది రాజేఖరరెడ్డిగారు అధికారంలోకి వచ్చాకే జరిగింది. అన్నివిధాలూ వెనుకబడిపోయిన తెలంగాణ ప్రజల కష్టాలు, కన్నీళ్ళను దగ్గరగా చూడబట్టే- రాజేఖరరెడ్డిగారు అధికారం చేపట్టగానే వారు ఎదుర్కొనుటన్న ప్రధాన సమస్యలపై దృష్టి పెట్టారు. అందులో భాగంగా చేపట్టినివే రైతు రుణాల మాఫీకానీ, రైతు విద్యుత్ బకాయిల మాఫీకానీ, వ్యవసాయానికి 7 గంటల ఉచిత విద్యుత్కానీ, జలయజ్ఞం పథకం కానీ ఆయన ఆలోచనలే.

జలయజ్ఞం..

జలయజ్ఞం పూర్తి అయితే- అత్యధికంగా మేలు జరిగేది తెలంగాణ ప్రాంతానికి. కోటి ఎకరాలకు సాగు నీరు ఇవ్వాలనే మహా సంకల్పంతో రాజశేఖరరెడ్డిగారు జలయజ్ఞం ప్రారంభించారు. మొత్తం 86 ప్రాజెక్టులకు శ్రీకారం చుట్టారు. అందులో సగం ప్రాజెక్టులు తెలంగాణాలోనే ఉన్నాయి. కొన్నేళ్ళగా తెలంగాణ ప్రాంత ప్రజలు కలలు కంటున్న ప్రాణహిత- చేవెళ్ళ, ఎల్లంపల్లి, దేవాదుల, అలిసాగర్, శ్రీరంసాగర్, నెట్టింపాడు, కొయల్సాగర్, బీమా ఎత్తిపోతల వధకాలతోపాటు మరన్నో ప్రాజెక్టులు, ఎత్తిపోతల వధకాల నిర్మాణానికి నడు కట్టిన మహానేత రాజశేఖరరెడ్డిగారు. ఆయన ఒత్తికున్నప్పుడు ప్రాజెక్టుల పనులు చకాచక జరిగాయి. పోలవరం, ప్రాణహిత- చేవెళ్ళ వధకాలకు కేంద్రం నుంచి అనుమతులు కూడా సంపాదించారు. కానీ, ఆయన మరణం తర్వాత ప్రాజెక్టులను పూర్తి చేయాలన్న చిత్తప్పద్ది ఇప్పటి పాలకలో లోపించడం వల్ల ఏ ప్రాజెక్టు ముందుకు సాగడం లేదు.

వ్యవసాయ మోటార్డుకు కరెంటు బకాయిలు మాఫీ..

రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 28 లక్షల వ్యవసాయ పంపు సెట్లు ఉంటే- అందులో 17 లక్షలు తెలంగాణ జిల్లాల్లో ఉన్నాయి. రాజశేఖరరెడ్డిగారు ముఖ్యమంత్రిగా ప్రమాணస్వీకారం చేయగానే- ఒక్క కలం పోటులో రైతులపై ఉన్న రూ. 1,259 కోట్ల రూపాయల విద్యుత్ బకాయిలను రద్దు చేశారు. రాష్ట్రవ్యాప్తంగా 70 లక్షల మంది రైతులపై ఉన్న రూ. 12 వేల కోట్ల రూపాయల రైతుల రుణాలను రద్దు చేశారు. మరో 32 లక్షల మంది రైతులకు రాష్ట్ర ప్రభుత్వమే రూ. 5,000 ప్రోత్సాహక రాయితీ కల్పించింది. రైతులకు 7 గంటలపాటు ఉచిత విద్యుత్ ఇచ్చే పైలుపై తొలి సంతకం చేశారు. ఈ మూడు నిర్దయాల వల్ల తెలంగాణ ప్రజలు అప్పుల ఊచిలో నుంచి బయట పడగలిగారు. అత్యహాత్యలు ఆగాయి. వలసలు ఆగాయి. రైతు తలెత్తుకుని నిలబడగలిగాడు.

రాజశేఖరరెడ్డిగారు తన పదున్నరేళ్ళ పాలనలో ప్రజలపై ఒక్క రూపాయి కూడా పన్న వేయకుండా, చార్జీలు పెంచకుండా, ఆరోగ్యాలీ, 108, 104, ఫీజు రీయింబ్స్‌మెంట్, లక్షల మంది పేదలకు ఇందిరమ్మ ఇళ్ళ, పెన్సన్లు ఇచ్చారు. అందుకే రాజశేఖరరెడ్డిగారు ఇవ్వాళ ఆ ప్రాంతం ఈ ప్రాంతం అని తేడా లేకండా ప్రజలందరి గుండెల్లో దేవుడుగా నిలిచాడు.

అభివృద్ధి, సంక్లేషం... ఈ రెండూ వైయస్‌ర్ కాంగ్రెస్ కు రెండు కట్టు. వైయస్‌ర్ పధకాలు జీవికను, జీవనాన్ని ఇచ్చేవి. రైతును ఒత్తికించేవి. ఆంధ్రప్రదేశ్ రెండు రాష్ట్రాలు అయినా పల్లికు, రైతుకు, పేదకు, ఈ సమాజంలోని సహా సామాజిక వర్గాల అస్త్రీయానికి, ఔన్నత్యానికి అవసరమైనవి.

మిగతా పార్టీలకు, వైయస్‌ర్ కు మధ్య అనేక తేడాలున్నాయి. తెలంగాణ ఎన్నికల బరిలో ఉన్న ఏ

ఒక్క రాజకీయ పార్టీ అయినా... ఒక చిట్టికిల పందిరి వేస్తోంది. ఒక పగటి కలల సాధాన్ని చూపెడుతోంది. తెలుగుదేశం పార్టీ అయినా, కాంగ్రెస్ పార్టీ అయినా... తమ పాలనలో తెలంగాణ బాగుపడిందన్న నినాదంతో ప్రజల ముందుకు రావటానికి సిద్ధంగా లేవు. టీఆర్ఎస్, బీజేపీలకు పరిపాలన చరిత్ర లేదు. ప్రజలకు మేలు చేశాం... ఇంటిటీకీ, ప్రతి జిల్లాకు మేలు చేశాం... మొత్తం తెలంగాణ వైయస్‌ర్ హాయంలో అభివృద్ధి చెందినంతగా మరెవరి పాలనలోనూ అభివృద్ధి చెందేదన్నది ప్రజలందరికి తెలిసిన నిజం.

అభివృద్ధిని చూపి ఓటు అడుగుతున్నాం.

ప్రజలకు, పల్లెలకు మేలు చేసిన పరిత్రతో ఓటు అడుగుతున్నాం.

ఒక హక్కుగా ఓటు అడుగుతున్నాం.

ఒద్దులు అడుగుతున్నాం మంచిగా

మలచిన పార్టీగా అడుగుతున్న ఓటు.

వైయస్‌ర్ కాంగ్రెస్ గెలుపు... మీ ఇంట ప్రతి ఒక్కరి

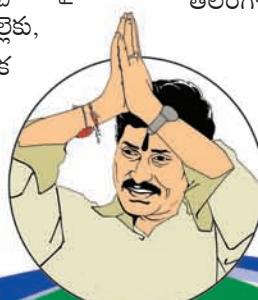
భవితకు, తెలంగాణాలో మరో పరిత్రకు మేలి మలుపు!

భారతదేశ 29వ రాష్ట్రంగా తెలంగాణ

భారత పొర్సుమెంట్ దేశంలో 29వ రాష్ట్రంగా తెలంగాణను ఏర్పరచింది. కొత్త రాష్ట్రం భౌగోళికంగా 1.15 లక్షల చదరపు కిలోమీటర్ల విస్తరణతో 3.52 కోట్ల జనాభాను కలిగి ఉంటుంది.

ఒకనాటి హైదరాబాద్ సంస్థానంలో భాగమైన తెలంగాణ మానవాభివృద్ధి సూచికల్లో 1956 నాటికి దేశంలోనే అత్యంత కనిపుంగా ఉండేది. వ్యవసాయం విషయంలో నిజాంసాగర్ తప్ప వేరే ఎలాంటి ఇగ్గిస్తున్ ప్రాజెక్ట్ లేకపోవడంతో అది చాలా వెనుకబడి ఉండేది. అయితే గడచిన 5/ ఏళ్ళ కాలంలో తెలంగాణ వ్యవసాయంతో సహా అనేక రంగాలలో ముందుకు దూసుకు వెళ్గింది. 2008-09లో తెలంగాణ ప్రాంతం 82 లక్షల టన్నుల ఆహార ధాన్యాల దిగుబడిని సాధించింది. అంటే రాష్ట్రం మొత్తం మీద వచ్చే దిగుబడిలో 40 శాతం తెలంగాణ వాటా ఉండంటే అది శ్రీ వైయస్ రాజశేఖర రెడ్డి పాలనా కాలంలో అమలు చేసిన ఉచిత వ్యవసాయ విద్యుత్ పదకం ఘనతే. ఇదే 1956-5/ మధ్య కాలంలో మొత్తం రాష్ట్ర ఆహార దిగుబడిలో తెలంగాణ ప్రాంతం వాటా కేవలం 20 శాతం మాత్రమే ఉంది. రాష్ట్రంనే మొత్తం పత్తి దిగుబడులలో 74 శాతం తెలంగాణా నుంచే ఉంది. అలాగే మాంసం, పోర్టీ వ్యాపారంలో అగ్రస్టానం కూడా తెలంగాణాదే.

స్వాతంత్యం అనంతరం కేంద్ర ప్రభుత్వం 1990 డశకం మధ్య కాలం వరకు దేశ ఆర్థిక పురోగతికి చోదకశ్తిగా ప్రభుత్వ రంగ సంస్థలనే వినియోగించింది. మిగిలిన రాష్ట్రాలలో పారిశ్రామిక అభివృద్ధి ఆయా రాష్ట్రాలంతటా విస్తరించగా ఒక్క ఆంధ్రప్రదేశ్లో మాత్రమే అది

ప్రాదరాబాద్ దాని పరిసర ప్రాంతాలలోనే కేంద్రికృతమైంది. రాష్ట్రంలోని మొత్తం పెట్టుబడులలో 90 శాతం ప్రాదరాబాద్కే తరలి వచ్చాయి. అలాంటి వాటిలో హాచెంటి, బీడీఎల్, పాడీపీఎల్, ఈసీఎల్, బీకుఎల్, మిథానీ, ఎన్విఫ్సీ, ఎన్విఎసీసీ, హెచ్చీఎల్ మొదలైనవి ఉన్నాయి. వీటికి తోడు పౌర, రక్షణ రంగానికి చెందిన ఎన్అర్ఎస్ఎస్, ఎన్అంటర్పెల్, ఎన్విఫ్టీబీ, డిఎంఅర్ఎల్, డీఎల్ఎంఎల్, డీఎల్ఎల్లెల్, నీసీఎంబీ, ఐఎసీటీ వంటి పరిశోధనా సంస్థలు సైతం ప్రాదరాబాద్లోనే కొలువుదీరాయి. దీని ఘలితంగా అనుబంధ పరిశ్రమలన్నీ ప్రాదరాబాద్ చుట్టుపక్కలే కేంద్రికృతం అయ్యాయి. ఇప్పుడు వీటిలోని కొన్ని ప్రైవేట్ రంగ పరిశ్రమలు అంతర్జాతీయ స్థాయికి చేరుకుని బహుళజాతీ సంస్థలకు దీటుగా తయారయ్యాయి. ప్రాదరాబాద్ తెలంగాణ రాష్ట్రంలో అంతర్జాగ్రం కావడంతో ప్రభుత్వ రంగంలోని అన్ని మాన్యఘాట్కరింగ్ విభాగాలతోపాటు పౌర, రక్షణ శాఖ అధ్యర్థంలోని పరిశోధనా సంస్థలు, ప్రైవేట్ రంగంలోని భారీ మాన్యఘాట్కరింగ్ విభాగాలు తెలంగాణ రాష్ట్రం పరిధిలోకి వచ్చాయి. అలాగే రాష్ట్రంలోని సాఫ్ట్వేర్ వ్యాపారం అంతా కూడా ప్రాదరాబాద్లోనే ఉన్నందున అది కూడా తెలంగాణా రాష్ట్రానికి చెందుతుంది. ఇవి కాకుండా ప్రతిప్పాత్మక విద్యా సంస్థలైన పాటి, పాస్టి, ప్రైపర్ పటీ, పాపాఫ్టీ, నల్సార్, సెంటర్ యూనివర్సిటీసీ, పిట్స్, టీఎస్ఎస్ఎస్, టీఎఫ్ఎల్రెల్లతోపాటు హెల్ప్ కేర్ సంస్థలు కూడా ఇక్కడే ఉన్నాయి. ఒక ఏడాదిలో భారత దేశం మొత్తం మీద అత్యధిక చలన చిత్రాలను నిర్మించే తెలుగు చిత్ర పరిశ్రమ సైతం తెలంగాణ రాష్ట్రంలోనే ఉంది.

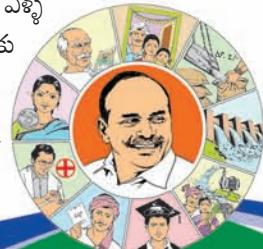
2004-05 నుంచి 2011-2012 మధ్య తెలంగాణ ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రాలకు సంబంధించిన వృద్ధి రేటును లెక్కగడితే రాష్ట్ర వృద్ధి రేటు మొత్తం 9 శాతం ఉండగా అందులో తెలంగాణ రాష్ట్రం సగటు వార్షిక వృద్ధి రేటు 11.21 శాతం, అదే కాలానికి అవశేష రాష్ట్రం వార్షిక వృద్ధి రేటు కేవలం 7.54 శాతం మాత్రమే ఉంది. ఒకప్పుడు దేశంలోనే అత్యంత వెనుకబడిన ప్రాంతాలలో ఒకటిగా ఉన్న తెలంగాణ రాష్ట్రం ఆర్థిక రంగంలోని అన్ని విభాగాలలోను గణనీయమైన పరోగలిని సాధించడమేగాక, అత్యధిక రెవెన్యూ మసూళ్ళను సైతం నమోదు చేసింది.

ఇప్పుడు జరగాల్సిందల్లా అభివృద్ధిని అన్ని అన్ని జిల్లాలకు విస్తరించడం. మానవ అభివృద్ధి సూచికల విషయంలో రాష్ట్రం ఇంకా జాతీయ సగటు కంటే పెనుకబడే ఉంది. అందువల మొదటగా దీనిని మెరుగుపరచడంపైనే మేము దృష్టిని సారించాలనుకుంటున్నాము. మానావాభివృద్ధి సూచికలలో ప్రధాన భూమిక పోషించే అక్షరాస్యతన మొదటి ప్రాధాన్యంగా తీసుకోవాలి. రాబోయే 10 ఏళ్ళ కాలంలో అక్షరాస్యత రేటును 99 శాతానికి పెంచేందుకు ఉద్యమంలా ఒక కార్యక్రమం చేపట్టలని మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాం. ఈ ప్రాంతంలో పెద్ద సంఖ్యలో ఉన్న

గిరిజనులు సాంప్రదాయకంగా మన విద్యా వ్యవస్థకు దూరంగా ఉంటూ వస్తున్నందున ఈ కార్యక్రమం చాలా కష్టసాధ్యమైన పనే అని చెప్పడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. ముఖ్యంగా ఆదిలాబాద్ జిల్లాలో నివసిస్తున్న గిరిజనుల విద్యా, ఆరోగ్యంపై దృష్టిని నిలిపేలా పటీంచి వ్యవస్థను పటిష్టం చేయాలి. ఈ ప్రాంతంలో కేవలం గిరిజనుల అపరూల కోసం మందులు, వైద్యులు, పారా మెడికల్ సిబ్యందితో కూడిన 20 మొబైల్ హెల్ప్ క్లినిక్స్ ఏర్పాటు చేయవలసిన అపరం ఎంతైనా ఉంది. ఆందోళన కలిగించే మరో అంశం ఏమిటంటే ఎన్నీ మహిళలు. పురుషులో నెలకొన్న ఆతి తక్కువ ఆక్రూస్యత స్థాయి. బడి మానేసే పిల్లల సంఖ్యను గణనీయంగా తగించేందుకు వైపున్నార్ అమ్మ ఒడి పథకాన్ని సమర్థమంతంగా అమలు చేయాలి. వీటికి తోడుగా సూక్ష్మ, హోస్పిట్లో సౌకర్యాలను మెరుగుపరచడం ద్వారా సాంఘిక సంక్లేశు రెసిడెన్షియల్ పారశాలల వ్యవస్థను, గిరిజన రెసిడెన్షియల్ పారశాలల వ్యవస్థను మరింత పటిష్టం చేయాలి. ప్రతి రెవెన్యూ డివిజన్లోను నవోదయ సూక్ష్మ, కేంద్రీయ విద్యాలయాల ప్రమాణాలు కలిగిన ఇంగ్రీషు మీడియం సూక్ష్మను ప్రారంభించాలని ప్రతిపాదిస్తున్నాము. ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలోను పారిశ్రామిక, వృత్తి విద్యా కేంద్రాలను ప్రారంభిస్తాం. రాష్ట్రంలో హోర్టీకల్చర్, పశు సంవర్ధక రంగాలను అభివృద్ధి పరచడానికి అపరిమితమైన అవకాశాలు ఉన్నాయి. తెలంగాణ ప్రాంతంలో పశువుల కృతిమగర్బోత్పత్తి, పశు గణాభివృద్ధి చాలా తక్కువగా ఉంది. అందువలన పశువుల ఆరోగ్య సంరక్షణ కోసం ముఖ్యంగా పాడి ఆపుల కోసం మందులతో పాటు ఎక్కువ సంఖ్యలో మొబైల్ వెటర్లో క్లినికులు ప్రారంభించాలని మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాము. ప్రధానమైన ఈ రంగాలన్నింటిపైనా దృష్టిని సారించాలని మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాము. పోర్టుతో అనుసంధానం కోసం ప్రాదరాబాద్ నుంచి మచిలిపట్టుం వరకు పారిశ్రామిక కారిడార్స్ ప్రారంభించాలని మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాము.

విభజన జిల్లాలో ఇచ్చిన పోమీలు...

1. రెండు రాష్ట్రాలలోను పారిశ్రామికీకరణ, ఆర్థిక వృద్ధిని ప్రోత్సహించేందుకు కొత్తగా ఏర్పడుతున్న రెండు రాష్ట్రాలకు టాక్స్ ప్రోత్సాహకాలతోపాటు తగినంత ఆర్థిక సాయం అందించే చర్యలను తీసుకోవాలి. ఈ ప్రోత్సాహకాలు ఇతర రాష్ట్రాలలో ఇప్పటికే అమలులో ఉన్న ప్రోత్సాహకాల తరఫోలో ఉండాలి.
2. కేంద్ర ప్రభుత్వం ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో వేర్యేరుగా రెండు గిరిజన యూనివర్సిటీలను ఏర్పాటు చేయాలి.
3. తెలంగాణ రాష్ట్రాలలో ఒక హోర్టీకల్చర్ యూనివర్సిటీని ఏర్పాటు చేయాలి.

4. బొగ్గుకు సంబంధించిన అవసరమైన లింకేజీలు ఏర్పాటు చేసిన పిమ్మట ఎన్నిమీనీ 4000 మెగావాట్లు ఉత్పత్తి సామర్థ్యం కలిగిన ఒక విద్యుత్ ఉత్పాదక కేంద్రాన్ని తెలంగాణ రాష్ట్రంలో నెలకొల్పాలి. తెలంగాణ రాష్ట్రంలోని వెనుకబడిన ప్రాంతాలన్నింటినీ అనుసంధానం చేసే రోడ్సు నెట్వర్కును అభివృద్ధి చేసే కార్బూక్షమాన్ని ఎన్నిపేవ్వాల చేపట్టాలి.

5. రాష్ట్ర ఆవిర్మావ దినం నుంచి ఆరు మాసాలలోగా ఖమ్మం జిల్లాలో ఒక సమీక్షకు ఉన్న కర్కూ కర్కూగారాన్ని నెలకొల్పాడానికి గల అవకాశాలను సెయిల్ పరిశీలించాలి.

6. రాష్ట్ర ఆవిర్మావ దినం నుంచి ఆరు మాసాలలోగా తెలంగాణ రాష్ట్రంలో రైల్ మార్గాల విస్తరణ, రైల్ కోచ్ ప్లాట్ఫర్ ఏర్పాటుకు గల అవకాశాలను భారతీయ రైల్వే వారు పరిశీలించి తక్షణమే ఒక నిర్ణయం ప్రకటించాలి.

7. అంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రం కొత్త రాజధాని నుంచి ప్రైవెటరాబ్స్‌కు, తెలంగాణ లోని ముఖ్యమండలకు అనుసంధానం అయ్యేలా రాపీడ్ రైల్, రోడ్సు కనక్కివిటీని ఏర్పాటు చేసేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వం తగు చర్యలు తీసుకోవాలి.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో వెనుకబడిన కులాలకు చెందిన చేతి వృత్తి వనివారు పెద్ద సంబ్యులో ఉన్నారు. అయితే తమ ఉత్సత్తులకు సద్గున మార్కెట్ లేక వారంతా తీవ్ర ఇబ్బందులు ఎదుర్కొంటున్నారు. వీరి బ్యాంక్ల నుంచి రుణాలు కూడా సుక్రమంగా అందవు. కాబట్టి వారికి తగినంతగా బ్యాంక్ రుణాలను అందుబాటులోకి తీసుకురావడం, వారి సైవుణ్యాలను పెంచుకోవడానికి తగిన వసతులు కల్పించడం, వారు ఉత్సత్తు చేసే వస్తువులకు మార్కెట్ సౌకర్యం కల్పించడం చాలా అవసరం. తోలు వృత్తిపై ఆధారపడే వనివారి అవసరాలు తీర్చేందుకు లిడ్క్యూప్సును తగినంతగా పునరుద్ధరించాలి. వారికి శిక్షణ, రుణాలు, ఉత్పాదనలకు మార్కెటింగ్ సౌకర్యాలను కల్పించాలి. రాష్ట్రంలో లిడ్క్యూప్సుకు అనేక ప్రదేశాలలో ఫీరాస్తులు ఉన్నాయి. వాటన్నింటినీ తగినరీతిలో పరిరక్షించాలి. రాష్ట్రంలోని అనేక ప్రాంతాలలో పెద్ద సంబ్యులో క్లప్పరను ఏర్పాటు చేయాలి. దేశంలోని మాన్యఫోక్చరింగ్ రంగంలో చిన్న, మధ్య తరహా పరిశ్రమలు (ఎన్ఎంటి) అత్యంత ప్రధాన భూమిక పోషిస్తాయి. అత్యధిక మందికి ఉపాధి కల్పించే రంగాలలో మాన్యఫోక్చరింగ్ రంగం ఒకటి. అలాంటి ఈ రంగం తీవ్రంగా పెరిగిపోయిన విద్యుత్ చార్టీలు, ప్రకటిత, అప్రకటిత విద్యుత్ కోతలతో దారుణంగా నష్టపోయింది. ఈ రంగం ఆర్థికంగా లాభసాటిగా మారేందుకు దీనికి ఆర్థిక ప్రోత్సాహక ప్యాకేజీని అందించాలని మేము ప్రతిపాదిస్తున్నాము.

విద్యుత్ రంగానికి సంబంధించి చిన్నపాటి జల విద్యుత్ కేంద్రాలు, విండ్ మిల్స్, సోలార్ ఫోలోవోల్క్ వంటి సాంప్రదాయేతర ఇంధన వనరులను పూర్తి స్థాయిలో వినియోగించుకోవలనిన అవసరం ఎంతైనా

ఉంది. అందుబాటు రేట్లకు నాణ్యమైన విద్యుత్సు అందించడం రాష్ట్రం శీఘ్రమ గతిన ఆర్థికాభివృద్ధి సాధించడానికి కీలకం అవసరంది. కరీంగర్లో తలపెట్టిన 700 మెగావాట్లు గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాన్ని, శంకరపల్లిలో తలపెట్టిన 1000 మెగావాట్లు గ్యాస్ ఆధారిత విద్యుత్ కేంద్రాన్ని, 800 మెగావాట్లు కాకతీయ ధర్మల పవర్ ప్లాంట్ ఫేజ్ 2, ఆదిలాబాద్లోని 1200 మెగావాట్లు సింగరెణి పవర్ ప్రాజెక్ట్సోపాటు ఎన్నిమీనీ తలపెట్టిన 4000 మెగావాట్లు సూపర్ ధర్మల ప్రాజెక్ట్ నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేయస్తాం.

తెలంగాణ రాష్ట్రంలో పర్యాటక రంగం ఆభివృద్ధికి అధ్యుతమైన అవకాశం ఉంది. నాగార్జునసాగర్లోని బుద్ధవరం ప్రాజెక్ట్, చార్లైనార్ ప్రాంతం, కుతుబ్ పాహీ సమాధులు, కాకతీయ పోరిట్స్ సరూచ్యోటులను సుందరమైన పర్యాటక ప్రాంతాలుగా తీర్చిదిద్దవచ్చు. ఇవిగాక, యాదగిరిగుట్ట, కొలనుపాకలోని జైన్ మందిరం,

ఫివీ నరసింహరావు ఎక్స్ప్రెస్ వే..

వేములవాడ, ధర్మపురి, కొండగట్టు కాళేశ్వరం, అలంపురం, పాకాల, రామప్ప, వెయ్యి స్తంభాల గుడి, భద్రకాళి దేవాలయాలు, ఆసియా భండంలోనే అతిపెద్ద జాతరగా వర్ధల్లుతున్న మేడారం వంటి పర్యాటకులను పెద్ద సంబ్యులో ఆక్రమించగల అనేక ప్రాచీన దేవాలయాలు తెలంగాణలో ఉన్నాయి. వాటన్ని అభివృద్ధిపరుస్తాం.

ఆర్థిక కార్బూకలాపాలన్నింటినీ ఒకే జోట కేంద్రీకృతం చేయడం వలన ఏర్పడే అన్నాలు ఎలాంటివో మనం గతంలో చేసిన తప్పుల నుంచి నేర్చుకుని ఆర్థిక కార్బూకలాపాలను అన్ని జిల్లాలకు విస్తరించేలా చర్యలు తీసుకోవడం జరుగుతుంది. అందుకు ప్రతి జిల్లాలోను అవసరమైన సామాజిక, ఆర్థిక మాలిక వసతులను కల్పించడం జరుగుతుంది.

ఆ విధంగా ఇంజనీర్లు, పటి ప్రాఫేషనల్స్, టెక్నిషియన్లకు పెద్ద ఎత్తున ఉద్యోగాల కల్పనకు

ప్రాజెన్సు రాయన్ - రేవతి ఏశ్

సాధ్యమవుతుంది. రాష్ట్రంలో ఎలాంటి ప్రభుత్వపరంగా ఎలాంటి ఇబ్బందులు, అవినీతి రహితమైన పెట్టుబడి వాతావారణం సృష్టిస్తామని మేము హామీ ఇస్తున్నాం.

జలయిజ్ఞం

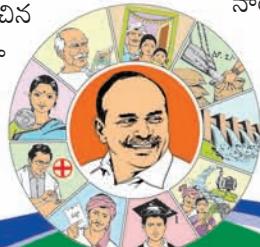
అందుబాటులోకి వచ్చిన ప్రతి నీటి బిందువును ఒడిసి పట్టుకని వ్యవసాయ రంగాన్ని అభివృద్ధి చేస్తూనే రాష్ట్ర ప్రజలందరికి తాగునీటి సైకర్యం కల్పించాలని కలలు గన్న ఆ మహానేత డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి తలపెట్టిన మహాయిజ్ఞమే జలయిజ్ఞం. రాష్ట్రంలోని మూడు ప్రాంతాలలోను పెద్ద సంఖ్యలో ప్రాజెక్టులు ప్రారంభించారు. 2010 గవర్నర్ ప్రసంగంలో జలయిజ్ఞంపై చేసిన ప్రస్తావన ఇలా ఉంది. ' 2004-05 నుంచి 2008-09 మధ్య 19.96 లక్షల కొత్త ఆయకట్ట సృష్టించగా, 3.08 లక్షల ఎకరాల మేర ఆయకట్టును స్థిరీకరించడం జరిగింది'. దురదృష్టపూతు ఆ తర్వాత వచ్చిన ప్రభుత్వాలు ఈ రంగం ప్రాధాన్యతను ఎంతగా విస్తరించాయటం గడచిన అయిదేళ్ళ కాలంలో అదనంగా ఒక్క ఎకరాను కూడా సాగులోకి తీసుకులేదు. ఈ ఎడాది బడ్డెట్ చూస్తే ఈ

విషయం తేఱతెల్లమవుతుంది.

తెలంగాణ అభివృద్ధి అంతా ఆ ప్రాంతంలో లభించే ప్రతి నీటి బోటును సద్గునియోగం చేసుకునే దానిపైనే ఆధారపడి ఉంటుందని శ్రీ వైఎస్ రాజశేఖర రెడ్డి దృఢగంగా విశ్వసించేవారు. జలయిజ్ఞం కింద ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ప్రారంభించిన 86 ప్రాజెక్టులలో 35 తెలంగాణాలోనే ఉన్నాయి. ఇప్పటి వరకు జలయిజ్ఞంలోని అన్ని ప్రాజెక్టులపైన 67,802 కోట్ల రూపాయలు ఖర్చు చేయగా అందులో ఒక్క తెలంగాణాలోని ప్రాజెక్టుల నిర్మాణం కోసమే 45 శాతం అంటే 30,000 కోట్లు ఖర్చు చేయడం జరిగింది. ఇరిగెప్పన శాఖ అధికారులు అందించిన వివరాల ప్రకారం జలయిజ్ఞం ద్వారా భారీ ఎత్తున 1,441 టీఎంసీల నీటిని వినియోగాలోకి తీసుకురావాలని లక్ష్మణగా పెట్టుకుంటే అందులో 650 టీఎంసీల నీరు ఒక్క తెలంగాణా ప్రాంతానికి మాత్రమే ఉద్దేశించినది. ఈ ప్రాంతంలోని అనేక ప్రాజెక్టులకు గోదావరి నీరే ఆధారంగా నిర్మాణాలను తలపెట్టడం జరిగింది. ఎందుకంటే సమృద్ధిగా వర్షాలు కరిసిన సంపత్తిరంగోలో నుమారు 4,000 టీఎంసీల గోదావరి వరద నీరు ప్రాజెక్టులు లేని కారణంగా నిరుపయోగంగా సముద్రం పాలవుతున్నాయి. ఈ నది తెలంగాణాలోని అయిదు జిల్లాల గుండా ప్రవహిస్తోంది. జలయిజ్ఞం కింద తెలంగాణాలో ఇప్పటి వరకు సాగులోకి వచ్చిన ప్రాంతం ఆంధ్రాలో సాగు కిందకు వచ్చిన ప్రాంతంతో సమానం. జలయిజ్ఞం కింద తెలంగాణాలో 49.8 లక్షల ఎకరాలను, ఆంధ్రా ప్రాంతంలో 50.8 లక్షల ఎకరాలు, రాయల్సీమ ప్రాంతంలో 18.8 లక్షల ఎకరాలను కొత్తగా ఆయకట్టులోకి తీసుకురావాలని ప్రతిపాదించడం జరిగింది. రాజీవ్ సాగర్, ఇంద్రా సాగర్ వరద కాలువ, ఎన్సెర్వెసన్స్ ఫేజ్ 2తో పాటు ఇంకా అనేక ప్రాజెక్టులతో కలిపి తెలంగాణాలో నీరు లేక బీడువారిన 21 లక్షల ఎకరాలను సస్యాశ్వమలం చేయాలన్నది జలయిజ్ఞం లక్ష్మణం. అయితే సాగుచేసే భూమి గోదావరి నీటి మట్టం కంటే 300 మీటర్ల ఎత్తున ఉండటంతో ఈ ప్రాంతాన్ని సస్యాశ్వమలం చేయడానికి ఎత్తిపోతల ద్వారా నీటిని తరలించడం ఒక్కటే మార్గం.

జలయిజ్ఞం కింద తెలంగాణాలో నిర్మించాలని తలపెట్టిన దేవాదుల వంటి ప్రాజెక్టులు తెలంగాణము సస్యాశ్వమలం చేయటంలో రాగల అనేక శతాబ్దాల్లో ఎంతో ముఖ్య భూమిక పోషిస్తాయి. అలాగే ఒక ఎన్వెల్బీసీని తీసుకున్నా మానవ ప్రయత్నంలో ఇంతటి చిత్త శుద్ధి ఉంటుండా అనే రీతిలో కొండవ్వి తోలిచి తెలంగాణక నీటి సదుపాయం కల్పించాలని భగీరథ ప్రయత్నం చేసింది వైస్‌గోర్గారే. అలాంటిది ఆయన మరణం ఈ ప్రాంతంలో జల యిజ్ఞాన్ని పూర్తిగా దెబ్బటిసింది. కొన్ని ప్రాజెక్టుల పనులు ఆరంభించే తీరిక కూడా గత

నాలుగున్నరేణుగా ప్రభుత్వాలకు లేకపోయింది. ఇంకా పనులు ప్రారంభం కాని ప్రాజెక్టుల వివరాలు అనేకంగా ఉన్నాయి. జలయిజ్ఞంలో ప్రారంభమై ఆగిపోయిన, సగం పనులు పూర్తి అయిన ప్రాజెక్టుల నిర్మాణాన్ని పూర్తి చేసే

బాధ్యత మేము తీసుకుంటాం. ప్రాణహీత-చేవెళ్ళ ప్రాజెక్టును జాతీయ ప్రాజెక్టుగా చేపట్టవలసిందిగా రాష్ట్ర ప్రభుత్వం చేసిన విజ్ఞప్తిని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఇంకా ఆమోదించలేదు. దీనిని జాతీయ ప్రాజెక్టుగా ప్రకటించి నిర్మాణ బాధ్యతలను కేంద్ర ప్రభుత్వమే తీసుకునేలా కేంద్రంపై వత్తిడి తీసుకువస్తాం. ఈ ప్రాజెక్టుల నిర్మాణ ప్రభావం మైనింగ్, ట్రాన్స్పోర్ట్, మాన్యుపోక్కరింగ్, వినిమయ రంగాలపై పడి 2004-09లో ఆయా రంగాల పురోగతికి దోహదం చేస్తుంది.

వ్యవసాయం - అనుబంధ కార్యకలాపాలు

వ్యవసాయ రంగంలో వైఎస్‌ఆర్ ప్రారంభించిన సంస్కటాలను ముందుకు తీసుకువెళ్ళడానికి వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ కట్టుబడి ఉంది. గ్రామీణ ఆర్థిక రంగానికి మరింత ఊవు ఇచ్చేలా మన సంపదాలన్నింటినీ పూర్తి స్థాయిలో వినియోగంలోకి తీసుకురావాలన్న పట్టుడలతో ఉంది. గడిచిన 67 ఏళ్ళ కాలంలో దేశం అనేక రంగాలలో పురోగతి చెందినా ఇంకా చాలా మంది వ్యవసాయంపైనే ఆధారపడి జీవనం సాగిస్తున్నారు. ఫలితంగా మన దేశంలో వ్యవసాయం ఆహార భద్రతకు ఒక వారుగా ఉపయోగపడుతోంది. అలాగే దేశ జనాభాలో 60 శాతం మందికి వ్యవసాయం జీవనోపాధిని కూడా ఇస్తోంది. 1947లో 36 కోట్లు ఉన్న దేశ జనాభా 2014 నాటికి 122 కోట్లకు చేరింది. దీంతో వ్యవసాయ భూమి మరింత చీలికలూ పీలికలూ అయింది. పెరుగుతున్న జనాభా అవసరాలకు తగినట్లుగా వ్యవసాయాత్మకులను పెంచాలంటే మనకు అందుబాటులో ఉన్నవి రెండే పరిష్కార మార్గాలు. వ్యవసాయంలో కొత్త సాగు విధానాలను అమలు చేయడం, సాగును యంత్రాల సాయంతో నిర్వహించడం. అయితే సాగు భూమి చిన్న చిన్న కమతాలుగా విచ్చిస్తున్న కారణంగా ఈ రెండు పరిష్కార మార్గాలు అమలు సాధ్యం కాదు.

చిన్న రైతుకు సాగులో ఆధునిక పరిజ్ఞానం, మార్కెట్లు, నాణ్యమైన విత్తనాలు, క్రిమిసంహారక ముందులు, ఎరువులు, సకాలంలో రుణాలు, పండించిన పంటలో కనీసం కొంత భాగమైన నిలవ చేసుకునే సదుపాయాలు... ఇవే అందుబాటులో లేవు. ఫలితంగా ఒక వైపు ఉత్సాదన స్థాయి పెరగవచ్చా మరోవైపు రైతుకు తాను పండించిన పంటకు సైతం గిట్టుబాటు ధర లభించని పరిస్థితి ఉంది. రాష్ట్రంలో ఆహార ధాన్యాల ఉత్పత్తి గణియంగా పెరిగినా, ఒక ఎకరాకు రైతుకు లభించే ఆదాయం మాత్రం అందుకు అనుగుణంగా పెరగడం లేదు. ఈ విషయాలన్నింటినీ మా పార్టీ పరిగణనలోకి తీసుకుంటుంది. అధికారంలోకి రాగానే వైఎస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం, వాణిజ్య బ్యాంకుల క్రియాలీల మద్దతుతో ప్రతి జిల్లాలో ఒకట్టిండు గ్రామాలను ఎంపిక చేసి సమీక్షత విధానం ద్వారా సహకార ఉద్యమ పద్ధతిలో సాగును ముందుకు తీసుకేళ్ళ ప్రయత్నం చేస్తుంది. ఈరోజున

అందుబాటులో ఉన్న సమాచార, కమ్యూనికేషన్ పరిజ్ఞానాన్ని వినియోగించడం ద్వారా ఈ ప్రయోగం విజయాలను రాష్ట్రమంతటికీ విప్సరించి వ్యవసాయాన్ని మరింత లాభసాటిగా తీర్పిదిద్దాలన్నది వైయస్‌ఆర్ కాంగ్రెస్ సంకల్పం. ప్రతి రైతుకు వ్యవసాయంపై కనీస రాబడులు, ఆదాయం వచ్చేలా చేయడానికి మా పార్టీ కట్టుబడి ఉంది. గ్రామీణ ప్రాంతాలలో వ్యవసాయ ఉత్పత్తులు నిలవ చేసుకునే సదుపాయాలు, వ్యవసాయ మార్కెట్ యార్డులు తగినంతగా

‘శిరువేదలకు పట్టిడన్నం దొరికేటట్లు చేయడం ప్రభుత్వ ధర్మం, అందుకు ఎన్న కోట్లు ఖర్చు యినా వెనుకాడకూడు’

-శైయస్ రాజశేఖర్ రెడ్డి

విప్సరించకపోవడం లేదా అనులు లేకపోవడం అన్నది భారత వ్యవసాయ రంగాన్ని ఎన్నో ఏళ్ళగా పట్టి పీడిస్తున్న సమస్య. గ్రామీణ ప్రాంతాల్లో గోడాస్తులు, శీతల గిడ్డంగులను నిర్మించాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉంది. ప్రతి జిల్లాలో కనీసం భూసార పరీజ్ఞా సదుపాయాలు, నిపుణులు కలిగిన సంచార వ్యవసాయ వైద్యశాలలు ఏర్పాటు చేయాల్సిన అవసరం ఉంది. ఏటి ద్వారా రైతులకు అక్కడిక్కుడే తగిన సూచనలు,

సలహాలు ఇవ్వడానికి వీలవుతుంది. కృతిమ గరోవ్తుత్తి సదుపాయాలను పెంపాందించటం ద్వారా పశుగణాల అభివృద్ధిని సాధించేందుకు, వాటి ఆరోగ్య పరిరక్షణకు సంచార పశ వైద్యుళాలల అపశ్యకత ఉంది. కాబట్టి 104 సేవల తరఫతిలోనే రైతుల ముంగిల్లో భూసార పరీక్షలు, వ్యవసాయ పర్షతులపై వారికి తగిన సూచనలు, సలహాలు ఇచ్చేందుకు 102, 103 పేరుతో సంచార వ్యవసాయ వైద్యుళాలలను ఏర్పాటు చేస్తాం. ముఖ్యమంత్రిగా వైయస్సార్ ప్రారంభించిన ‘సీక్ విలేజ్’ కార్యక్రమాన్ని పటిష్ఠంచేసి, రైతులు ఉత్సత్తి చేసే విత్తనాలకు మార్కెట్ ధర వచ్చేలా చూస్తాం.

ఖర్చులు పెరిగిన కారణంగా వ్యవసాయం గిట్టుబాటు కానందువల్ల ఎంఎన్ఆర్కషజీవి నిధుల నుంచి వ్యవసాయ కార్యకలాపాలకు కేటాయింపులు వచ్చేలా కేంద్ర ప్రభుత్వంతో సంప్రదింపులు జరువుతాం. దానితో పాటు తగినంతగా సచ్చిదీలు అందించి, వ్యవసాయంలో యాంట్రీకరణను ప్రోత్సహిస్తాం. వ్యవసాయానికి కినియోగించే యంత్రాల కొనుగోలు అధిక ఖర్చుతో కూడి ఉన్నందున చిన్నతరహ రైతులు వాటిని కొనుగోలు చేసే పరిస్థితి ఉండదు. అందువల్ల ప్రభుత్వ సచ్చిదీలు, బ్యాంకు రుణాల ద్వారా వాటిని కొనుగోలు చేసేలా స్వయం సహాయక బృందాలుగా ఏర్పాటు కావటానికి రైతులను ప్రోత్సహిస్తాం.

సచ్చిదీపై విత్తనాలు, వట్టి లేని పంట రుణాలను అందించటమే కాకుండా రైతులకు 7 గంటలు అదీ పగటిపూట ఉచిత విద్యుత్ సరఫరా చేస్తాం. రైతులకు వ్యవసాయ ఉత్పత్తులపై కేంద్ర ప్రభుత్వం నిర్దయించే కసీస మద్దతు ధర (ఎంఎస్పీ) లభించేలా రూ. 3,000 కోట్లతో మార్కెట్ ధరల స్థిరీకరణ నిధిని ఏర్పాటు చేస్తాం. రైతులు తమ వ్యవసాయాత్మకులను నిల్వ చేయడంలో సమస్యలు ఎదుర్కొంటున్నందున రాష్ట్రంలో అదనంగా 40 లక్షల చదరపు అడుగుల మేర గిడ్డంగుల నిర్మాణానికి మొదటి ప్రాధాన్యత ఇస్తాం. రాష్ట్రంలో ఇద్దరు వ్యవసాయ మంత్రులను నియమిస్తాం. ఒకరు వ్యవసాయాత్మకులను పర్యవేక్షిస్తారు. మరొకరు పంట నిల్వ కార్యక్రమాలను పర్యవేక్షిస్తారు. అదే విధంగా ప్రతి సంవత్సరం సాధారణబడ్డెల్లతో పాటు వ్యవసాయ బడ్డెల్లను కూడా ప్రవేశపెడతాం. పండ్లు, కూరగాయలు ఉత్పత్తిలో మన రాష్ట్రం ప్రస్తుతం ఒకటి, రెండు స్థానాల్లో ఉంది. ఈ రంగంలో అధిక ఉత్పత్తుకత సాధించి, ఉత్పత్తిని పెంచేందుకు నీచిపాయదల వ్యవస్థను పటిష్ఠం చేయడానికి రెండో ప్రాధాన్యతను ఇస్తాం. వ్యవసాయాత్మకుల విలువ పెంచేందుకు గిడ్డంగులు, శీతల గిడ్డంగుల ఏర్పాటుకు విశేషంగా కృషిచేస్తాం. వైయస్సార్ ప్రారంభించిన 90 శాతం సచ్చిదీ ట్రైప్ ఇరిగెస్ట్ వధకాన్ని పటిష్ఠంగా కొనసాగిస్తాం.

ఇప్పుడున్న పంటల బీమా వధకం దేశవ్యాప్తంగా విఫలమైంది. అది రైతులకు కలుగుతున్న నష్టాలను పూడ్చటంలో ఏమాత్రం దోహదపడటం లేదు. దేశంలో 60 శాతానికి పైగా వ్యవసాయం పర్వాధార ప్రాంతాల్లోనే

ఉన్నందున రైతులు ఎక్కువగా నష్టపోవటానికి అవకాశం ఉంది. వానల రాకము సరిగా అంచనా వేనే సదుపాయాలు లేనందువల్ల రైతులు మరింతగా నష్టపోతున్నారు. ఆదాయం సంగతి అటుంచితే ప్రతి 15 ఎక్కులో పదేళ్ళ పాటు రైతులు తమ పెట్టుబడులను పూర్తిగా కోల్పోతున్నారు. పేద రైతులు పెట్టే పెట్టుబడులకు కనీస ఆదాయం వస్తుందన్న హామీ లేకపోతే వారు వ్యవసాయాన్ని వదిలేసే ప్రమాదం ఉంది. దీన్ని అభిగమించటానికి అనుమత పంటల బీమా వధకాన్ని ప్రవేశపెట్టేందుకు కేంద్ర ప్రభుత్వంతో కలిసి పనిచేస్తాం. కాలు రైతులకు బ్యాంకు రుణాలు వచ్చేలా ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రభుత్వం చట్టం చేసినప్పటికీ దానిలోని లొసుగుల కారణంగా అది పటిష్ఠంగా అమలు కావటం లేదు. ఈ సమస్యకు అధిక ప్రాధాన్యం ఇచ్చి పరిపురిస్తాం.

2013-14లో రాష్ట్రం సాధించిన రూ. 53,124 కోట్ల వ్యవసాయ

స్వాల జాతీయోత్సత్తులో పశ సంవర్క వాటా 25 శాతానికి దగ్గరగా ఉంది. ప్రస్తుతం రాష్ట్రం పాలు, మాంసం ఉత్పత్తి రంగాల్లో దేశంలో రెండో స్థానంలో, కోడిగుడ్డ ఉత్పత్తులో మొదటి స్థానంలో ఉంది. దుర్బి పరిస్థితుల్లో రైతాంగానికి ఈ రంగం సాధారణంగా అండగా నిలుస్తోంది. మనకున్న విప్పుత్తమైన అటవీ సంపదతో ఆంధ్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలు ఈ రంగాల్లో ముందుకు వైశ్వాసించ పశ సంపద, వాటి కృతిమ గరోవ్తుత్తి విషయాల్లో మన రాష్ట్రం వెనుకబడి ఉంది.

పశవుల్లో కృతిమ గరోవ్తుత్తి కార్యక్రమాలను మొబైల్ క్లినికల ద్వారా నిర్వహించడమే కాకుండా ‘102’ పేరుతో సంచార పశ ఆరోగ్య కేంద్రాలను ప్రతి మండల కేంద్రంలోనూ వైయస్సార్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

ప్రైయస్వార్ వారసత్వం

స్వతంత్ర భారత దేశంలో అపరిమితమైన ప్రజాదరణ కలిగిన అతికొఢిమంది రాజకీయ నాయకులలో అగ్రగణ్యమైన దివంగత మహానేత డాక్టర్ ప్రైయస్ రాజశేఖర రెడ్డి వారసత్వాన్ని కొనసాగించేందుకు మార్చి 2011లో ఆవిర్భవించినదే యువజన భ్రామిక రైతు కాంగ్రెస్ పార్టీ (ప్రైయస్వార్ కాంగ్రెస్ పార్టీ). అత్యుత్తమ పనితీరుతో ప్రజల ఆదరాభిమానాలు అందుకుంటున్న తరుణంలోనే విధి ఆ మహానేతను పొట్టనబెట్టుకుంది. దురదృష్టప్రశాస్త్ర సప్టెంబర్ 2, 2009న జరిగిన హాలికాప్సర్ దుర్భటులలో డాక్టర్ ప్రైయస్వార్ మరణించారు. 2004 నుంచి 2009 వరకు ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రానికి ఆయన ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్న కాలంలో కనిపినీ ఎరుగని రీతిలో ఆంధ్రప్రదేశ్ సర్వతోముఖ్యమైవ్యాధి సాధించింది. ఈ అభివృద్ధి ఘరాల కారణంగా సమాజంలో ఆనందం వెల్లివిరిసింది. స్వతంత్ర భారత దేశంలో ఏ రాష్ట్రం కూడా ఈ ఆయన్నర దశాబ్దాల్లో ఇలాంటి అభివృద్ధి,

పరోగలిని చూసింది లేదు. పేద ప్రజలు ఆయనను ఏకంగా దేవుడై అని నేటికే కొలుస్తున్నారంటే, ఇంటింటా ఆయన పొటోలు పెట్టుకున్నారంటే రాష్ట్రంలో ప్రతి గ్రామానికి మాత్రమే కాకుండా, ప్రతి వాడలోనూ ఆయన విగ్రహాలు వెలిశాయంటే అందుకు కారణం పేదవాడి గుండెను తడిమిన ఆయన మరపురాని పరిపాలన మాత్రమే.

కులం. మతం, ప్రాంతం భేదం లేకుండా... చివరికి ఈ మనిషి నాకు ఓటు వేశాడా.. లేక వేరే పార్టీలో ఉన్నాడా.. అనే తేడా లేకుండా ప్రతి వ్యక్తికి సాధికారతను కట్టబెట్టాలని ఆయనలో బలంగా నాటుకపోయిన కోర్కె ఆయన ఆర్థిక విధానాలకు మూల స్తంభం అయింది. 2009లో అసెంబ్లీలో జరిగిన బిడ్డెట్ చర్చలో ఆయన మాట్లాడుతూ, 'కాలక్రమాన ప్రతి పౌరుడు ఏ అవసరాలకూ ఇతరులపై ఆధారపడుకుండా దర్జాగా, ఆత్మగౌరవంతో, మర్యాదగా తలెత్తుకుని జీవించేందుకు తగినంతగా అతడికి సాధికారతను కల్పించడమే మన లక్ష్యం' అని విస్పష్టంగా ప్రకటించారు. అంతకుమించి దానిని తన 5

ఎళ్ళ 3 నెలల పాలనలో ఆచరించి చూపించారు.

పేదలికంపై పోరాటం

పేదరికం ఎక్కడ ఉన్న అది మన నాగరిక సమాజంపైన మాయని మచ్చే అని ఆయన దృఢంగా విశ్వసించారు. యూరప్ ఈరోజున ఇంతగా అభివృద్ధి చెందిందంటే రెండుసార్లు వచ్చిన పారిశ్రామిక విషపాలు, పునరుజ్జీవనమే అందుకు కారణం. కానీ ల్యిటిష్ణ్ వలన పాలనలో మగ్గుతున్న కారణంగా భారత దేశం ఈ మూడింటిని అందిపుచ్చుకోలేకపోయింది. అందువల్లనే భారత దేశం నిరుపేద దేశంగా మిగిలిపోయిందన్న విషయం డాక్టర్ ప్రైయస్వార్కు తెలుసు. ఈ నేపథ్యంలో ప్రతి వ్యక్తి సాధికారతను సాధించాలంటే కొన్ని దశాబ్దాల కాలం పడుతుంది. ఈలోగా కనీస అవసరాలు తీర్చుకునే విషయంలో వారికి ప్రభుత్వ సాయం ఎంతో అవసరం. ఈ అవగాహన ఉండబట్టే నిరుపేదలకు ఆహార భద్రత కల్పించడం మొదలుకుని ఆరోగ్య భద్రత, వ్యాధ్యాప్య భద్రత, గ్రూహ నిర్మాణం, ఉన్నత విద్యావకాశాల కల్పన వరకు అనేక సంక్లేశు కార్బూక్రమాలకు ఆయన శ్రీకారం చుట్టారు. ఈ సంక్లేశు కార్బూక్రమాలను శాచ్యేషన్ ప్రాచిపదికన (అంటే ఎంతమంది అర్థులు ఉంటే అందరికి అందేలా) అమలు చేయడం వలన రాష్ట్రంలోని 80 శాతం ప్రజానీకం లబ్బిపొందారు. ప్రజల కనీస అవసరాలను తీర్చులేకపోతే మనం ఆశించిన విధంగా వారికి సాధికారత(వారి కాళ్ళమీద వారే నిలబడే పరిస్థితి) కల్పించడం సాధ్యం కాదన్న భావన ఆ మహానేత దృఢ సంకలనానికి నిదర్శనం. లోకికావాడం, అందరినీ కలుపుకపోయే రాజకీయాల పట్ల ఆయనకు తిరుగులేని చిత్తపుద్ది ఉండేది. భారత రాజ్యాంగంలోని ఆదేశిక సూత్రాలకు సంబంధించిన అన్ని అంశాలకు కట్టుదిట్టమైన చట్టరూపం కల్పించడానికి ఆయన అవిత్రాంతంగా వనిచేశారు.

సంక్లేశు కార్బూక్రమాలతోపాటు వ్యవసాయానికి ఉచితంగా విద్యుత్ సరఫరా, రైతులు, స్వయం సహాయక బృందాలకు సభ్యుడైతో రుణాల పంపిణీ వంటి పదకాలు రాష్ట్రంలో గతంలో ఎన్నడూ లేని విధంగా పేదరికంలో మగ్గిపోతున్న వారి జీవన పరిస్థితులు మెరగుపడటానికి ఎంతగానో దోహదం చేశాయి. తొమ్మిదేళ్ళ తెలుగుదేశం పాలనలో దుర్భరమైన కష్టాలు అనుభవించిన కోట్లాది మంది రైతులకు వైఎస్వార్ ఆశాజ్యోతి అయ్యారు. వ్యవసాయ రంగానికి ఆయన చేసిన మేళ్ళ దేశ చరిత్రలోనే తిరుగులేనివిగా నిలిచిపోయాయి.

భూమి పంపిణీ పదకంతోపాటు ప్రారంభించిన భూమి అభివృద్ధి పదకం వలన ఎస్సీ, ఎస్టీ, బీసీ, మైనారిటీ జనాభాలో అత్యధిక శాతం లబ్బి పొందారు. మైనారిటీల కోసం ఆయన ప్రవేశపెట్టిన 4 శాతం రిజర్వేషన్ ఆ వగ్గంలో అనంతమైన ఆత్మవిశ్వాసాన్ని నింపింది. అలాగే రిక్వెజేషన్ ఆఫ్ ఫార్స్ యాట్ 2006ను సమర్థంగా

అమలు చేయడం ద్వారా రాష్ట్రంలో 14.12 లక్షల ఎకరాల మేర గిరిజనులను హక్కుదారులుగా చేయటం జరిగింది. దీని వలన 1.65 లక్షల మంది ఎస్టీల కుటుంబాలకు లభ్యి చేకూరింది. ప్రధానంగా, అంతరించిపోతున్న కొన్ని గిరిజన జాతుల అభివృద్ధి కోసం డాక్టర్ వైఎస్‌ఎల్ హారవ తీసుకుని వారి పరిరక్షణ - అభివృద్ధి కార్బూక్మాన్ని ప్రారంభించారు. గిరిజనులలో దారిద్ర్య రేటును తగ్గించి, 2015 నాటికి వారిలో ఆక్షరాస్యతను వృద్ధి చేయాలన్నది మన రాష్ట్ర గిరిజన సాధికారత విధానం (2010-2015) లక్ష్యం.

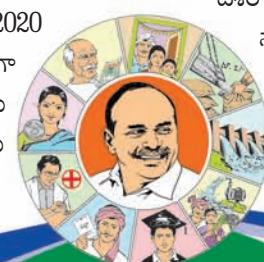
దీనికి తోడు, రాష్ట్రంలో పెద్దవత్తున చేపట్టిన జిరిగేషన్ ప్రాజెక్ట్ల నిర్మాణం, బలహీన వర్గాల గృహ నిర్మాణ కార్బూక్మం వలన రాష్ట్రంలో నిర్మాణ రంగం పెను వేగంతో పుంజుకుంది. మహాత్మా గాంధీ గ్రామీణ ఉపాధి హామీ పథకం కారణంగా వైఎస్‌ఎల్ అయిదేళ్ళ పాలనలో ఉపాధికి, కార్బూకులకు కనీఖిని ఎరుగుసంతటి డిమాండ్ ఏర్పడింది. ఘలితంగా అన్ని వర్గాల ప్రజలకు ఆదాయ వనరులు ఇబ్బాసి ముబ్బడిగా పెరిగాయి. దీంతో రాష్ట్రాన్ని ఎన్నో ఏట్టుగా పట్టి పీడిస్టున్న తీవ్రవాద సమయ ఒక్క బుల్లెట్ కూడా పేలుకుండానే కనుమర్గై పోయింది. తెలుగుదేశం పార్టీ, దాని అధినేత ఒక పద్ధతి ప్రకారం సాగిస్తున్న దుప్పుచారానికి విరుద్ధంగా వైఎస్‌ఎల్ అయిదేళ్ళ పాలన రాష్ట్ర ఆర్థిక రంగంలోని మూడు ప్రధాన విభాగాలకు నిస్సందేహంగా స్వర్ణ యుగేం అయ్యాంది.

మరోవైపు, చంద్రబాబు నాయుడి తొమ్మిదేళ్ళ పాలన రాష్ట్ర ప్రజలకు భయానక జ్ఞాపకాలనే మిగిలింది. కాగ్గిల్ యుద్ధం, వాజ్పేయ గాలి పుణ్యమా అంటూ 1999లో చంద్రబాబు అధికారంలోకి వచ్చింది లగాయతు 2004 పరకు జరిగిన అన్ని ఎన్నికలలోను ఆయన పరాజయ పరంపర కొనసాగింది. 2004 సార్వతీక ఎన్నికలలో రాష్ట్రంలోని 42 ఎంపీలకుగాను టీడీపికి కేవలం 5 మాత్రమే దక్కాయి. 2009లో సైతం టీడీపికి దక్కింది కేవలం 6 ఎంపీలు మాత్రమే. ఇక 2009 తర్వాత టీడీపి అటు అసెంబ్లీకి, ఇటు లోక్ సభకు జరిగిన అన్ని ఉప ఎన్నికలలోనూ ప్రైయర పరాజయాలను చవి చూసింది. మొత్తంమీద టీడీపికి ఈ రెండు పాలమొంటు ఉప ఎన్నికలు, 42 అసెంబ్లీ ఉప ఎన్నికల్లో 16 శాతం ఓట్లు కూడా దక్కులేదు. ప్రతిపక్షంలో ఉండి కూడా తెలుగుదేశం పార్టీ కాంగ్రెస్తో కలిసిపోవడం వల్లే నేడు ఆ పార్టీ దాదాపుగా అంతరించిపోయింది.

బాబు పాలన భయానకం...

వైఎస్‌ఎల్ పాలన సువర్థయుగం

చంద్రబాబు నాయుడు ముఖ్యమంత్రిగా తన విజన్ 2020 డాక్టర్ ద్వారా రాష్ట్రాన్ని స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్గా మారుస్తానని వాగ్దానం చేశారు. స్వర్ణాంధ్రప్రదేశ్ కాదు కదా ఆయన పాయాంలో రాష్ట్ర ఆర్థిక రంగంలోని మూడు

ప్రధాన విభాగాల్ని వ్యవసాయం, పరిశ్రమలు, సేవా రంగాలు కుదేలయ్యాయి. మూడింటోను వృద్ధి రేట్లు అంతకు ముందు దశకం (1984-94) లేదా ఆ తర్వాత వైఎస్‌ఎల్ హాయాం (2004-2009) తో పోల్చుకుంటే దారుణంగా పడిపోయాయి.

జడీపీలో అదే లకార్డు

చంద్రబాబు తొమ్మిదేళ్ళ పాలనలో మొత్తం మీద సాధించిన జీవెన్సీపీ వృద్ధి రేటు 5.7 శాతం మాత్రమే. 1984-94 మధ్య కూడా ఇంతే వృద్ధి రేటు నమోదైనది. విభ్రాంతికరమైన విషయం ఏమిటంటే చంద్రబాబు హాయాంలో నమోదైన వృద్ధి రేటు అదే కాలంలో నమోదైన జాతీయ సగటు రేటు కంటే ఒక పాయింట్ తక్కువే. 2004 నుంచి 2009 పరకు సాగిన వైఎస్‌గారి పాలనా కాలంలో రాష్ట్రం 9.6 శాతం పెరగుదల రేటు నమోదు చేయగా జాతీయ సగటు 8.5 శాతంకు చేరింది. రాష్ట్రం చరిత్రలోనే వైఎస్‌ఎల్ పాలనలో సాధించిన 9.6 శాతం వృద్ధి రేటే నేటికి రికార్డు.

వ్యవసాయం పండగ అయింటి

వ్యవసాయం దాని అనుబంధ కార్బూకలాపాలనలో వైఎస్‌ఎల్ సాధించిన పురోగతి అసమానం. 2004-09 మధ్య కాలంలో రాష్ట్రం 6.14 శాతం సగటు వార్షిక వృద్ధి రేటును సాధించింది. రాష్ట్రం ఆవిర్భవించిన తర్వాత ఏ అయిదేళ్ళలోను ఇంత అత్యధిక వృద్ధి రేటును గతంలో ఎన్నడు సాధించలేదు. అలాగే 9 ఏళ్ళ చంద్రబాబు నాయుడు పాలనలో సాధించిన 3.84 శాతం వృద్ధి రేటు కంటే ఇది చాలా ఎక్కువ. వైఎస్‌గారి మరణానంతరం... అంటే 2009-14 మధ్య కాలంలో రాష్ట్రం సాధించిన వృద్ధి రేటు కేవలం 2.56 శాతం మాత్రమే.

పరిశ్రుతులకు మహార్థం

ఇక పారిశ్రామిక రంగం విషయానికి వస్తే తొమ్మిదేళ్ళ చంద్రబాబు నాయుడు పాలనలో పారిశ్రామిక రంగం వృద్ధి రేటు కేవలం 6.17 శాతం మాత్రమే. ఇదే 1984-94 మధ్య కాలంలో వృద్ధి రేటు 8 శాతం ఉండేది. 2004-09 మధ్య వైఎస్‌ఎల్ హాయాంలో పారిశ్రామిక రంగం 10.5 శాతం వృద్ధి రేటును సాధించింది. ప్రైగా రాష్ట్రం ఆవిర్భవించిన తర్వాత ఏ అయిదేళ్ళలోను సాధించనంతటి వృద్ధి రేటు ఇది. వైఎస్‌ఎల్గారి పాలన అనంతరం 2009-14 మధ్య ఈ వృద్ధి రేటు 4.75 శాతానికి పడిపోయింది.

పెట్టుబడులు - ప్రభుత్వరంగం

తొమ్మిదేళ్ళ చంద్రబాబు నాయుడు పాలనలో దావోన్ నుంచే కాదు ఏ దేశం నుంచి కూడా విదేశీ పెట్టుబడులు ప్రచారం చేసుకున్న స్థాయిలో రాష్ట్రంలోని మాన్యపాక్షరింగ్ రంగంలోకి రాలేదు. ప్రైగా స్థానిక పారిశ్రామిక రంగం తీవ్రంగా దెబ్బతిన్న కారణంగా పెద్ద ఎత్తున పరిశ్రమలు మాతుబడ్డాయి. ఉపాధి, ఉద్యోగాలు కోల్పోయి లక్షల

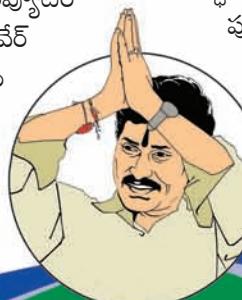
మంది కార్బులు రోడ్సున పడ్డారు. సంసూరణలకు థాంపియన్గా తనను తాను అభివర్షించుకునే చంద్రబాబు నాయుడు పెద్ద సంఖ్యలో సహకార స్పిన్నింగ్, చక్కెర పరిశ్రమలను కారుచోకగా అమ్మేశారు. సహకార సంస్థల పునర్వ్యవ్సీకరణ పేరిట మ్యాక్స్ చట్టాన్ని తీసుకొచ్చి రాష్ట్ర ప్రభుత్వం భారీ పెట్టుబడుల పెట్టిన సహకార పాచి పరిశ్రమలను ఉచితంగా ప్రైవేట్ రంగానికి కట్టబెట్టారు. ఏకంగా 60కి పైగా ప్రభుత్వరంగ సంస్థలను పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ పేరిట సర్వాసానంచేసి వాటిలోని పాతిక వేల మంది ఉద్యోగులను రోడ్సున పడేశారు. ఆయన పాలన అంతా మోయలేని నడ్డి విరిచే పన్నులతోను, వ్యవసాయంతో సహ అన్ని వర్గాల వినియోగదారులపై భారం మోపుతూ తరచుగా పెంచిన విద్యుత్ చార్టీలు, త్రమం తప్పతుండా పెంచిన ఆర్టీసీ చార్టీలు, మునిసిపల్ పన్నులతో సాగింది. యూజెక్చర్ చార్టీల కారణంగా రాష్ట్రంలో పేద, మధ్య తరగతి వర్గాల ప్రజల జీవనం దుర్భరంగా మారిపోయింది. ఉద్యోగులు, నిరుద్యోగులు, రిటైర్ ఉద్యోగుల పరిస్థితి కడు హీనమైపోయింది. బహుళజాతి కన్స్టిట్యూట్ సంస్థలు రూపొందించిన ఆర్థిక విధానాలనే చంద్రబాబు తన విజన్గా చెప్పుకుని వాటిని ఆర్థాటంగా అమలు చేసిన ఫలితంగా రాష్ట్రంలో 75 శాతం శ్రావికులకు ఉపాధి కల్పించే వ్యవసాయ, గ్రామీణ ఆర్థిక రంగం పూర్తిగా కక్కావికలమైపోయింది.

బాబు శ్రౌటిక్కులు

ప్రైదరాబాద్లో సాఫ్ట్వేర్ రంగం అభివృద్ధికి తానే కారకడినంటూ చంద్రబాబు చెప్పుకోవడం ఆయన సీతిమాలినతనానికి పరాక్రాప్పే. వైఎస్ వల్ల అమెరికాలో ఏర్పడిన డిమాండ్ కారణంగా సాఫ్ట్వేర్ దెవలమెంట్...ఎగుమతులకు భారత దేశానికి గొప్ప అవకాశం వచ్చింది. ఆ సమయంలో ఆయనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ముఖ్యమంత్రిగా ఉన్నారు. ఆయన తన ముందు పని చేసిన ముఖ్యమంత్రులంతటి సమర్థుడై ఉన్నా ఆ ఆవకాశాన్ని అందిపుచ్చుకుని బల్కు డ్రగ్స్ ఎగుమతుల మాదిరిగానే సాఫ్ట్వేర్ ఎగుమతులలో కూడా ఆంధ్రప్రదేశ్ నే దేశంలోనే నెంబర్ వన్ రాష్ట్రంగా నిలబెట్టి ఉండేవారు. ఎందుకంటే దేశంలోని ప్రప్రథమ ఎస్టీపీఐ (సాఫ్ట్వేర్ టెక్నాలజీ పార్ట్) 1991లోనే ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే స్టాపించడం జరిగింది. అలాగే ప్రభుత్వ రంగ సాఫ్ట్వేర్ కంపెనీ అయిన కంప్యూటర్ మెయింటెనెన్స్ కార్బోరేషన్ ఆఫ్ ఇండియా (సీఎసీ) సైతం ఆంధ్రప్రదేశ్లోనే ఉంది. చంద్రబాబు సీఎం కాకముందే దేశం నుంచి ఉత్సత్త్వి అయ్యే బల్కు డ్రగ్స్లో 40 శాతం ప్రైదరాబాద్లోని ఒక్క ఎడిమీవీల్ ఆధారంగా వచ్చిన కంపెనీల నుంచే జరిగితే ఎస్టీపీఐ, సీఎసీ ఒక వైపు, సత్యం కంప్యూటర్ వంటి సాఫ్ట్వేర్ దిగ్గజం మరో వైపు ఉన్నపుటీకి సాఫ్ట్వేర్ ఎగుమతులలో రాష్ట్రం ఆయన పాయాంలో అగ్రస్థానం సాధించలకోయింది.

పటీ నిజాలు

1995 సెప్టెంబర్లో చంద్రబాబు ముఖ్యమంత్రిగా

“

‘పారదర్శకతతో పథకాలు అమలు చేస్తే చిట్టచివరి వ్యక్తికి కూడా సంక్లేషమం అందుతుంది’

-శైయన్ రాజశేఖర్ రెడ్డి

అధికారం చేపట్టడానికి ముందుగా సాఫ్ట్వేర్ ఎగుమతులలో దేశంలో తివాసానలో ఉన్న ఆంధ్రప్రదేశ్ 2004 నాటికి రెవ్ స్టోనానికి పడిపోయింది. 1995-96 మధ్య కాలంలో సాఫ్ట్వేర్ ఎగుమతులలో బెంగుళూరు, హైదరాబాద్కు మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసం కేవలం 250 కోట్ల రూపాయలు మాత్రమే. అయితే 2003-04లో అంటే చంద్రబాబు అధికారం నుంచి దిగిపోయేనాటికి సాఫ్ట్వేర్ ఎగుమతులలో ఈ రెండు సగాల మధ్య ఉన్న వ్యత్యాసం 2,500 కోట్ల రూపాయలకు పెరిగిపోయింది. 2003-04లో భారత దేశం నుంచి జరిగిన సాఫ్ట్వేర్ ఎగుమతులలో కర్నాటక వాటా 38 శాతం ఉండగా, ఆంధ్రప్రదేశ్ వాటా కేవలం 8 శాతం మాత్రమే. చాలా ఆలస్యంగా ఈ రంగంలోకి అడుగుపెట్టిన తమిళనాడు వంటి రాష్ట్రాలు ఆ తర్వాత కాలంలో అంటే... చంద్రబాబు అధికారంలో ఉన్న సమయంలోనే ఆంధ్రప్రదేశ్ ను అధిగమించిపోయాయి. వాస్తవం ఇలా ఉంటే...మీడియాను మేనేజ్ చేసుకుని ప్రైదరాబాద్...భారతదేశానికి పటీ రాజధాని అంటూ చంద్రబాబు ప్రపంచ వ్యాప్తంగా పెద్ద ఎత్తున ప్రచార ఆర్థాటం ప్రొరంభించారు. ఈ విషయంలో అప్పటికే ఆంధ్రప్రదేశ్కు అందనంతగా ముందుకు వెళ్ళిపోయిన కర్నాటక, తమిళనాడు రాష్ట్రాలు ఏనాడూ చంద్రబాబు మాదిరిగా టముకు వేసుకోలేదు.

సేవారంగంలోనూ టీడిపీబి వెనకబాట్

సేవా రంగంలో సైతం, చంద్రబాబు తొమ్మిదేశ్ కాలంలో వార్షిక వ్యాధి రెట్లు 7.14 శాతం మాత్రమే నమోదైంది. అదే 2004-09లో వైఎస్ఎర్గారి పాయాంలో సేవా రంగం వార్షిక వ్యాధి రెట్లు 10.61 శాతం ఉంది. వైఎస్ఎర్గారి తదనంతరం 2009-14 మధ్య కాలంలో ఈ వ్యాధి రెట్లు 9.41 శాతానికి పడిపోయింది.

ప్రైదరాబాద్ అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయం పేరిట 5,500 ఎకరాలు కట్టబెట్టే ఆలోచన చంద్రబాబుదే అనడంలో ఎలాంటి సందేహం లేదు. భూములు మాత్రం రాసిచ్చాడు. కానీ, దానికి ఆయన శంకుస్థాపన కూడా చేయలేదు. అంతర్జాతీయ విమానాశ్రయానికి శంకుస్థాపన చేయడంతో పాటు రికార్డు సమయంలో దాని నిర్మాణం పూర్తి చేయించిన ఘనత మాత్రం వైఎస్ఎర్గారిదే. ఊరి చివర విమానాశ్రయాన్ని నిర్మించడానికి భూములు రాసిచ్చాడు. అక్కడికి అవాంతరాలు లేకుండా వెళ్ళిందుకు రోడ్ వేయలన్న ఆలోచన కూడా చంద్రబాబుకు రాలేదు. వైఎస్ఎర్ ముఖ్యమంత్రి అయిన తర్వాతే 11.6 కి.మీ. పీట్ నరసింహరావు

ఎక్స్‌ప్రైస్ హైవే నిర్మించారు. ఎలాంటి అంతరాయం లేకుండా త్రాఫిక్ ముందుకు సాగేందుకు హైదరాబాద్‌లో 12 లేస్లతో 167 కిమీ మేర బోటర్ రింగ్ రోడ్డు, 36 రేడియల్ రోడ్డుతో ఒక మొగా ఇన్‌ప్రాప్త్కుర్ ప్రాజెక్ట్ నిర్మించాలన్న ఆలోచన, దానికి కార్బూరూపం వైఎస్‌ఆర్ చలవే. అంతేకాకుండా 16000 కోట్ల రూపాయల వ్యయం కాగల 74 కిమీ మెట్రో రైలు ప్రాజెక్ట్ నిర్మించాలన్న ఆలోచన. నగరానికి కృష్ణ ఫేజ్ 2, గోదావరి తాగునీటి సరఫరా ప్రాజెక్టులను ఆయనే పూర్తి చేశారు. రోడ్డు విస్తరణను వేగంతం చేశారు. అనేక ప్రైవేట్ ను కట్టించారు. సైబరాబాద్‌లో అత్యాధునిక భూగర్జు మురుగు నీటి పారుదల వ్యవస్థను నిర్మించి హైదరాబాదును ఒక అంతర్జాతీయ నగరంగా తీర్చిదిద్దిన ఘనత కూడా వైఎస్‌ఆర్కే దక్కుతుంది.

వైయస్‌స్‌కాంగ్రెస్ హాయాంలోనే రాష్ట్రానికి ప్రతిష్టాత్మక విద్య సంస్థలైన ఐటి, బిట్స్ పిలానీ, టాటా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ ఫండమెంటల్ రీసెర్చ్, టాటా ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ సైంట్స్ సైన్స్, టాటా ఎనజీ రీసెర్చ్ ఇన్స్టిట్యూట్, సింబయసిన్ ఇన్స్టిట్యూట్ ఆఫ్ మేనేజ్మెంట్, ఐఎఎటీ ఫుజియాబాద్, నాపియర్, డాక్టర్ సీఆర్ రాపు స్టాటిస్టిక్ట్ ఇన్స్టిట్యూట్, మూడు ఐపిఎల్లు, వది విశ్వవిద్యాలయాలు వచ్చాయి. చంద్రబాబు నాయడు హాయాంలో కేంద్రంలో అన్ని ప్రభుత్వాలను తానే చక్రం తిప్పి నడిపించానంటాడు తప్ప పైన చెప్పిన ఏ ఒక్క సంస్థను ఆంధ్రప్రదేశ్‌లో ఏర్పాటు చేయలికపోయాడు. పైగా ఇక్కడ ఉన్న ప్రభుత్వరంగ సంస్లాపాలను మూసివేయటంలో చంద్రబాబుకు ఉన్న దుర్భాగ్యమైన రికార్డును భవిష్యత్తులో ఏ రాష్ట్రం ముఖ్యమంత్రీ ఎంపుటికీ అధిగమించే అవకాశమే లేదు.

జవన్సీ గమనిస్టే 2004-09 మధ్య డాక్టర్ వైయస్ రాజశేఖర రెడ్డి ప్రభుత్వం పని తీరు రాష్ట్ర ఆవిర్భావం తర్వాత మొదటిసారిగా చూసిన అత్యుత్తమ పాలన. ఆయన పాలన తొమ్మిశ్వేశ్వర చంద్రబాబు పాలన, తదనంతరం వచ్చిన డాక్టర్ రోశయ్య, కిరణ్ కుమార్ రెడ్డి పాలనకంటే ఎన్నో రెట్లు మెరుగైనది.

ప్రజాసంక్లేషం కోసం అలుపు, సాలుపు లేకుండా నిర్మిరామంగా పనిచేసే ముఖ్యమంత్రి చూసే గొప్ప అవకాశం ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రజలకు లభించింది. అలాంటి మహామనిషి ప్రజల క్షపనప్పాలు స్వయంగా తీర్చే కార్బూకుమానికి వెళుతుండగా హెలికాప్టర్ ద్వరటనలో మనందరికీ దూరం అయ్యారు. ఆయన హెలికాప్టర్ జాడ తెలియకుండా పోయిందన్న వార్త వినగానే మొత్తం రాష్ట్రంలో 28 జిల్లాల్లోని మారుమాల గ్రామాలు మొదలు రాజధాని వరకు అంతటా ప్రజలు తమ ఇప్పటివాలకు ప్రార్థనలు చేశారు. మతాలు, ప్రాంతాలు, పార్టీలు మరిచిపోయి... దేవుడా మా ముఖ్యమంత్రిని రక్షించు.. అంటూ ప్రార్థనలు చేశారు. తర్వాత ఆయన ఆకస్మిక మృతి వార్తను విని తట్టుకోలేక రాష్ట్రంలో అనేక మంది ఆయన అభిమానుల గుండెలు ఆగిపోగా, మరికొందరు అత్మహత్యలు చేసుకున్నారు. ఇలా మరణించిన వారిలో అత్మహత్యలు తెలంగాణ వారే అన్నది గమనార్థం.

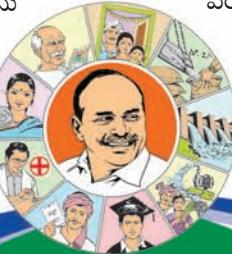
కాంగ్రెస్ ముఖ్యమంత్రిగా మరణించినా, ముప్పై ఎళ్ళపాటు కాంగ్రెస్ పార్టీకి అత్యంత విధేయడిగా పని చేసినా కాంగ్రెస్ పార్టీ మాత్రం ఆయన వారసత్వాన్ని అందిపుచ్చుకోవడంలో విఫలం కావడం దురదృష్టకరం. రాష్ట్రంలో కాంగ్రెస్ పార్టీని అధికారంలోకి తీసుకురావడంతో పాటు, కేంద్రంలో యాహీవీ ప్రభుత్వం ఏర్పాటుకు రెండు పర్యాయాలు కారణమైన డాక్టర్ రాజశేఖర రెడ్డి పట్ల ఆయన మరణాంతరం కాంగ్రెస్ పార్టీ అనుసరించిన వైభాగికి అత్యంత దుర్భాగ్యం. మహానేత వైఎస్‌ఆర్ వారసత్వాన్ని పుణికిపుచ్చుకుని జగన్ మోహన్ రెడ్డి నేత్యత్వంలో వైయస్‌స్ కాంగ్రెస్ ఆవిర్భావించింది. వైయస్‌స్ ఆలోచనా విధానమే మాకు ఎప్పటిక్కుడు మాగ్రదర్శకంగా నిలుస్తోంది. అదే ముందుకు సాగిపోవడానికి మాకు ప్రేరణ ఇస్తోంది.

వైయస్‌స్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఆవిర్భావం

కాంగ్రెస్ హైకమాండ్ ఉద్ఘేశపూర్వకంగానే ప్రజల మనసుల్లో నుంచి వైయస్‌స్ స్కూలులను చెరిపివేసే ప్రయత్నాలు ప్రారంభించింది. తమ ఆపద్యాంధవడి హతాన్నిరణంతో గుండెలాగిపోయిన వ్యక్తులు, ఆ విషాద వార్తను విని తట్టుకోలేక అత్మహత్యలకు పాల్గొచిన వ్యక్తుల

కుటుంబాలను వ్యక్తిగతంగా కలుసుకుని వారిని ఓదార్జేందుకు తీసుకు వైయస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి తలపెట్టిన ఓదార్జు యాత్రకు కాంగ్రెస్ హైకమాండ్ అనుమతిని నిరాకరించింది. పేద ప్రజల మనసుల నుంచి వైఎస్‌స్ వారసత్వ జ్ఞాపకాలను సమూలంగా చెరిపేసేందుకుగాను ఆయన అప్పటి వరకు అమలు చేస్తున్న అనేక సంక్లేషు కార్బూకుమాలను కాంగ్రెస్ పార్టీ నిర్విర్యం చేయడం ప్రారంభించింది. ఘలితంగా రైతుల పరిస్థితి దయనీయంగా మారిపోయింది. 2009లో సంభవించిన వరదల్లో సష్టపోయిన రైతులకుగానీ ఇతరత్రా అకాల వర్షాల వల్ల నష్టపోయిన మిరప, పత్తి, మామిడి, వరి పంటల రైతులకు గానీ ప్రభుత్వం నుంచి ఎలాంటి సహాయం అందలేదు. పేద ప్రజలలో కాంగ్రెస్ పార్టీ ప్రభుత్వం పట్ల నానాటికి అనపూనం పెరిగిపోయింది. దురదృష్టవాతాలు

ఈ స్థితిలో ప్రధాన ప్రతిపక్షం అయిన తెలుగుదేశం పార్టీ పేద ప్రజల ప్రయోజనాలను కాపాడటంలో ఫొరంగా విఫలమైంది. పైగా ఆ పార్టీ కాంగ్రెస్ పార్టీతో జతకట్టి డాక్టర్ వైయస్‌అర్ కుటుంబంపై విష ప్రచారానికి దిగింది. దీంతో పేద ప్రజల కోసం నిత్యం పరితపించే వైయస్‌అర్ వారసత్వాన్ని కొనసాగిస్తూ వారి తరఫున పోరాదేందుకు శ్రీ వైయస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డి కాంగ్రెస్ పార్టీ నుంచి బయలుకు వచ్చి 2011 మార్చిలో వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీని ప్రారంభించారు.

ప్రజా సమస్యలపై పోరాదుతున్నందుకు, ఆ వర్గాలకు చెందిన అత్యధికుల ఒట్టును తనతో తీసుకుపోతున్నందుకు ఈర్స్ చెందిన కాంగ్రెస్ పై కమాండ అప్రజాస్టామికంగా, అనైతికంగా సీబీబి, ఈడీ, ఇన్కమ్ టాక్స్ డిపార్ట్మెంట్ చేత శ్రీ వైయస్ జగన్ మోహన్ రెడ్డికి చెందిన సంస్థలపై దాడులు చేయించింది. దాడులతో తన కుటుంబాన్ని వేధింపులకు గురిచేసినా, తనను వెంటాడి, వేధించినా శ్రీ జగన్ మోహన్ రెడ్డి ఏమాత్రం వెనకడుగు వేయలేదు. రాష్ట్రంలో కనీసం ఒక్క పార్టీ అయినా తమ సమస్యల పరిష్కారం పట్ల చిత్తపుష్టితో కృషి చేస్తుందన్న మనోస్మర్యం పేద ప్రజలలో కల్పించేందుకు, ప్రజలతో మమేకమయ్యే ఉదార్పు యాత్రను ఆయన కొనసాగించారు.

వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ పని తీరు

మార్చి 2011లో పార్టీని ప్రారంభించిన దగ్గర నుంచి రాష్ట్రంలో అసెంబ్లీకి 20, లోక్ సభకు రెండు ఉప ఎన్నికలు జరిగాయి. కొత్తగా ఏర్పడ్డ వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అసెంబ్లీకి జరిగిన 20 ఉప ఎన్నికలలో 18, లోక్ సభకు జరిగిన రెండు ఉప ఎన్నికలను అవలీలగా గెలుచుకుంది. అసెంబ్లీ ఉప ఎన్నికల్లో మొత్తం పోతైన ఒట్టులో వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీకి 53.81 శాతం ఒట్టు లభించగా, కాంగ్రెస్ కు 21.02 శాతం, తెలుగుదేశం పార్టీకి 19.48 శాతం ఒట్టు మాత్రమే దక్కాయి. టీడీపీకి రెండు లోక్సభ, ఆరు అసెంబ్లీ స్థానాలలో డిపాజిట్లు కూడా దక్కలేదు. అలాగే కాంగ్రెస్ పార్టీ స్థేతం ఒక లోక్సభ, ఆరు అసెంబ్లీ స్థానాలలో డిపాజిట్లు కోల్పోయింది. ఆరంభం నుంచే వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ చూపిన ప్రభంజనం అది. ఇది ప్రజల ఆకాంక్షలకు, నమ్మకానికి నిలువుటద్దం.

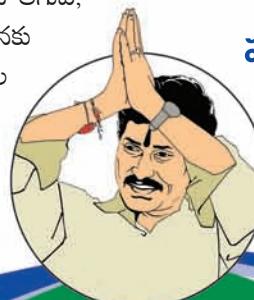
పార్టీ ఆవిర్భావించిన అతి తక్కువ కాలంలో దానికి అంత ప్రజాదరణ లభించడానికి ఒక కారణం వైఎస్‌అర్ వారసత్వం అయితే ప్రజా సమస్యలపై అధికార కాంగ్రెస్‌తో పోరాటానికి వైఎస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అధ్యక్షుడు జగన్ మోహన్ రెడ్డి ప్రదర్శించిన తెగువ, చిత్తపుష్టి మరో కారణం. వైఎస్‌అర్ అయిదేళ్ళ పాలనకు విరుద్ధంగా కాంగ్రెస్ పార్టీ తరచుగా విధ్యుత్ చార్జీల పెంపుతో ప్రజలపై మోయలేని భారాన్ని మోపింది. వైఎస్‌అర్ పాలనలో ఒక్కసారి కూడా విధ్యుత్ చార్జీలు పెంచనేలేదు. గత నాలుగేళ్ళ 9 నెలల కాంగ్రెస్

ప్రభుత్వంలో పాలన పూర్తిగా స్థంభించిపోయింది. ప్రజా సమస్యల పరిష్కారం సంగతి పక్కన పెట్టి ప్రజలకు కొత్త సమస్యలను ప్రభుత్వమే తెచ్చిపెట్టింది. ఒక్క విద్యుత్ చార్జీల పెంపుతోనే ఆగుండా, మునిసిపల్ పన్నలు, నీటి చార్జీలు, వాట రేట్లు, ఆర్టీసీ చార్జీలు వదే వదే పెంచుతూ ప్రజలపై పెను భారం మోపింది. ఒక తుపాను తర్వాత మరో తుపాను, ఒక వరద తర్వాత మరో వరద రాష్ట్రాన్ని ముంచెత్తి చేతికి వచ్చిన పంట నీటిపాలై, పశు సంపద, ఆస్తులకు అపార నష్టం వాటిల్ని పరిస్థితులలో ప్రభుత్వం ప్రెక్షక పాత్ర వహించడంతో రైతులు, నేతన్నల పరిస్థితి దయనీయంగా మారిపోయింది. ఈ పరిస్థితులలో రైతులను ఆదుకోవడానికి వారి రుణాలను మాఘీ కాదుకడా, కనీసం రుణాలపై చెల్లించాల్సిన వడ్డిని పైతం ప్రభుత్వం మాఘీ చేయలేదు. నష్టపోయిన రైతులలో కనీసం 10 శాతం మందికి కూడా పంట బీమా, ఇన్వాట సబ్సిడీలు దక్కలేదు. మూడేళ్ళలోపే ఎరువుల ధరలు 300 శాతం పెరగడంతో రైతుల కష్టాలు చెప్పసలవి కానంతగా మారాయి. ఇదే కాలంలో రైతులు పండించే పంటల గిట్టుబాటు ధరలు కేవలం 35 శాతం మాత్రమే పెరిగాయి. నేత కాల్కులు, గ్రామీణ చేతి వృత్తిదారుల పరిస్థితి ఇంతే. ఈ ప్రకృతి వైపరీత్యాలు అన్నింటిమధ్య ప్రజల పక్కన నిలిచి వారి తరఫున వారి సమస్యలపై దీక్షలు, ధర్మాలు ఇతర పోరాటాలు జరిపింది వైఎస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ ఒక్కటే. మరోపై ప్రధాన ప్రతిపక్షం అయిన తెలుగుదేశం పార్టీ ప్రజా సమస్యలను విస్మరించి అధికార కాంగ్రెస్ పార్టీతో కుమ్మక్క రాజకీయాలు చేయడంలో తలమునక్కలైపోయింది.

2013-14లో రాష్ట్రం సాధించిన రూ. 53,124 కోట్ల వ్యవసాయ స్థాల జాతీయాత్ముత్తిలో పశు సంవర్ధక వాటా 25 శాతానికి దగ్గరగా ఉంది. ప్రస్తుతం రాష్ట్రం పాలు, మాంసం ఉత్పత్తి రంగాల్లో దేశంలో రెండో స్థానంలో, కోడిగుడ్డ ఉత్పత్తిలో మొదటి స్థానంలో ఉంది. దుర్భిష్ట పరిస్థితుల్లో రైతాంగానికి ఈ రంగం సాధారణంగా అండగా నిలుస్తోంది. మనకను విస్మృతమైన అటవీ సంపదతో అంద్రప్రదేశ్, తెలంగాణ రాష్ట్రాలు ఈ రంగాల్లో ముందుకు వెళ్ళడానికి మంచి సామర్థం కలిగి ఉన్నాయి. విత్తనాభివృద్ధి, నాణ్యమైన పశు సంపద, వాటి కృత్రిమ గరోత్పత్తి విషయాల్లో మన రాష్ట్రం వెనుకబడి ఉంది. పశువుల్లో కృత్రిమ గరోత్పత్తి కార్బూక్యూలను మొబైల్ క్లిష్టికల్ ద్వారా నిర్వహించడమే కాకుండా ‘103’ పేరుతో సంచార పశు ఆరోగ్య కేంద్రాలను ప్రతి మండల కేంద్రంలోనూ వైఎస్‌అర్ కాంగ్రెస్ ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేస్తుంది.

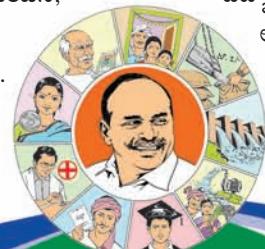
పరిపాలన

- ప్రతి గ్రామంలోనూ ప్రజల ముంగిట్లోకి ప్రభుత్వ సేవలు అందుబాటులో ఉంచాలన్నది మా లక్ష్యం. దీని కోసం ప్రతి గ్రామంలోనూ కార్బూక్యూలయం ఏర్పాటు చేసి

- పరిస్స కార్బూక్చుమం ద్వారా రేప్పు కార్బులు, ఆరోగ్యశీల్త్రులు, సామాజిక పించన్ కార్బులు, వక్క ఇంటి కార్బులు, ఆధార కార్బు సహ ఏ కార్బు అయినా దరఖాస్తు చేసుకున్న 24 గంటల్లోనే ప్రజలకు అందించే విధానాన్ని అమలు చేస్తాం. ఈ కార్బూలయాల్లో కంప్యూటర్, ఇంటల్నెట్, ప్రైంటర్, పరిస్స మిషన్, లామినేటింగ్ మిషన్ సదుపాయం ఉంటుంది.
- **సిటీజన్ చార్టర్ :** నిర్ణీత కాల వ్యవధిలో ప్రజల పనులు పూర్ణయేలా చూస్తాం.
  - **పైచ్ సమీక్ష :** ఎమ్యూర్స్ కార్బూలయం మొదలు సచివాలయం వరకూ అన్ని పైచ్కుకూ బార్ కోడ్ ఇచ్చి పైచ్ సమీక్ష నిర్వహిస్తాం. ప్రజలు తమ పైచ్కు ఏ కార్బూలయంలో, ఏ స్థాయిలో ఉన్నాయో తెలుసుకోవటానికి ఇది తోడ్చుడుతుంది.
  - **మహిళా అదాలత్తులు/ న్యాయ వ్యవస్థ :** మహిళా కేసులను త్వరితగతిని విచారించి, న్యాయం చేకూర్చటానికి రాష్ట్రంలోని అన్ని కోర్టలు సాయంత్రం పూట కూడా పనిచేస్తాయి.
  - **రాష్ట్ర స్థాయి లోకాయుక్త (లోకపాల్)ని పట్టిపుం చేస్తాం.**
  - **అన్ని పంచాయితీల్లోనూ జన సేవా కేంద్రాలు ఏర్పాటు చేస్తాం.**
  - **అర్థకు ఉన్న అందరికీ సంకేమ ఫలాలు అందిస్తాం. ప్రజా పంపిణి వ్యవస్థలో అవినీతిని నిర్మాలించి లభ్యదారులకు సకాలంలో ప్రయోజనం చేకూరుస్తాం.**
  - **అన్ని ప్రభుత్వ కార్బూక్చుమాలనూ నిర్ణీత వ్యవధిలో సమీక్షించి, ప్రజాభిప్రాయం ప్రకారం మరింత పట్టిపుపరుస్తాం.**
  - **పదవీ విరమణ చేసిన న్యాయమూర్తి అధ్యక్షతన ఏర్పాటుయే కమిటీ అన్ని చట్టాలనూ పునఃపరిశీలిస్తుంది. కమిటీ సూచనల మేరకు కాలదోషం పట్టిన చట్టాలన్నింటినీ తొలగించి, వాటి స్థానంలో ఆచరణయోగ్యమైన చట్టాలను తీసుకువస్తాం.**
  - **జిల్లాల్లోనే సూపర్ స్పెషాలిటీ**
  - **ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలోనూ వైద్య కళాశాలతో అనుబంధంగా సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రిని నిర్మిస్తాం. రాష్ట్ర రాజధానిలో 17 నుంచి 20 పోక్కల్లో స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులతో జిల్లాల్లో ఉన్న సూపర్ స్పెషాలిటీ ఆసుపత్రులను అనుసంధానం చేస్తాం. తద్వారా రొట్టెపన్ పద్ధతిలో స్పెషాలిటీ వైద్యుల్లి ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలో అందుబాటులో ఉండేలా చూస్తాం. ఎయిమ్స్ తరఫు సూపర్ స్పెషాలిటీ మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటు ద్వారా పోస్ట్ క్రాడ్యూయీట్ మెడికల్ సీట్ల సంబంధించి రెట్టింపు చేస్తాం. ప్రతి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలో మందులు, మైద్యులు, సిబ్బంది ఉండేలా చూస్తాం. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలతోపాటు మొత్తంగా వైద్య రంగాన్ని సంస్కరిస్తాం.**
  - **ప్రజలకు ఎస్ఎంఎస్ ల ద్వారా సమాచారాన్ని చేరవేసి, నూరు శాతం ఈ-గవర్నెన్సు సాధిస్తాం.**
  - **భూమి రికార్డులన్నీ కంప్యూటర్లలో నిక్షిప్తం చేస్తాం. భూమి లావాదేవీలను బెంగళారులో మాదిరిగా ఆన్‌లైన్‌లో నిర్వహిస్తాం.**
  - **కాలం చెల్లిన బ్రిటిష్ పోలీస్ చట్టం స్థానంలో కొత్త పోలీస్ చట్టాన్ని తెచ్చి ప్రజలకు సత్యరంగా, చిత్తపుద్దితో పోలీసులు సేవలందించేలా చేస్తాం.**
  - **ఆరోగ్యం, పరిపూర్వత, అపోరం :** సీటి కాలమ్యంతో వచ్చే రోగాలను అరికట్టటానికి ప్రతి గ్రామంలోనూ ఆరోగ్య, రివర్స్ ఆసోసిఎస్ ప్లాంట్లను ఏర్పాటు చేస్తాం. మినరల్ వాటర్ ను మాత్రము ధరలకే సరఫరా చేసేందుకు ప్రభుత్వ నిధులను ఉపయోగిస్తాం. ఈ ప్లాంట్ల నిర్వహణలో స్థానిక నిరుద్యోగ యువతకు ప్రాధాన్యం ఇస్తాం.
  - **నిర్ణీత వ్యవధులలో పిల్లలకు ఉచిత వైద్య పరీక్షలు నిర్వహించి, నూరు శాతం టీకాలు వేయించుకునేలా చేస్తాము. ‘హాయ్యోర్ హూమున్ డెవలప్మెంట్ ఇండెక్స్’ సాధించటానికి నూరు శాతం ‘డీ వార్టింగ్’ చేస్తాం. పిల్లలకు ఉచితంగా కళ్ళద్దాలు అందిస్తాం.**
  - **గుజరాత్, తమిళనాడులలో మాదిరిగా మహిళల ఆరోగ్య పరిరక్షణకు వ్యాడ్కు రూపొయి చౌప్పున శానిటరీ నేప్పున్లల సరఫరా చేస్తాం.**
  - **ప్రజల సెకర్చర్యార్థం మరుగుదొడ్డను నిర్మించటం ద్వారా పరిసరాలు పరిపుటంగా ఉండేలా చూస్తాం.**
  - **ఆధార్ కార్బు సహయంతో రాష్ట్రంలో ఎక్కుడి నుంచైనా రేప్స్ తీసుకునే సౌకర్యం కల్పిస్తాం. వలస కూలీలకు ఇది బాగా ఉపయోగపడుతుంది. రేప్స్ దుర్యాన్ విటమిన్ ఏ, డీ, ఏరన్, కాల్చియం బిశ్కులు విక్రయించడం ద్వారా ఆపోర పరిపుష్టత కల్పిస్తాం.**
  - **మారుమూల ప్రాంతాలు, గిరిజన ప్రాంత గ్రామాలలో ఉచిత సార్టస్కి లాంతర్లు, పొగ్రాని పొయ్యులు ఏర్పాటు చేస్తాం.**
  - **విద్య - శైయనెర్ అమ్మ డి పథకం**
- విద్యా వ్యాప్తి ద్వారా సామాజిక సాధికారత కల్పించటానికి ప్రాధాన్యత కొనసాగుతుంది. ప్రపంచ జనభాలో భారత దేశ జనభా 17 శాతం. కానీ ప్రపంచ భాగోళిక వీసీర్లంలో మన దేశ వాటా 2.3 శాతం మాత్రమే. దీని వల్ల దేశంలో ఉన్న భౌతిక వనరులు ప్రజలకు పరిమితంగానే అందుబాటులో ఉంటాయి. ప్రజల ఆర్థిక పరిస్థితిని మార్చాల్సిన అవసరం ఎంతైనా ఉన్న ప్రస్తుతికీ భౌతిక వనరుల అందుబాటును పరిగణలోకి తీసుకున్నట్లు అయితే అది అసాధ్యంగా కనిపిస్తుంది. అంతేగాక పనిచేయగల సామర్ధ్యం ఉన్న జనభా సంబంధించాలో చూస్తే.. అతి త్వరలో భారతదేశం ప్రపంచంలోనే మొదటి స్థానానికి చేరునుంది. కాబట్టి అంతర్జాతీయ ప్రమాణాలకు తగట్టుగా మన యువత పోటీ పడకపోతే భౌతిక వనరుల ఆధారంగా ఉద్యోగవకాశాల వృధ్ఘికి భవిష్యత్తులో అవకాశాల మృగ్యం అవుతాయి. అందుకే మన ప్రజల్లో ఎక్కువమంది విద్యావంతులైతే దేశం పట్టిపుంగా ఉంటుంది.
- ఈ అంశాలన్నింటినీ దృష్టిలో ఉన్న జనభా సంబంధించాల యువతను అంతర్జాతీయ స్థాయి ప్రమాణాలకు

తగట్టుగా తీర్చి దిద్దేందుకు అమ్ము ఒడి పథకాన్ని తయారు చేశాం. మన దేశ సామాజిక పరిస్థితులను, ముఖ్యంగా మన రాష్ట్ర పరిస్థితులను గమనించిన మీదట ఒక విషయం తేటట్లో అయినది. పేదరికం కారణంగా అత్యధిక విద్యార్థులు చదువులను మధ్యలోనే వదిలిపెట్టేస్తున్నారు. వీరంతా కూలిపని చేసి కుటుంబాన్ని పోషించాల్సి రావడమే దీనికి కారణం. ఈ నిరక్షరాస్యత వల్లే మన రాష్ట్ర మానవ వనరుల అభివృద్ధి సూచి జాతీయ సగటు కంటే తక్కువగా ఉంది.

అందుకే సూచికి సూరు శాతం అక్కరాస్యతను సాధించటానికి అమ్ము ఒడి పథకాన్ని రూపొందించాం. అమ్ము తన పిల్లల భవిష్యత్తును నిర్ధారించేలా ఈ పథకాన్ని తయారు చేశాం. ఏ పిల్లలవాడూ ఆర్థిక దుస్థితి కారణంగా చదువుకు దూరం కారాదన్న సంకల్పంతో ఈ పథకాన్ని తీర్చిదిద్దాం. ఇది బాల కార్బూకులను రూపుమాపే ప్రయత్నంలో భాగం. ఇది కుటుంబంలో తల్లి పాతను మరింత పెంచే ప్రయత్నంలో భాగం. ఇది ఈ సమాజంలో విద్యాపరంగా, సామాజికంగా, ఆర్థికంగా ప్రతి కుటుంబంలోనూ ఒక విషయాన్ని సృష్టించే పథకం. ఈ పథకం కింద పిల్లల బంగారు భవిష్యత్తు కోసం అమ్ము చేయాల్సిందల్సా.. తన పిల్లల్ని బడికి పంపడమే. అలా బడికి పంపితే.. అమ్ము బ్యాంకు భాతాలోనే నేరుగా డబ్బులు జమ చేస్తాం. ఎల్కెజి నుంచి టెస్ట్ దాకా రూ. 500 చౌపున, ఇంటర్లో రూ. 700 చౌపున, డిగ్రీ, ఇంజనీరింగ్, మెడిసిన్ వంటి చదువులకు, పీఎస్ అయితే 1000 రూపాయల చౌపున ఒకోక్కు కుటుంబంలో గిరిష్టంగా ఇద్దరు పిల్లలకు- తల్లి పేరుమీద బ్యాంకు భాతా ప్రారంభించి అందులో జమ చేస్తాం. ఎల్కెజి నుంచి పేజీ వరకు ఉచిత విద్య అందిస్తాం. ప్రతి గపరుమెంటు బడినే ఇంగ్లీషు మీడియం చేస్తాం.

పారశాల, ఉన్నత విద్య వ్యాప్తి కోసం వైయస్సుర్ ప్రభుత్వం కనీ వినీ ఎరుగని రీతిలో పలు చర్చలు తీసుకున్నది. స్కూలర్షిప్పులు, ఫీజు రీయింబర్యుమెంట్ లాంటి పలు పథకాలన్నింటినీ బీసీలు, ఎస్సీలు, ఎఫీలు మరియు మైనారిటీలకే కాకుండా ఆర్థికంగా వెనుకబడిన విద్యార్థులకు కూడా కొనసాగిస్తాం. పారశాలల్లో ఇంగ్లీషు మాధ్యమాన్ని ప్రవేశపెడతాం. రాష్ట్రంలోని అన్ని ఎస్సీ, ఎఫీ, బీసీ, మైనారిటీ పారశాలల్లో సదుపాయాలను, ఉపాధ్యాయుల సంబంధము పెంచి వాటిని నవోదయ సూక్ష్మ స్థాయికి పెంపాందిస్తాం. ప్రతి జిల్లాలో ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని నెలకొల్పాలన్న లక్ష్మీనీ సాధిస్తూనే నాణ్యమైన పాలిట్కెన్, ఐఎపి, మెడికల్ విద్య సంస్లాను విస్తృతపరిచి గ్రాడ్యూయేట్ స్థాయిలో 25 శాతం విద్యార్థుల నమోదును సాధించాలనుకుంటున్నాం. పైగా, ప్రభుత్వ, ప్రైవేటు విద్యాసంస్థలను క్రాడ్బాండ్సో అనుసంధానం చేసి కమ్యూనిటీ కణాశాలల ప్రక్రియ ద్వారా నైపుణ్యాలను పెంపాందించి విద్య ప్రమాణాల స్థాయిని మరింతగా వృద్ధి చేస్తాం.

సాతనంగా ఏర్పాటువుతున్న ఆంధ్రప్రదేశ్ రాష్ట్రంలో జాతీయ స్థాయి విద్య సంస్లాను ఏర్పాటు చేస్తామని భారత ప్రభుత్వం హామీ ఇచ్చింది. ఏటిల్లో ఒక

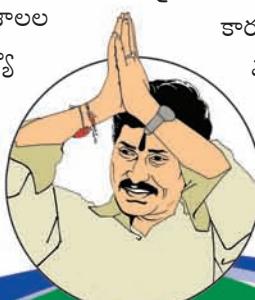
‘ప్రభుత్వ ఉద్యోగులు పదవి విరమణ నాటికి సాంత ఇల్లు కలిగి ఉండేటట్లు చూడటం ప్రభుత్వాల కనీస బాధ్యత’

-వైయస్సుర్ రాజశేఖర్ రెడ్డి

ఎపటీ, ఎన్వపటీ, ఎఱఎం, ఎపఎస్కార్, కేంద్ర విశ్వవిద్యాలయం, పెట్రోలియం విశ్వవిద్యాలయం, వ్యవసాయ విశ్వవిద్యాలయం, టీపుర్ ఐటి సంస్లాను కూడా ఉన్నాయి. ఇవే కాకుండా అభిల భారత వైద్య విజ్ఞాన సంస్లాను (ఎపఎఎంఎస్) ప్రమాణాలకు తగట్టుగా ఒక సూపర్ స్ట్రోలిటీ హస్పిటల్ మరియు బోధనా సంస్లాను ఉంటుంది. వీటితో పాటు ప్రతి జిల్లాలో ఒక కేంద్రీయ విద్యాలయాన్ని నెలకొల్పేలా కేంద్ర ప్రభుత్వంపై ఒత్తిడి తెస్తాం. ఇదే స్థాయిలో బిట్స్, ఎపటీ, సింబయాసిన్, టాటా ఇన్సిట్యూట్ అఫ్ ఫండమెంటల్ రీసెర్చ్, టాటా ఇన్సిట్యూట్ అఫ్ సోషల్ సైన్స్, జెపియర్ ఇన్సిట్యూట్ లాంటి సంస్లాను సంప్రతించి రాష్ట్రంలో వాటి శాఖలు ఏర్పాటు చేసేలా ప్రయత్నిస్తాం. ఆంధ్రప్రదేశ్లో గిరిజనుల కోసం ప్రత్యేకంగా ఒక విశ్వవిద్యాలయాన్ని కేంద్ర ప్రభుత్వం ఏర్పాటు చేసేలా చూస్తాం.

మహిళా సాధికారత

వైయస్సుర్ అమ్ము ఒడి పథకం తగిన రీతిలో మహిళలకు ప్రతి నెలా ఆర్థిక సాధికారత చేకూరుస్తుంది. తద్వారా బాలికలు పారశాలలు, కణాశాలలకు వెళ్ళి విద్యను అభ్యసించగలుగుతారు. మహిళా సాధికారికతలో ఇదొక ముందడగు. మన రాష్ట్రంలో ఇప్పటికే మహిళలకు స్థానిక, పంచాయతీర్చాజ్ సంస్లాన్లో 50 శాతం, విద్య సంస్లాన్లో 33 శాతం రిజర్వేషన్లు అమలులో ఉన్నాయి. మహానేత వైయస్సుర్ తీసుకున్న చర్చల వల్ల గ్రామిణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో మహిళా స్వయం సహాయక బృందాల ఏర్పాటులో మన రాష్ట్రం ఇప్పటికే అగ్రస్ానంలో ఉంది. వ్యవసాయ ఉత్పాదనల సేకరణలో మహిళల సేవలను వినియోగించుకోవటం ప్రభుత్వం ఇంతకు ముందే ప్రారంభించింది. ఈ రంగానికి దేశం మొత్తంలో బ్యాంకులు ఇచ్చిన రుణాలలో 50 శాతానికి పైగా అంధ్రప్రదేశ్లోనే ఉన్నాయి. మహిళా స్వయం సహాయక బృందాల తీసుకున్న రుణ బకాయిలను మాఫీ చేయాలన్న డిమాండ్ నేపథ్యంలో, డ్యూక్రూ రుణాలను మాఫీ చేస్తాం. గ్రామిణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో స్వయం సహాయక బృందాల విధించుకోవటం ప్రభుత్వం ఇంతకు ముందే ప్రారంభించింది. ఈ రంగానికి దేశం మొత్తంలో బ్యాంకులు ఇచ్చిన రుణాలలో 50 శాతానికి పైగా అంధ్రప్రదేశ్లోనే ఉన్నాయి. మహిళా స్వయం సహాయక బృందాల తీసుకున్న రుణ బకాయిలను మాఫీ చేయాలన్న డిమాండ్ నేపథ్యంలో, డ్యూక్రూ రుణాలను మాఫీ చేస్తాం. గ్రామిణ, పట్టణ ప్రాంతాలలో స్వయం సహాయక బృందాల కార్యకలాపాలను మరింతగా విస్తరించు ప్రభుత్వం ప్రభుత్వాల ప్రాంతాలల్లో వైయస్సుర్ కాంగ్రెస్ మేనుఫేస్-2014 వైయస్సుర్ రాజశేఖర్ రెడ్డి

వికలాంగులకిచే పించన్నను రూ. 1000కి పెంచుతాం.

గ్రామీణ ప్రాంతాలలో మద్యం విక్రయాలు విచ్చులవిడిగా తయారైనాయి. దీని వల్ల గ్రామీణాలు తమకు పెరిగిన ఆదాయాన్ని కోల్పోవడమే కాక అనారోగ్యానికి కూడా గురవుతున్నారు. దీని వల్ల కుటుంబాల్లో అలజదులు చెలరేగి, నేరాలు కూడా పెరుగుతున్నాయి. మద్యపొనానికి వ్యుతిరేకంగా ఒక పక్క ప్రచారం చేపట్టి మరో పక్క అవగాహన కల్పించడం ద్వారా దశలవారీగా మద్యపొన వినియోగాన్ని తగించటానికి చర్యలు తీసుకుంటాం. బెల్లు పొపులను రద్దు చేసి, గ్రామాలలో కట్టిసారా అమృకాలు లేకుండా చేస్తాం. ఇందు కోసం వెయ్యికి పైగా జనాభా ఉన్న ప్రతి గ్రామంలోనూ 10 మంది మహిళా పోలీసులను ఆ గ్రామం నుంచే నియమిస్తాం. అసెంబ్లీ నియోజకవర్గ కేంద్రాల్లో మాత్రమే మద్యం ఆమ్మేలా చర్యలు తీసుకుంటాం. మద్యం ధరలు షాక్ కొట్టేలా నిర్రయిస్తాం.

మద్యం ధరలు షాక్ కొట్టేలా నిర్రయిస్తాం. త్రీస్టోర్, షైప్స్‌స్టోర్ పోలక్ష్యకు మద్యాన్ని పరిమితం చేస్తాం. అక్కడా మద్యం ధరలు చుక్కల్లో ఉండేలా నిర్రయిస్తాం.

ఈ చర్యలతో పాటు గ్రహిణుల ఇబ్బందులు తొలగించటానికి వంట గ్రాస్ సిలిండర్ మీద ఒకోక్కు దానికి రూ. 100 చొప్పున ఏడాదిలో 12 సిలిండర్ వరకు సబ్జిడీ ఇస్తాం. అదేవిధంగా ఇప్పుడు అమలులో ఉన్న ఒక రూపాయికే కిలో బియ్యం పథకం కింద ప్రతి నెల ఒక వ్యక్తికి ఇస్తున్న బియ్యాన్ని 4 కిలోల నుంచి 6 కిలోలకు పెంచుతాం. దీనితో మహానేత వైయస్‌లో 2009లో ఇచ్చిన వాగ్దానాన్ని కూడా అమలు చేసినట్లువుతుంది.

యువజన సాధికారత

రానున్న కొన్ని దశాబ్దాల్లో ప్రపంచంలోనే అత్యధిక క్రమశక్తి గల దేశంగా భారత్ రూపొందే అవకాశాలున్నాయి. మిగతా దేశాలు రిటైర్యెల్ దశకు చేరుకుంటే.. యువత ఎక్కువగా ఉన్న దేశంగా భారత్ నిలుస్తుంది. జాతి నిర్మాణ కార్యక్రమాల్లో ఈ యువశక్తిని వినియోగించి, వారిలో లౌకిక వాదం, జాతీయ సమగ్రత లాంటి భావాలు పెంపాందించటానికి వైయస్‌లో కాంగ్రెస్ పార్టీ నడుం బిగుస్తుంది. క్రీడలు, విద్య, శిక్షణ, ఉపాధి అవకాశాలపై ప్రత్యేక దృష్టి పెట్టి, ప్రస్తుతం అమలులో ఉన్న యువజన కార్యక్రమాలను పరిపూర్ణం చేసి, కొత్త కార్యక్రమాలను ప్రారంభించి వాటన్నిటిలో స్థీ పురుషులకు సమానావకాశాలు కల్పించి, అభివృద్ధి కార్యక్రమాల్లో వారి ఆస్తిని పెంపాందించి, వారంతా పాలు పంచుకునేలా చేస్తాం.. క్రీడలు, ఎన్సీఎస్ కార్యక్రమాలను మరింతగా విస్తరించి, శారీరక దృఢత్వంతో, క్రమశిక్షణతో యువత మెలిగేలా చేస్తాం.

అసంఘటిత కార్యక్రమాలు...

భవన నిర్మాణ కార్బూకులు, కార్బోంటర్లు, ఎలక్ట్రిషియన్లు,

ఫ్లంబర్లు, క్లింజర్లు, హామాలీలు, రిక్షా కార్బూకులు, ఆలో రిక్షా డ్రైవర్లు, హోటల్ కార్బూకులు, దుకాణాల్లో కార్బూకులు, పేపర్ బాయ్స్, మిల్క్ వెండర్లు, హాకర్లు వంటి అసంఘటిత కార్బూకులకు బీమా సదుపాయం కలిగిస్తాం. వారికి జాబ్ కార్టలు ఇస్తాం.

బలహిన వర్ధాల వారికి ఇళ్ళు

మహానేత వైయస్‌లో ప్రారంభించిన కార్యక్రమాన్ని కొనసాగిస్తూ.. ఏటా విద్యుత్ కనెక్షన్స్, మరుగుదొడ్డి కలిగిన 10 లక్షల ఇళ్ళను నిర్మించడం ద్వారా వచ్చే అయిదేళ్ళలో 50 లక్షల ఇళ్ళను నిర్మించి రాష్ట్రంలో పూరి గుడిసె అనేదే లేకుండా చేస్తాం.

మార్జిన్ మనీగానీ, రుణ భారం గానీ లేకుండా చేసి లభ్యిదారుల్ని ఇంటి హక్కుదారులుగా మారుస్తాం.

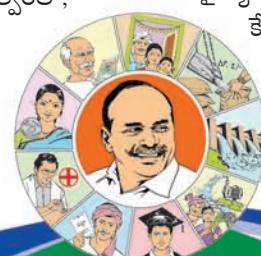
వైద్యం - ఆరోగ్యం

ఆరోగ్యాన్ని - 108 - 104 సేవలు

ఆరోగ్యానికి శ్రీకారం

మహానేత వైయస్‌లో తీసుకున్న గొప్ప చర్యల్లో కుటుంబానికి ఏడాదికి రూ. 2 లక్షలు చొప్పున ఉచిత వైద్య సేవలు అందించిన ఆరోగ్యాన్ని పథకం అత్యంత మహత్తర్మణిస్తాం. దీని వల్ల రాష్ట్రంలో 80 శాతం మంది ప్రజలు లభ్యి పొందారు. మిగతా రాష్ట్ర ప్రభుత్వాలు కూడా ఈ పథకం పట్ల ఎంతో ఆస్తిని కనబురిచాయి. ఆరోగ్యాన్ని నుంచి తొలగించిన 133 వ్యాధులను మళ్ళీ ఆ పథకంలో చేర్చి, మరిన్ని ఆస్తుల్లో పథకం అమలయ్యేలా చూస్తాం. బధిరులకు, మూగపారికి... ప్రత్యేకంగా కాల్కియర్ ఇంప్లాంట్ వైద్యానికి అయ్యే పూర్తి ఖర్చును రీయిబల్ చేస్తాం. ఈ ఖర్చు ఒకోసారి రూ. 6 లక్షల పరుకూ ఉంటుంది.

- 108, 104 వాహనాల సంఖ్యను మరింతగా పెంచి ఆరోగ్య సేవల రంగాన్ని పట్టిపుం చేస్తాం.
- పేదలకు ఉచితంగా కంటి అడ్డాలు సరఫరా చేస్తాం.
- సుగర్, బీపీ వ్యాధులకు కూడా 104 ద్వారా పరీక్షలు నిర్వహించే ఇప్పిస్తాం.
- ప్రతి జిల్లా కేంద్రంలోనూ వైద్య కశాశాలతో అనుబంధం ఉన్న సూపర్ సెప్టాలిటీ ఆస్తులిని నిర్మాణానికి మేం కట్టుబడి ఉన్నాం.
- ప్రతి ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రంలోనూ సరిపడినన్ని మందులు, వైద్యులు, సిబ్బంది ఉండేలా చూస్తాం. ప్రాథమిక ఆరోగ్య కేంద్రాలతో పాటు వైద్య రంగాన్ని పూర్తిగా ప్రక్కాశన చేయటానికి మేం అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తాం.
- ఆపరేషన్ లేదా తీప్ర ప్రాక్షర్లకు వైద్యం పొంది ఆసుపత్రి నుంచి బయటపడినా పనిచేయలేని రోగికి ఉపాధి,

మందుల కోసం నెలకు రూ. 3000 చొప్పున సహాయం చేస్తాం.

మెడికల్ ఫీజ్ సీట్లు రెట్టింపు

- ఎయిమ్ తరహా సూపర్ స్పెషాలిటీ మెడికల్ కాలేజీ ఏర్పాటుచేసి పోస్టు గ్రాడ్యూయేట్ మెడికల్ సీట్లు సంబ్ధింపు చేస్తాం.

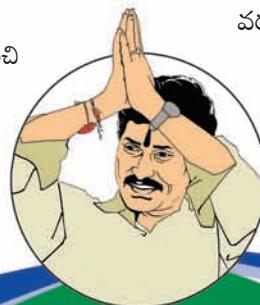
వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమం...

వెనుకబడిన తరగతుల సంక్లేషమంలో డాక్టర్ వైఎస్ రాజశేఖరరెడ్డిగారి పరిపాలన ఒక విషపూని సృష్టించింది. ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్ పథకం శతాబ్దాలుగా ఉన్నత విద్యకు దూరమైన బీసీల కుటుంబాల్లో డాక్టర్ ను, ఇంజనీర్లను, పీజీలను, ఇతర వృత్తివిద్యల వారిని తయారు చేసింది. ఇంటింటా చదువుల దీపాన్ని వెలిగించింది. వ్యవసాయం, వ్యవసాయ అనుబంధ వృత్తులు, కళారూలుగా ఉండే బీసీలు చంద్రబాబు నాయుడు పరిపాలనలో ఎంతగానో దెబ్బుతినిపోయారు. పల్లెకు, గ్రామీణ వృత్తులకు, వ్యవసాయానికి జీవం పోసింది మళ్ళీ వైఎస్‌స్కోర్ పాలనలోనే. అలాగే బీసీలకు పరికరాల పేరట చంద్రబాబు నాయుడు ఏకంగా రూ.625 కోట్ల కుంభకోణానికి పాల్గొయి... ఇప్పుడు బీసీలకు మేలు చేశానని చెప్పుకుంటున్నాడు. వైఎస్‌స్కోర్ సంక్లేష పథకాల్లో ఎక్కువ శాతం బీసీల అభ్యన్నతికి ఉద్దేశించినవే. అదే సూర్యోదాయి వైఎస్‌స్కోర్ కాంగ్రెస్ కొనసాగిస్తుంది.

బీసీలకు సబ్వెట్లన్... బడ్జెట్లలో రూ. 12,000 కోట్ల కేటాయింపు

- చట్ట నభల్లో బీసీల రిజర్వేషన్ కోసం కట్టబడిన పౌర్ణగా కేంద్రంమీద ఒత్తిడి తీసుకువస్తాం
- బీసీల్లో క్లాసిఫికేషన్ మార్పునకు వస్తున్న విజ్ఞప్తులన్నింటినీ సానుకూలంగా పరిశీలిస్తాం
- వయో వ్యాధుల పింఘన్ వయోపరిమితిని 65 నుంచి 60కి తగిస్తాం
- బీసీ కులవృత్తులవారికి వృత్తి పన్ను, సేవా పన్ను రద్దుచేస్తాం. సంబంధిత బకాయిలు రద్దు చేస్తాం
- చేసేతలకు ప్రత్యేకంగా రూ.1200 కోట్ల బడ్జెట్

- చేసేతనుల పింఘన్ రూ.1000కి పెంచుతాం
- బీసీలకు, ఈబీసీలకు ఆదాయ పరిమితిని రూ.2.5 లక్షలకు పెంచుతాం
- బీసీ కులాలకు వైఎస్‌గారి హయాంలో ఎంతో ప్రేమతో 9 ప్రత్యేక కార్పూరేషన్లు (వడ్డర, వాల్క్షీకి, సగర, భూత్రాజు, కృష్ణ పూసల, మేరర, శాలివాహన, విశ్వ బ్రాహ్మణ, దర్జీ) ఏర్పాటుయ్యాయి. వాటిని పరిపుష్ట చేస్తాం.
- బీసీలను పారిశ్రామికులుగా తీర్చి దిద్దేందుకు ప్రోత్సాహం
- ఉపకార వేతనాల్లో ధరలకు అనుగుణంగా మార్పులు తెస్తాం
- పూర్తి స్థాయిలో(100కు 100శాతం) ఫీజు రీయింబర్స్ మెంటును ప్రభుత్వమే చెల్లిస్తుంది
- వృత్తిదార్లకు ప్రత్యేక కార్పూరేషన్
- బీసీ వృత్తుల్లో ఉన్న మహిళలకు ప్రత్యేక సహకార సంఘాల ఏర్పాటు, ఉపాధి-మార్కెటీంగ్ అవకాశాల పెంపు.
- వృత్తి దారులకు పనిముట్టపై సచ్చిదీ
- వృత్తుల ఆధునికీకరణను ప్రోత్సహిస్తాం. ఆధునిక పద్ధతుల్లో శిక్షణ ఇప్పిస్తాం.
- ప్రతి జిల్లాకూ ఒక శిక్షణ కేంద్రాన్ని ఏర్పాటుచేసి మార్కెట్ సదుపాయాలు కల్పిస్తాం.
- నామినేట్స్ పదవులు, ఉన్నత పదవుల నియమకాల్లో మూడో వంతు బీసీలకు ఇస్తాం.
- సమకాలీన సవాళ్ళను ఎదుర్కొనేలా బీసీలను సామాజికంగా, ఆర్థికంగా, రాజకీయంగా తీర్చి దిద్దుతాం.
- కల్యా గీత కార్బూకులు కల్యా గీతే సమయంలో చెట్టుపై నుంచి ప్రమాదమాత్రా పడి మరణిస్తే.. వారి కుటుంబాలకు రూ. 3 లక్షల వరకూ నష్టపరిహారం అందజేస్తాం. నెలలోగానే ఈ మొత్తాన్ని చెల్లిస్తాం. గీత కార్బూకుడు అంగ్వేకల్యానికి గురై, శాశ్వతంగా వృత్తికి అనర్థుడు అయితే రూ.1.5 లక్షలు చెల్లిస్తాం.
- తాటి, ఈత, కొబ్బరి, భర్జిర ఉత్పత్తులను

ప్రోత్సహిస్తాం.

- చేసేత కార్బూకులకు రుణాలు మాఫీ చేస్తాం. చేసేత కార్బూకులకు రూలడ్జ వరకూ వడ్డి లేని రుణాలివ్వటమే కాకుండా వారికి చేసేత షైష్టతో కలిపి ఇల్లు కట్టించి ఇస్తాం. మరమగ్గల చేసేత కార్బూకులకు యూనిట్సుకు రూ. 1.50కి విద్యుత్ సరఫరా చేస్తాం. జనతా వస్తాల పథకాన్ని పునరుద్ధరించటం ద్వారా అన్ని ప్రభుత్వ శాఖల్లోనూ, పార్టీలల్లోనూ చేసేత వస్తాల వినియోగాన్ని తప్పనిసరి చేస్తాం.
- మహానేత హయాంలో గొట్రెలు, మేకల పెంపకండార్డకు లభించిన ప్రోత్సాహకాలను కొనసాగించటమే కాకుండా... 103 ద్వారా వారికి ఇంటి చేరువలోనే గొట్రెలు, మేకలకు వైద్య సదుపాయం కల్పిస్తాం.
- రజకులకు అధునాతన దోఖీ ఘాటలు నిర్మింపజేస్తాం. రజకులను ఎస్సీలుగా గుర్తించాలన్న డిమాండ్సు సానుకూలంగా పరిశీలిస్తాం.
- క్యారీల లీజల్లో వడ్డరలకు ప్రాధాన్యం
- స్విర్ కారులకు పోలీసుల వేధింపులనుంచి రక్షణ
- మేదరలకు సబ్మిటీద వెదురు సరఫరా, అటవీ శాఖ వేధింపుల నుంచి రక్షణ
- సగర(ఉపర) కులాలవారికి నిర్మాణ రంగానికి సంబంధించిన బోర్డుల్లో ప్రాధాన్యం ఇస్తాం.
- భవన నిర్మాణ కార్బూకులకు మెరుగైన ఆరోగ్యశీల వర్తింపజేస్తాం.
- సంశార జాతుల, అత్యంత వెనుకబడిన (ఎంబీఐ) వర్గాల ప్రయోజనాలు కాపాడుతాం.

పెద్దుయ్యల్ కులాల సంక్షేపం...

చంద్రబాబు హయాంలో ఎస్సీ ఎస్సీలకు 1999-2000 బడ్జెట్లో అతి తక్కువగా 3.46, 0.61 శాతం నిధులు ఖర్చు చేస్తే... అత్యదికంగా వైఎస్సార్ హయాంలో ఎస్సీలకు 12.56, ఎస్సీలకు 8.04 శాతం నిధులు వెచ్చించారు. డశితుల సంబోధించి ఏ పథకాలనయినా శాచ్చురేప్పన్ పద్ధతిలో అమలు చేయటమే కాకుండా... ఎస్సీ, ఎస్సీల భూ పంపిణీ, వారి భూములను సాగు యోగ్యంగా మలచే పథకాలు, వారికిచ్చిన రుణాల మాఫీ వంటి కార్బూకులు చరిత్రలో ఏనాచూ లేని విధంగా జరిగినది వైఎస్సార్ హయాంలోనే. వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ ఆ స్వార్థిని పుణికిపుచ్చుకుని అవిర్భవించిన పోర్టీగా ఎస్సీ, ఎస్సీల అభ్యున్నతికి కంకణబద్ధం అవుతోంది.

- ఎస్సీ, ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ నిధులు మళ్ళుకుండా పూర్తి చర్యలు తీసుకుంటాం.
- ఎస్సీ కమిషన్ ఏర్పాటు, దానికి మరిన్ని అధికారాలు
- నామినేట్స్ పోస్టుల్లో ఎస్సీలకు ప్రాధాన్యం ఇస్తాం
- క్యాలెండర్ ఏర్పాటు ద్వారా ఏటా ఉద్యోగ నియామకాలు. బ్యాక్లాగ్ పోస్టుల భర్తీ.
- ఎస్సీల కాలనీలలో విద్యుత్, మంచినీరు,

మరుగుబోడ్లు సదుపాయాలు కల్పిస్తాం. ఈ కాలనీలన్నింటిలో రోడ్లు, పారిశుద్ధ వసతులు కల్పిస్తాం.

- శాచురేప్పన్ ప్రాతిపదికన ఎస్సీలకు అర్థతగల ప్రతి ఒక్క కుటుంబానికి పక్కా ఇల్లు కట్టించి ఇస్తాం. మార్కెట్ మనీ, రుజు భారం లేకుండా ఎస్సీలకు ఇల్లు, ఇంటి పట్టాలు ఉచితంగా ఇచ్చి హక్కుదారులుగా మారుస్తాం.
- ఎస్సీలలో భూమి లేని ప్రతి నిరుపేద కుటుంబానికి సాగునీటి సదుపాయం కల్పించి ఒక ఎకరం భూమిని ఇస్తాం.
- అన్న సాంఘిక సంక్షేమ పోస్టులలో సదుపాయాలు విస్తృత పరిచి, ధరలకు అనుగుణంగా మెన్ చార్టీలు పెంచుతాం.
- వృద్ధుల పించ్చన్ వయాపరిమితిని 65 నుంచి 60 సంవత్సరాలకు తగిస్తాం.

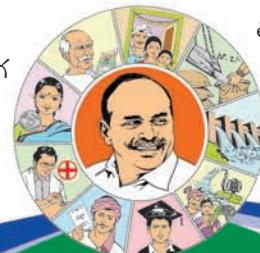

- అంబేద్కర్ బోధనలను, జీవితాన్ని బోధనాంశంగా చేరుస్తాం
- వైఎస్సార్గారి బాటలోనే ఎస్సీ పారిశ్రామికవేత్తలకు ప్రోత్సాహకాలు అందిస్తాం. అభ్యుదయ పారిశ్రామిక వేత్తలకు రూ. 5 కోట్ల వరకు రుజు సదుపాయం కల్పించాలన్న వైఎస్సార్ విధానం కొనసాగింపు.

పెద్దుయ్యల్ తెగల సంక్షేపం...

దేశంలోనే తొలిసారిగా ఎస్సీలకు దాదాపు 14 లడ్జల ఎకరాల మేరకు అటవీ భూములపై గిరి పుత్రులకు హక్కులు ఇచ్చిన ఏకైక ముఖ్యమంత్రి రాజశేఖరరామేశ్వరా మాత్రమే. వైఎస్సార్ సంక్షేమ పథకాలు ప్రతి ఒక్కటీ ప్రతి ఒక్క గిరిజన తండూకు, ప్రతి ఒక్క గిరిజన గ్రామానికి చేరింది. ఎస్సీ ఎస్సీ సబ్పోల్ అనేది ఒక చట్టం కాక మున్సిపాలిటీ వారికి సబ్పోల్ శాతానికి మించి బడ్జెట్ కేటాయింపులు చేసిన ఘనత మహా నేతుడి. గిరిపుత్రులపట్ల వైఎస్సార్ కాంగ్రెస్ అదే నిబధ్ధతను కనబరస్తుంది.

- ఎస్సీ, ఎస్సీ సబ్ ప్లాన్ నిధులు మళ్ళుకుండా పూర్తి చర్యలు తీసుకుంటాం.
- ఎస్సీ కమిషన్ ఏర్పాటు, దానికి మరిన్ని అధికారాలు
- నామినేట్స్ పోస్టులలో గిరిజనులకు ప్రాధాన్యం

ఇస్తాం

- క్యార్లెండర్ ఏర్పాటు ద్వారా ఏటా ఉద్యోగ నియామకాలు బ్యాక్లోగ్ పోస్టుల భర్తి.
- గిరిజన తండ్రాలు, గూడేలలో విద్యుత్, మంచినీరు, మరుగుదొడ్లు సదుపాయాలు కల్పిస్తాం. రోడ్లు, పారిశుద్ధ వసతులు కల్పిస్తాం.
- శాచువేషన్ ప్రాతిపదికన ఎస్టీల్స్ అర్పతగల ప్రతి ఒక్క కుటుంబానికి పక్క ఇల్లు కట్టించి ఇస్తాం. మార్కెట్ మనీ, రుణ భారం లేకుండా ఎస్టీలకు ఉచితంగా ఇల్లు కట్టించి వారిని హక్కుదారులుగా మారుస్తాం.
- గిరిజనుల వివాహాలకు ఆర్థిక సహాయం అందిస్తాం.
- అన్ని సాంఘిక సంక్లేషము హస్తశ్ళాలో సదుపాయాలు విస్తృత పరిచి, ధరలకు అనుగుణంగా మేన్ చాష్టీలు పెంచుతాం.
- వృద్ధుల పించన్ వయోపరిమితిని 65 నుంచి 60 సంవత్సరాలకు తగ్గిస్తాం.
- గిరిజన విశ్వవిద్యాలయం ఏర్పాటు చేస్తాం
- 500 జనాభాను మించిన తండ్రాలను, గూడేలను గ్రామ పంచాయతీలు చేస్తాం.
- అభ్యుదయ గిరిజన పారిశ్రామిక వేత్తలకు రూ. 5 కోట్ల వరకు రుణ సదుపాయం కల్పించాలన్న వైఎస్స్ గారి విధానం కొనసాగిస్తాం.
- ఇటీటీమీని సమూలంగా సంస్కరించి, దాని ద్వారా గిరిజనుల సర్వతోముఖ అభివృద్ధికి పాటువడతాం.
- నాన్ షెడ్యూల్ ఏరియాల్ ఉండే గిరిజనులకు కూడా షెడ్యూల్ ఏరియాల్ గిరిజనులకు ఉండే సదుపాయాలు కల్పిస్తాం.
- గిరిజన ప్రాంతాలకు ప్రత్యేకంగా 104, 108 సదుపాయాలు విస్తరిస్తాం

ఆర్థికంగా వెనుకబడిన కులాల సంక్షేపం

- సమాజంలో అగ్ర వర్లాలుగా చలామణీ అవుతూ కూడా దుర్వార దారిద్ర్యంలో మగ్గుతున్న పేద కుటుంబాలకు అండడండలు అందించాలన్న ఆలోచనను అమలు చేసిన తొలి సీఎం వైఎస్స్ గారే. ఆయన ఆశయ సాధన కోసం ఆవిర్భూతించిన పార్టీగా...
- బీనీలతో సమానంగా ఆదాయ పరిమితిని 2.5 లక్షలకు పెంచి విద్య, వైద్యం పథకాలైన ఫీజు రీయింబర్స్ మెంట్, ఆరోగ్యశీల పర్మిట్ వర్తించిస్తాం.
  - ఆరోగ్యశీల, వక్క ఇశ్కు వంటి వాటితో పాటు వైఎస్స్ అమ్మ ఒడి పథకం ద్వారా కేజీ నుంచి పీజీ వరకు అమ్మ అకొంటో డబ్బు జమచేసి మరీ ఉచిత విద్య అందిస్తాం.

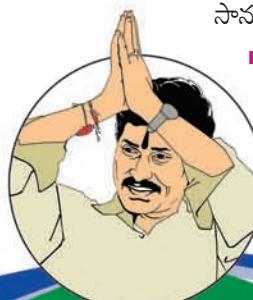
వికలాంగులకు

సమాజంలో వికలాంగులు పడుతున్న బాధ వర్ణనాతీతం. భౌతికంగా సవాళ్లు ఎదుర్కొంటున్న వీరిలో ఉన్న నైపుణ్యాలు అసాధారణం అనవంతం

ఎవరికీ ఎలాంటి భేదాభిప్రాయమూ లేదు. వివక్షనుంచి వికలాంగులు ఎదగటానికి వీలుగా తొలిసారి వికలాంగుల పెన్ననీ వైఎస్స్ రూ.75 నుంచి రూ.500 వరకు పెంచారు. రూ.750 వరకు పెంచాలని నిర్ణయించిన మహానేతి. ఆ తరవాతి ప్రభుత్వాలు వికలాంగుల సంక్లేషమొన్ని విస్తరించటమే కాకుండా మొత్తంగా సామాజిక పెన్సణలో గడిచిన నాలుగేళ్ళ తొమ్మిది నెలల కాలంలో ఒక్క పైసా కూడా పెంచింది లేదు. చంద్రబాబు నాయుడు తన తొమ్మిదేళ్ళ పాలనలో వికలాంగుల పెన్సన్లు ఎంతపెంచారంటే కేవలం రూ.25. భౌతికంగా సవాళ్లను ఎదురొంటున్న వారివట్ల వైఎస్స్ కాంగ్రెస్ పార్టీ తన చిత్తపుద్ధిని చాటుకుంటూ వారి పెన్సన్లను రూ.1000కి పెంచుతాం అని హమీ ఇచ్చింది. వికలాంగుల కార్బోరేషన్లను ఆర్థికంగా పరిపుష్టం చేయటానికి వైఎస్స్ కాంగ్రెస్ కట్టుబడి ఉంటుంది. జిల్లాల స్థాయిలో వారికి శిక్షణ, ఉపాధి కల్పన కార్బోక్రమాలను రూపొందిస్తుంది.

హిందూ దేవాదాయ ధర్మాదాయ సంక్షేపం

- హిందూ దేవాలయాలలో పూజాదికాలు నిర్వహించే అర్పకులు, ఇతరుల సంక్లేషమొనికి మా పార్టీ అత్యధిక ప్రాధాన్యత ఇస్తుంది.
- దేవాలయాల నిర్వహణలో ప్రభుత్వ జోక్క్యాన్ని సాధ్యమైనంత వరకూ తగ్గించాలన్నదే మా అభిప్రాయం. .
- ఎండోమెంటు శాఖ గుర్తింపు పొందిన దేవాలయాల్లో ధూప, దీప నైవేద్యాలకు ప్రతి నెలా ఇచ్చే కసీ సామ్మాను రూ.2,500ను రూ. 5,000కు పెంచి, సకాలంలో అందేలా చూస్తాం.
- హిందూ దేవాలయాల నిర్వహణకు, అర్పకుల సంక్లేషమొనికి వైఎస్స్ పలు చర్యలు తీసుకున్నారు. దేవాలయాల సక్రమ నిర్వహణకు తగిన విధాన పరమైన నిర్దయాలు తీసుకునేందుకు ఏమీ ధార్మిక పరిషత్తును ఏర్పాటు చేశారు. అర్పకులకు, దేవాలయాల సిబ్బందికి పలు సంక్లేష కార్బోక్రమాలను కూడా ఆయన ప్రవేశపెట్టారు. ప్రధాన ఆలయాల మరమ్మతులు, సదుపాయాల పెంపున భారీ స్థాయిలో చేపట్టి, సకాలంలో పూర్తిచేశారు. మరిన్ని ఆగమ పారశాలను ఏర్పాటు చేయాలని ప్రతిపాదించారు. అర్పకులు, దేవాలయాల సిబ్బందికి వైద్య సదుపాయం కల్పించారు. అర్పకుల సంరక్షణకు, ఆగమ శాస్త్ర వ్యాప్తికి అనేక చర్యలు తీసుకున్న వారిలో వైఎస్స్ అగ్ర భాగాన ఉన్నారు. వైఎస్స్ కాంగ్రెస్ అదే విధానాన్ని కొనసాగిస్తుంది.
- ఆరోగ్యశీల, గృహ నిర్మాణం, భూముల కేటాయింపు పథకాల్లో తమను కూడా చేర్చాలని అర్పకులు పెట్టుకున్న అర్థిలను మేము సానుకూలంగా పరిశీలిస్తుంది.
- మతపరంగా జరిగే దాడులు, హింస నిరోధానికి కరిన చట్టాలు తీసుకువస్తాం.
- మత పరమైన ఆరాధన కేంద్రాలకు ఇచ్చే విద్యుత్తును కమర్బ్రియల్గా కాకుండా, డొమెన్స్క్స్గా పరిణిస్తాం.

మైనారిటీల సంక్షేపం

రాష్ట్రంలో మైనారిటీల సంక్షేపం కోసం వైయస్‌అర్ పలు చర్యలు తీసుకున్నారు. విద్యాసంస్థలు, ప్రభుత్వ ఉద్యోగాలలో ముస్లింలకు బీసీ (ఈ) కేటగిరి కింద 4 శాతం రిజర్వ్‌ఎస్స్ కల్పించారు. మైనారిటీల సంక్షేపం కోసం బడ్జెట్‌లో చేసే కేటాయింపులను వైయస్‌అర్ 10 రెట్లు పెంచారు. బెల్లీహెమ్ యాత్రకు చార్జీల్లో రాయితీని క్రిస్తియాన్ మైనారిటీలకు కూడా వర్తింపజేశారు. అంతే కాకుండా కళ్యాణమస్తు తరహాలో మైనారిటీలలో కూడా సామూహిక వివాహ కార్బోక్సమాలను జరిపించారు. స్కూల్‌రెసిప్పులు, ఫీజు రీయంబర్చుమెంట్ మైనారిటీల కు కూడా వర్తింపజేయటం ఆయన తీసుకున్న నిర్ణయాలలో ప్రధాన మైనార్డి. వీటన్మింటిలో పొటు వైయస్‌అర్ అమ్మ ఒడి పథకాన్ని మైనారిటీలకు కూడా వర్తింపజేస్తాం. మరిన్ని ఎక్కువ నిధులిచ్చి మైనారిటీ పైనాన్ని కమిషన్‌ను పటిష్ఠం చేస్తాం.

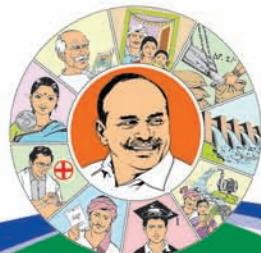
- ఉద్యోగాలు, విద్యా సంస్థల్లో ముస్లిం మైనారిటీలకు వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ 4 శాతం రిజర్వ్‌ఎస్స్ ఇక ముందు కూడా

కొనసాగుతాయి.

- మతపరంగా జరిగే దాడులు, హింస నిరోధానికి కరిన చట్టాలు తీసుకువస్తాం.
- మత పరమైన ఆరాధన కేంద్రాలకు ఇచ్చే విద్యుత్తును కమిషన్‌లగా కాకుండా, డౌమెస్టిక్‌గా పరిగణిస్తాం.
- జీవో సంబర్ 747 దురుపయోగం కాకుండా అవసరమైతే సహరణలు తీసుకువస్తాం.
- మైనారిటీ విద్యా సంస్థలకు గ్రాంట్ ఇన్ ఎయిడ్ ఇస్తాం
- వక్క ఆస్తులకు రక్షణ కల్పిస్తాం. చిన్నతరహా వ్యాపారాలు చేసుకునేందుకు ముస్లిం యువతకు ఆర్థిక సహాయం అందించే మైనారిటీ పైనాన్ కార్బోరేషన్‌ను పటిష్ఠపరుస్తాం. వారికి సంతృప్త స్థాయిలో (అర్పులందరికి) గృహ నిర్మాణం చేపడతాం.
- నిరుద్యోగులైన మైనారిటీ యువతకు స్వయం ఉపాధి కోసం 5 లక్షల వరకు వడ్డి లేనిరుణాలు ఇస్తాం.
- ఆదాయం, అండ లేసి మనీములు, చర్చల నిర్వహణ ఖర్చుగా నెలకు రూ. 4000మంచి రూ. 5000 సహాయం అందిస్తాం.

జూలై 8- 2011 నాడు మొదటి ఫ్లీనరీ సమావేశంలో ఈ క్రింది విధంగా మేం ఆమోదించిన తీర్మానానికి కట్టబడి ఉన్నామని పునరుద్ధరిస్తున్నాము.

“కాలపరీక్షకు తట్టుకుని నిలిచిన ఆర్థిక విధానం వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ స్పాన్ సాంతం. మేం చేయాల్సిండల్లూ మా సూటిప్రదాత, మహానేత వైయస్‌అర్ చూపిన బాటలో నడవటమే. వచ్చే మూడు దశాబ్దాల్లో జీవోస్టీటీలో 10 శాతం వారిక వృద్ధి రేటు సాధించడం మా ప్రధాన లక్ష్యం. వ్యవసాయం దాని అనుబంధ రంగాల్లో 6 శాతం, ఉత్సత్తు, సేవల రంగంలో 10 శాతం పురోగతి సాధించాలన్నది మా ఆశయం. అంతర్జాతీయంగా పోటీపడేలా మన యువత సైప్పుణ్ణాన్ని తీర్చిదిద్దడానికి హాలిక, ఛాతిక, సామాజిక సంస్థలా విస్తరణకు మేం కట్టబడి ఉన్నాం. గ్యాస్, బోగ్గు క్లైంతాలు, 974 కిలోమీటర్ల సుదీర్ఘ తీర ప్రాంతం వంటి ప్రకృతి ప్రసాదిత వసరులను రాష్ట్ర పౌరులందరి సమగ్ర అభివృద్ధి లక్ష్యంగా, సమరంగా వినియోగించుకోవడానికి వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ కట్టబడి ఉంది. దేశంలోనే అత్యంత వేగంగా అభివృద్ధి చెందే రాష్ట్రంగా ఆంధ్రప్రదేశ్‌ను తీర్చిదిద్ది, ఆర్కాఫీవృద్ధి పలాలు అట్టడుగు వర్గాల వారికి అందేలా చేయటానికి మనకున్న విష్ణుత్వమైన ఉన్నత విద్యా సంస్థల సేవలను కూడా వినియోగించుకుంటాం. రాష్ట్రంలోని అన్ని ప్రాంతాలను సమానంగా అభివృద్ధి చేయడానికి వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ అగ్ర ప్రాధాన్యం ఇస్తుంది. ఇదంతా కూడా కొత్త సీసాలో పాత సారాలాగా కనిపించవచ్చు. అయితే, ఎల్లపుడూ మాకు సూటిగా నిలిచి, మార్గరద్ధన చేసే దివంగత మహానేత వైయస్ రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ఆచరించి చూపిన మార్గంలో నడవడమే మా ప్రత్యేకత. వాస్తవానికి 2005-06లో 9.57 శాతం, 2006-07లో 11.18 శాతం, 2007-08లో 12.02 శాతం వృద్ధిరేటును రాష్ట్రం సాధించింది. దురదృష్టపూర్వాత్మక అక్షోబర్ 2008, మార్చి 2010 మధ్య కాలంలో చోటు చేసుకున్న ఆర్థిక సంస్థలోపం ప్రపంచంలోని ప్రతీ దేశాన్ని, దేశంలోని ప్రతీ రాష్ట్రాన్ని దెబ్బటీసింది. శఖవార్త ఎమిటంటే... ప్రపంచ ఆర్థిక రంగం మళ్ళీ గాడిన పడింది. జనమృదులు నేత వైయస్ రాజశేఖర్ రెడ్డిగారు ప్రవేశపెట్టిన అన్ని పథకాలను ఎంతకాలం అవసరమైతే అంతకాలం కొనసాగించడానికి కాదు, మరింత పటిష్ఠంగా అమలు చేయడానికి కూడా వైయస్‌అర్ కాంగ్రెస్ పార్టీ దీక్షబుసుతుండి. రాష్ట్ర ప్రజల ప్రాధమిక అవసరాలన్నిటినీ సంతృప్త స్థాయిలో తీర్చటానికి చిత్తపుట్టితో, అంకిత భావంతో పనిచేస్తామని వాగ్గానం చేస్తున్నాం. రాష్ట్రంలోని ఏ ఒక్క పౌరుడూ విద్య, ఉద్యోగ అవకాశాలు, ఆరోగ్య పరిరక్షణ, పారిషుద్ధం, నివాసం లేదనకుండా చూడాలన్నదే మా ఉద్దేశం. భవిష్యత్తులో మా దృష్టిని పాలనా సంస్కరణ, మాలిక నడుపాయాలు, వ్యవసాయం, వ్యవసాయాదారిత రంగాలు, ఉపాధి కల్పన, యువత, మహిళల సాధికారికత, విద్యుత్చూక్కి, పట్టణాభివృద్ధి రంగాల పైన కేంద్రికిస్తాం”

జ్ఞా హింద్

శ్రీ ఐంటి వెడకండుకు

ఇ

వైయన్సెంగ్ కాంగ్రెస్ పార్టీ

ఫ్లావ్ గుర్తుకే శ్రీ ఐంటి

ବୈଦ୍ୟନ୍ତର କାଂగ୍ରେସ ପାର୍ଟି